

Sievin kunta

***Tilinpäätös
ja toimintakertomus
2018***

Kunnanhallitus 1.4.2019 § 46

Tarkastuslautakunta 20.05.2019 § 19

Kunnanvaltuusto 13.06.2019 § 30

Dnro: KH:23/02.06.01/2019

1. TOIMINTAKERTOMUS	2
KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	2
1.2. KUNNAN HALLINTO	3
1.3 YLEINEN TALOUSTILANNE JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	8
1.4. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	16
1.5. KUNNANHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIEN HALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	19
1.6. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	20
1.7. KOKONAISTULOT JA MENOT	23
2. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	24
2.1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYYVÄT YHTEISÖT	24
2.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	24
2.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	24
2.4. KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	25
2.5. TIEDOTTAMINEN KONSERNIN ASIOISTA	25
3. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	26
3.1. KUNTALAIN 115 §:N MUKAINEN SELVITYS JA KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	26
4. TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU	27
4.1. YLEISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN PEILATTUNA KUNTASTRATEGIAAN SEKÄ HYVINVOINTISUUNNITELMAAN	27
4.2. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU, TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	29
4.3. TYTÄRYHTIÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	65
4.4. TOTEUTUMAVERTAILU TEHTÄVITTÄIN YHTEENVETOTAUUKKO	70
4.5. TOTEUTUMAVERTAILU LAUTAKUNNITTAIN SITOVA TASO	73
4.6. YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIE MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	74
4.7. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)	75
4.8. INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU	76
4.9. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	78
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	79
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	87
6.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	87
6.2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	88
6.3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	90
6.4. VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	94
6.5. HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	96
7. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA, SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	98
8. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	99
9. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	99
HENKILÖSTÖRAPORTTI	100

1. TOIMINTAKERTOMUS

Kunnanjohtajan katsaus

Kirjoittaessani maaliskuun 2019 puolivälissä tätä katsausta on pääministeri Sipilän hallitus juuri eronnut ja kauan valmisteltu valtakunnallinen aluehallintouudistus kaatunut "kalkkiviivoilla juuri ennen maalia". Mitä jatkossa tuleman pitää, sen näyttää aika ja kevään eduskuntavaalien tulos. On kuitenkin hyvä muistaa, että sote-uudistusta on yritetty saada aikaan jo vuodesta 2005 alkaen, ja vetovastuussa kukin vuorollaan ovat olleet suurimmat eduskuntapuolueet.

Myönteistä sote- ja maakuntauudistuksessa olisi Sievin kunnan kannalta ollut erityisesti se, että nykyisen kaltainen erikoissairaanhoidosta kunnalle aiheutuvien kustannusten suuri vuotuinen heilahtelu olisi loppunut. Uuden tulopohjan mukaiset laskelmat vuodelle 2021 myös osoittivat, että Sievillä olisi ollut hyvä mahdollisuus selviytyä kunnalle uudistuksen jälkeen jäävistä velvoitteista. Nyt tilanteemme on paljon hankalampi, ja sopeuttamistoimia jo lähivuosille on syytä miettiä. Väestörakenteen ja sitäkin kautta tulopohjan heikkenemisestä johtuen Sievissä on huolehdittava, että kunta ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallio tuottavat palvelunsa taloudellisesti sekä ylläpitävät tehokasta palveluverkkoa.

Vuoden 2018 tilinpäätöksestäme tuli lopulta yli 670 000 euroa ylijäämäinen, vaikka talousarviossa oli varauduttu siihen vuoden aikana tehtyjen muutosten jälkeen 364 600 euron alijäämään. Suurin vaikutus näinkin positiiviseen tulokseen oli Kallion oman toiminnan tehokkuudella sekä verotulojen säilymisellä lähes vuoden 2017 tasolla. Vuoden 2018 menot sen sijaan pysyivät pääosin hyvin talousarviossa. Erityisen positiivista kuntamme talouden kannalta oli erikoissairaanhoidon kustannusten nousu vain 1,5 % edellisvuodesta, eikä kalliita, yli 100 000 euron potilaskohtaisia hoitojaksoja ollut vuonna 2018 kuntalaisillamme lainkaan.

Päättäneestä vuodesta tuli samalla kuudes perättäinen tulokseltaan positiivinen tilinpäätös Sievin kunnassa. Aikaisemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää kunnalla oli taseessa yli 2,6 miljoonaa euroa, ja nyt tämän viime vuoden ylijäämä mukaan lukien ylijäämää on 3,3 miljoonaa euroa. Lisäksi kunnan taloutta vahvistaa vuosi sitten tilinpäätöksessä tehty 1,2 miljoonan euron investointivaraus uuden päiväkodin rakentamiseen.

Vuosi 2018 jää Sievin historiaan suurten investointien vuotena. Kesällä otettiin käyttöön uusi paloasema Jokilaaksojen Pelastuslaitokselle ja marraskuussa valmistui 30-paikkainen vanhusten tehostetun palveluasumisen uusi yksikkö Pajulan yhteyteen. Vuoden lopulla Sievitalon elementtituotanto käynnistyi Hannunkankaalla uudessa tehtaassa ja päiväkodin rakennustyötkin aloitettiin. Investointien myötä kunnan lainamäärä kasvaa huomattavasti, vaikka Sievitalon tehdas toteutettiin Kuntarahoituksen leasing-rahoituksella. Vuoden 2018 lopussa kunnan omien lainojen määrä oli lähes 21 miljoonaa euroa, ja lisäystä edellisen vuoden lopun tilanteeseen oli melkein 3,5 miljoonaa euroa. Onkin selvää, että jatkossa investointien osalta on mietittävä erilaisia rahoitusvaihtoehtoja, kuten nytkin tehtiin Sievitalon tehtaan rakentamisen kohdalla.

Työllisyystilanne kunnassa parani vuoden 2018 aikana selvästi. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kehitys oli myönteistä, pitkäaikaistyöttömien väheni loppuvuodesta jopa alle puoleen edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Sievin kunnalle vuosi 2018 oli monilla muillakin mittareilla tuloksellinen ja haluankin kiittää aktiivisia luottamushenkilöitä ja ahkeria työntekijöitä työstänne kuntalaisten hyväksi.

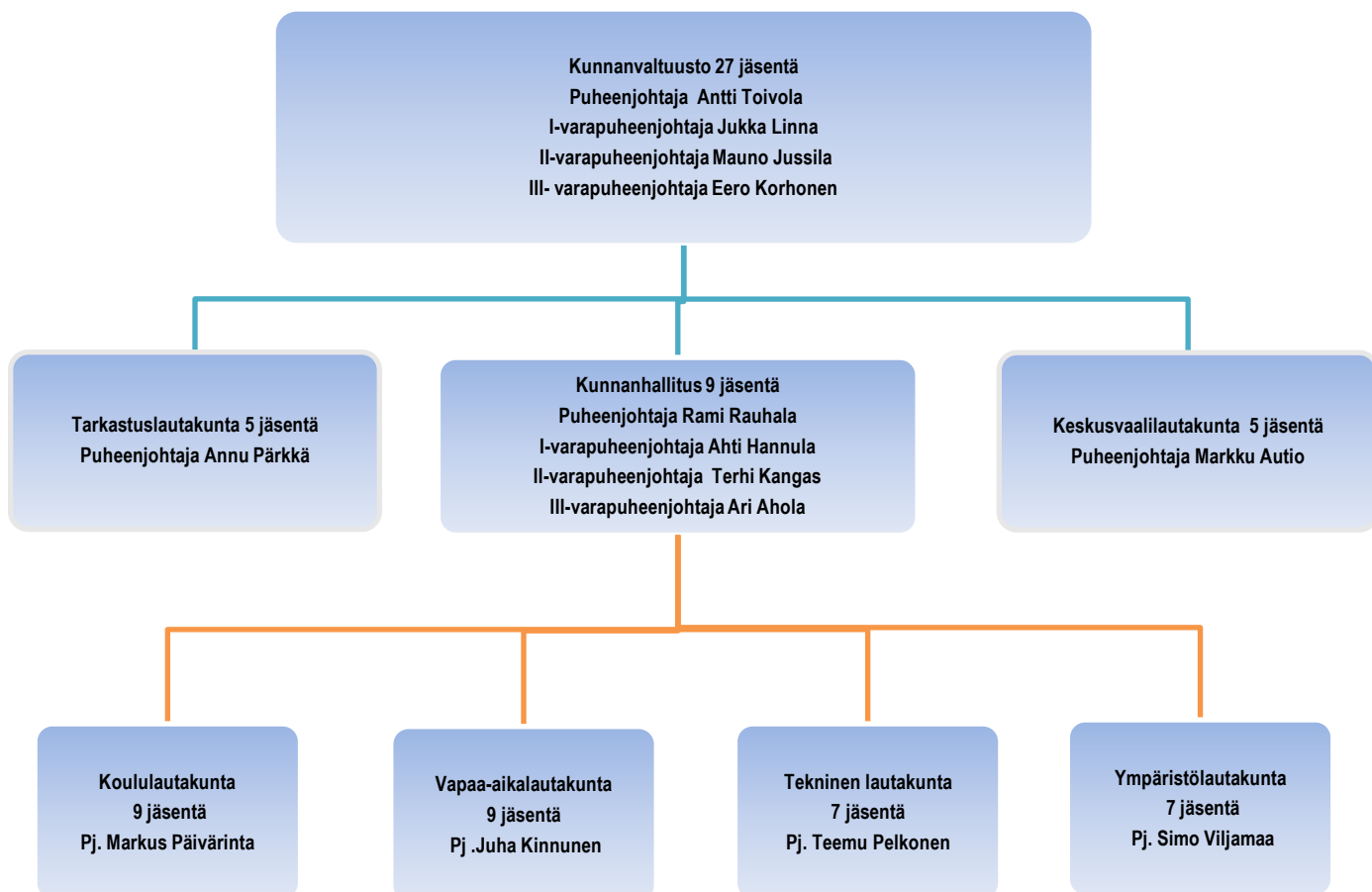

Mauno Ranto

1.2. Kunnan hallinto

Hallinnon organisaatiokaavio

Toimielimet 2018

Nimi	Rooli	Puolue	Varsinaisen jäsenen nimi Yhteisten varajäsenten puolue ja sija
Valtuusto / kokouksia 9 kpl, käsitelty 67 §			
Toivola Antti	Puheenjohtaja	KESK	
Linna Jukka	I Varapuheenjohtaja	KESK	
Jussila Mauno	II Varapuheenjohtaja	KOK	
Korhonen Eero	III Varapuheenjohtaja	PS	
Ahola Ari	Jäsen	PS	
Haikara Hanna	Jäsen	KESK	
Hannula Ahti	Jäsen	KESK	
Honkala Kari Tapani	Jäsen	VAS	
Huhtala Satu	Jäsen	KESK	
Huovari Pritta	Jäsen	KESK	
Jokitalo Jukka	Jäsen	KESK	
Kangas Terhi	Jäsen	KESK	
Kariniemi Anne	Jäsen	VAS	
Korkeakangas Tapani	Jäsen	KESK	
Koski Jenny	Jäsen	PS	
Känsälä Pasi	Jäsen	KESK	
Luomala Elisa	Jäsen	KESK	
Myllyoja Jarkko	Jäsen	PS	
Pelkonen Teemu	Jäsen	KESK	
Päivärinta Markus	Jäsen	KESK	
Pärkkä Annu	Jäsen	KESK	
Rauhala Rami	Jäsen	KESK	
Rieskaniemi Kimmo	Jäsen		
Ruuttula Merja	Jäsen	KESK	
Sipilä Ari	Jäsen	PS	
Tölli Lea K	Jäsen	KESK	
Viljamaa Simo	Jäsen	KESK	
Eskola Ilse	Puoluekoht. varajäsen	KESK	KESK Sija:3.
Halmetoja Niina	Puoluekoht. varajäsen	KESK	KESK Sija:8.
Jussila Pasi	Puoluekoht. varajäsen	KOK	KOK Sija:2.
Jylkkä Katja	Puoluekoht. varajäsen	*myönnetty ero kv 26.4.2018 § 25	PS Sija:3.
Kinnunen Juha	Puoluekoht. varajäsen	KESK	KESK Sija:1.
Koskela Marko	Puoluekoht. varajäsen	*myönnetty ero kv 9.11.2017 § 78	PS Sija:1.
Kukkonen Esa	Puoluekoht. varajäsen	KOK	KOK Sija:1.
Linna Matti	Puoluekoht. varajäsen	KESK	KESK Sija:9.
Petäjäistö Valto	Puoluekoht. varajäsen	KESK	KESK Sija:5.
Rahkonen Pirjo	Puoluekoht. varajäsen	KESK	KESK Sija:7.
Salonsaari Tapio	Puoluekoht. varajäsen	KESK	KESK Sija:2.
Sandholm Jarmo	Puoluekoht. varajäsen	KESK	KESK Sija:4.
Takanen Timo	Puoluekoht. varajäsen	*myönnetty ero kv 27.9.2018 § 45	PS Sija:2.
Vilen Salomo	Puoluekoht. varajäsen	KESK	KESK Sija:6.
Vähäsalo Mauno	Puoluekoht. varajäsen	+ 7.12.2017	VAS Sija:1.

Kunnanhallitus / kokouksia 15 kpl, käsitelty 155 §

Rauhala Rami	Puheenjohtaja	KESK	
Hannula Ahti	I Varapuheenjohtaja	KESK	
Kangas Terhi	II Varapuheenjohtaja	KESK	
Ahola Ari	III Varapuheenjohtaja	PS	
Honkala Kari Tapani	Jäsen	VAS	
Huovari Pirtta	Jäsen	KESK	
Korkeakangas Tapani	Jäsen	KESK	
Koski Jenny	Jäsen	PS	
Ruuttula Merja	Jäsen	KESK	
Haikara Hanna	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Kangas Terhi
Jokitalo Jukka	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Korkeakangas Tapani
Kariniemi Anne	Henkilökohtainen varajäsen	VAS	Honkala Kari Tapani
Känsälä Pasi	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Rauhala Rami
Luomala Elisa	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Ruuttula Merja
Myllyoja Jarkko	Henkilökohtainen varajäsen	PS	Koski Jenny
Pelkonen Teemu	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Huovari Pirtta
Rahkonen Pirjo	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Hannula Ahti
Rieskaniemi Kimmo	Henkilökohtainen varajäsen		Ahola Ari

Henkilöstöjaosto / kokouksia 3 kpl, käsitelty 13 §

Rauhala Rami	Puheenjohtaja	KESK
Kangas Terhi	I Varapuheenjohtaja	KESK
Korkeakangas Tapani	Jäsen	KESK
Koski Jenny	Jäsen	PS
Ruuttula Merja	Jäsen	KESK

Keskusvaalilautakunta / kokouksia 2 kpl, käsitelty 8 §

Autio Markku	Puheenjohtaja	KESK	
Harju Sointu	I Varapuheenjohtaja	KD	
Kamunen Tiina	Jäsen	VAS	
Niemelä Janne	Jäsen	KOK	
Pöllä Teuvo	Jäsen	PS	
Jylkkä Katja	Kokouskohtainen varajäsen	PS, *myönnetty ero kv 26.4.2018 § 25	Sija:3.
Myllyoja Tanja	Kokouskohtainen varajäsen	PS, *valittu kv 26.4.2018 § 25	Sija:3.
Kotilainen Riitta-Liisa	Kokouskohtainen varajäsen	KOK	Sija:4.
Markkula Kristiina	Kokouskohtainen varajäsen		Sija:2.
Puusaari Paavo	Kokouskohtainen varajäsen	VAS	Sija:5.
Silver Ari	Kokouskohtainen varajäsen	KESK	Sija:1.

Koululautakunta / kokouksia 10 kpl, käsitelty 47 §

Päivärinta Markus	Puheenjohtaja	KESK	
Huhtala Satu	I Varapuheenjohtaja	KESK	
Ahola Pauliina	Jäsen	PS, *valittu kv 26.4.2018 § 25	
Arvola Maarit	Jäsen	KESK	
Eskola Ilse	Jäsen	KESK	
Jokitalo Jukka	Jäsen	KESK	
Jylkkä Katja	Jäsen	PS, *myönnetty ero kv 26.4.2018 § 25	
Takanen Timo	Jäsen	PS, *myönnetty ero kv 27.9.2018 § 45	
Tervamäki Petri	Jäsen	KESK	
Voltti Taneli	Jäsen	PS, *valittu kv 27.9.2018 § 45	
Vähäsalo Terhi	Jäsen	SIT.	
Ahokangas Terhi	Henkilökohtainen varajäsen		Päivärinta Markus
Ahola Ari	Henkilökohtainen varajäsen	PS	Voltti Taneli
Honkala Jukka P	Henkilökohtainen varajäsen	VAS	Vähäsalo Terhi
Huovari Tomi	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Huhtala Satu
Jokitalo Petri	Henkilökohtainen varajäsen		Jokitalo Jukka
Kangasoja Petri	Henkilökohtainen varajäsen	SIT.	Tervamäki Petri
Koski Jenny	Henkilökohtainen varajäsen	PS	Ahola Pauliina
Tuomaala Merja	Henkilökohtainen varajäsen		Eskola Ilse
Virkkala Sari	Henkilökohtainen varajäsen	SIT.	Arvola Maarit
Huovari Pirkka	Hallituksen edustaja	KESK	
Korkeakangas Tapani	Hallituksen edustaja	KESK	

Tarkastuslautakunta / kokouksia 10 kpl, käsitelty 55 §

Pärkkä Annu	Puheenjohtaja	KESK	
Linna Jukka	I Varapuheenjohtaja	KESK, *ero myönnetty kv 20.6.2018 § 38	
Jussila Mauno	I Varapuheenjohtaja	KOK, *valittu kv 20.6.2018 § 38	
Hakala Airi	Jäsen		
Sipilä Terttu	Jäsen		
Voltti Heikki	Jäsen	KESK	
Alakangas Ari	Henkilökohtainen varajäsen	KOK	Hakala Airi
Autio Markku	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Jussila Mauno
Huhtala Satu	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Pärkkä Annu
Jylkkä Katja	Henkilökohtainen varajäsen	PS, *myönnetty ero kv 26.4.2018 § 25	Sipilä Terttu
Pyykkö Salli	Henkilökohtainen varajäsen	PS, *valittu kv 26.4.2018 § 25	Sipilä Terttu
Kinnunen Juha	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Voltti Heikki

Tekninen lautakunta / kokouksia 9 kpl, käsitelty 42 §

Pelkonen Teemu	Puheenjohtaja	KESK	
Rahkonen Pirjo	I Varapuheenjohtaja	KESK	
Koskela Marko	Jäsen	PS, *myönnetty ero kv 9.11.2017 § 78	
Känsälä Pasi	Jäsen	KESK	
Luomala Elisa	Jäsen	KESK	
Pärkkä Annu	Jäsen	KESK	
Sipilä Ari	Jäsen	PS, valittu kv 9.11.2017 § 78	
Tölli Lea K	Jäsen	KESK	
Haikara Hanna	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Pärkkä Annu
Jokitalo Petri	Henkilökohtainen varajäsen		Tölli Lea K
Korpi Heli	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Pelkonen Teemu
Myllyoja Jarkko	Henkilökohtainen varajäsen	PS	Sipilä Ari
Päivärinta Markus	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Rahkonen Pirjo
Ruuttula Merja	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Känsälä Pasi
Timlin Sulo	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Luomala Elisa
Hannula Ahti	Hallituksen edustaja	KESK	
Honkala Kari Tapani	Hallituksen edustaja	VAS	

Vapaa-aikalautakunta / kokouksia 7 kpl, käsitelty 58 §

Kinnunen Juha	Puheenjohtaja	KESK	
Sipilä Ari	I Varapuheenjohtaja	PS	
Halmetoja Niina	Jäsen	KESK	
Jylkkä Katja	Jäsen	PS, *myönnetty ero kv 26.4.2018 § 25	
Linna Matti	Jäsen	KESK	
Lyly Tiina	Jäsen		
Pauna Maria	Jäsen	KESK	
Pyykkö Salli	Jäsen	PS, *valittu kv 26.4.2018 § 25	
Salonsaari Tapio	Jäsen		
Sandholm Jarmo	Jäsen	KESK	
Eskola Ilse	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Salonsaari Tapio
Harju Pekka	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Linna Matti
Huovari Inka	Henkilökohtainen varajäsen		Kinnunen Juha
Karjula Raija	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Pauna Maria
Koski Jenny	Henkilökohtainen varajäsen	PS	Pyykkö Salli
Luomala Elisa	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Sandholm Jarmo
Muhonen Juha	Henkilökohtainen varajäsen		Halmetoja Niina
Niemelä Janne	Henkilökohtainen varajäsen	KOK	Lyly Tiina
Rieskaniemi Kimmo	Henkilökohtainen varajäsen		Sipilä Ari
Ruuttula Merja	Hallituksen edustaja	KESK	

Ympäristölautakunta / kokouksia 6kpl, käsitelty 38 §

Viljamaa Simo	Puheenjohtaja	KESK	
Sikkilä Leena	I Varapuheenjohtaja	KESK	
Haikara Hanna	Jäsen	KESK	
Hietala Tarja	Jäsen	KESK	
Myllyoja Jarkko	Jäsen	PS	
Petäjäistö Valto	Jäsen	KESK	
Vilen Salomo	Jäsen	KESK	
Huovari Piritta	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Viljamaa Simo
Korhonen Eero	Henkilökohtainen varajäsen	PS	Myllyoja Jarkko
Nivala Juho Mikko	Henkilökohtainen varajäsen		Sikkilä Leena
Paananen Sari	Henkilökohtainen varajäsen		Haikara Hanna
Saukkonen Minna	Henkilökohtainen varajäsen		Hietala Tarja
Somero Riku	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Vilen Salomo
Viljamaa Teuvo	Henkilökohtainen varajäsen	KESK	Petäjäistö Valto
Ahola Ari	Hallituksen edustaja	PS	

1.3 Yleinen taloustilanne ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen talouskehitys

Suomen talouden tuotanto on lisääntynyt tänä vuonna laaja-alaisesti, mutta viime vuotta hitaammin. Vuonna 2018 BKT kasvaa 2,5 %. Vahvana jatkuva talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostavat v. 2018 työllisten määrän 2,5 % edellisvuotta korkeammaksi ja työllisyysasteen 71,6 prosenttiin.

Vuonna 2019 BKT:n kasvu hidastuu 1,5 prosenttiin. Maailmankauppa hidastuu kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi v. 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun. Talouskasvu hidastuu edelleen 1,3 prosenttiin v. 2020, minkä jälkeen kasvu hidastuu alle 1 prosenttiin keskipitkällä aikavälillä.

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kehitys jatkuu nopeana ansiotason nousun kiihtyessä. Inflaation kiihtymisestä huolimatta reaalitytulot kasvavat selvästi ja kotitalouksien kulutus kiihtyy ensi vuonna tähän vuoteen verrattuna.

Talouskasvun hidastumisesta huolimatta reaalitypalkkojen maltillinen kehitys ylläpitää työvoiman kysyntää. Työttömien ja piilotyöttömien melko suuresta määrästä sekä työvoiman tarjontaa lisäävistä toimenpiteistä johtuen työvoiman tarjonta ei koko talouden tasolla vielä rajoita työllisyyden ja talouden kasvua, vaikka toimialoittain ammattitaitoisesta työvoimasta on pulaa.

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainon tuntumaan. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja.

Maailmantalouden nopeimman kasvun vaihe on tältä erää ohi ja kasvu hidastuu lähivuosina. Tavanomaisen suhdannekierron ohella syynä on myös keskeisten talouksien välisten kauppakonfliktien osittainen toteutuminen. Myös maailman kaupan kasvu on hidastunut nopeasti kuluvana vuonna. Yhdysvaltojen talous on vahvassa vireessä, mutta talouskasvu hidastuu ennusteperiodilla lähemmäksi potentiaalista kasvua. Kasvua ylläpitää erityisesti yksityinen kulutus.

Kuluttajien luottamus nykyiseen tilanteeseen on vahvaa, mutta odotukset tulevasta kehityksestä ovat vaimeampia. Työllisyystilanne on erittäin hyvä. Inflaatio on kiihtymässä, ja keskuspankin odotetaan jatkavan rahapolitiikan kiristämistä. Ulkomaankauppaa varjostaa erityisesti jännitteet Kiinan kanssa. Maiden välinen kauppakonflikti hidastaa Yhdysvaltojen talouden kasvua lähivuosina. Euroalueen näkymät ovat heikentyneet kuluvan vuoden aikana. Erityisesti teollisuuden luottamus talouskehitykseen on laskenut. Saksan näkymiä kuvaavat ennakoivat indikaattorit viittaavat kasvun hidastumiseen. Kuluvan vuoden kolmannen neljänneksen supistuminen lienee kuitenkin ollut väliaikaista. Ranskassa vuoden 2018 kolmannen neljänneksen kasvu oli vahvaa, mutta tuotantokuilun umpeutuessa kasvu hidastuu lähivuosina. Euroalueen kasvu hidastuu runsaaseen 11/2 prosenttiin ennusteperiodilla.

Lähde: Valtiovarainministeriö

Oman talousalueen kehitys

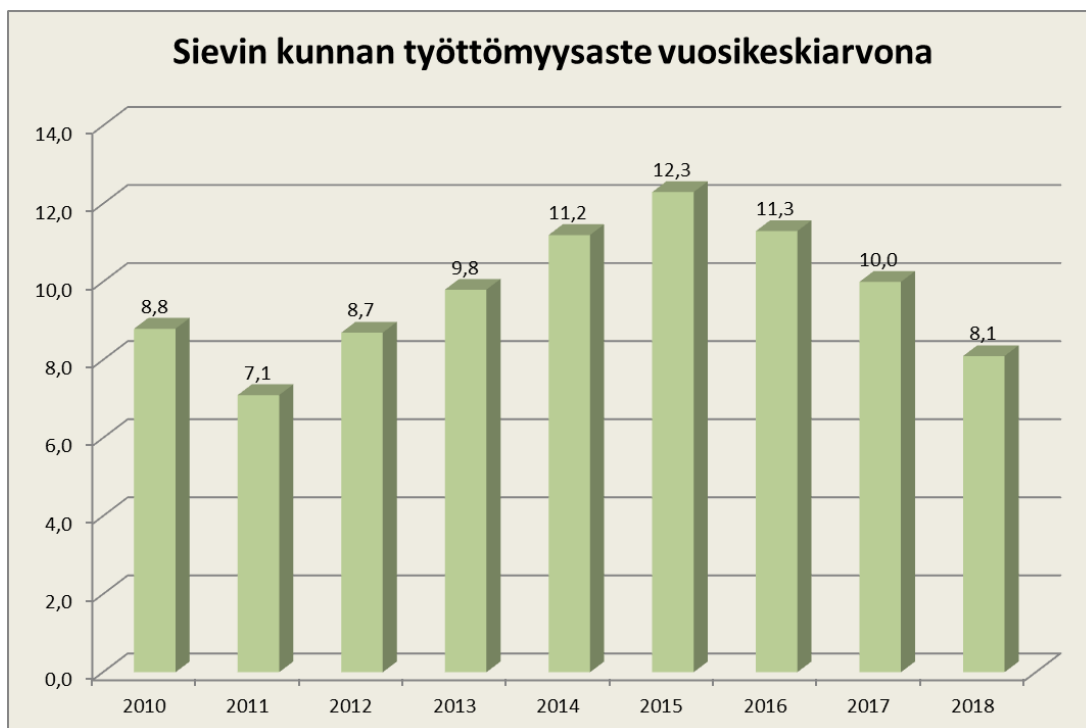
Työttömien työnhakijoiden määrä laski joulukuussa vuoden takaisesta koko maassa (13,2 %) sekä myös kaikkien elinkeino, liikenne ja ympäristökeskusten (ELY) alueilla. Suhteellisesti eniten työttömien määrä on vähentynyt Pirkanmaalla (20,6 %), Kainuussa (18,7 %) ja Pohjois-Pohjanmaalla (16,1 %). Koko maan keskitasoa enemmän työttömien määrä on vähentynyt myös Pohjois-Karjalassa, Pohjanmaalla, Kaakkois-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla, Lapissa ja Varsinais-Suomessa. Joulukuun lopussa työttömien osuus työvoimasta oli koko maassa 9,7 % ja Pohjois-Pohjanmaalla 10,8 %. ELY keskuksittain työttömyysaste vaihteli Pohjanmaan 6,7 %:sta Pohjois-Karjalan 13,7 %:iin. Työttömien määrä on laskenut vuoden takaisesta myös Pohjois-Pohjanmaan kaikissa seutukunnissa. Paras tilanne oli Nivala-Haapajärven (työttömyysaste 8,6 %), Ylivieskan (8,8 %) ja Raahen (9,3 %) seutukunnissa. Korkein työttömyysaste oli Oulunkaaren (12,2 %), Oulun (11,4 %) ja Koillismaan (10,6 %) seutukunnissa.

Pohjois-Pohjanmaalla oli 20 100 työtöntä työnhakijaa joulukuun lopussa. Kunnittain alhaisimmat työttömyysasteet olivat Reisjärvellä (6,0 %), Merijärvellä (6,6 %) ja Limingassa (6,8 %). Korkeimmat työttömyysasteet olivat Vaalassa (13,6 %), Taivalkoskella (13,3 %), Iissä (12,4 %), Pudasjärvellä (12,2 %) ja Oulussa (12,0 %). Vaikka työttömyys on Oulussa edelleen korkealla tasolla, on työttömien määrä vähentynyt 2 000:lla vuoden takaisesta.

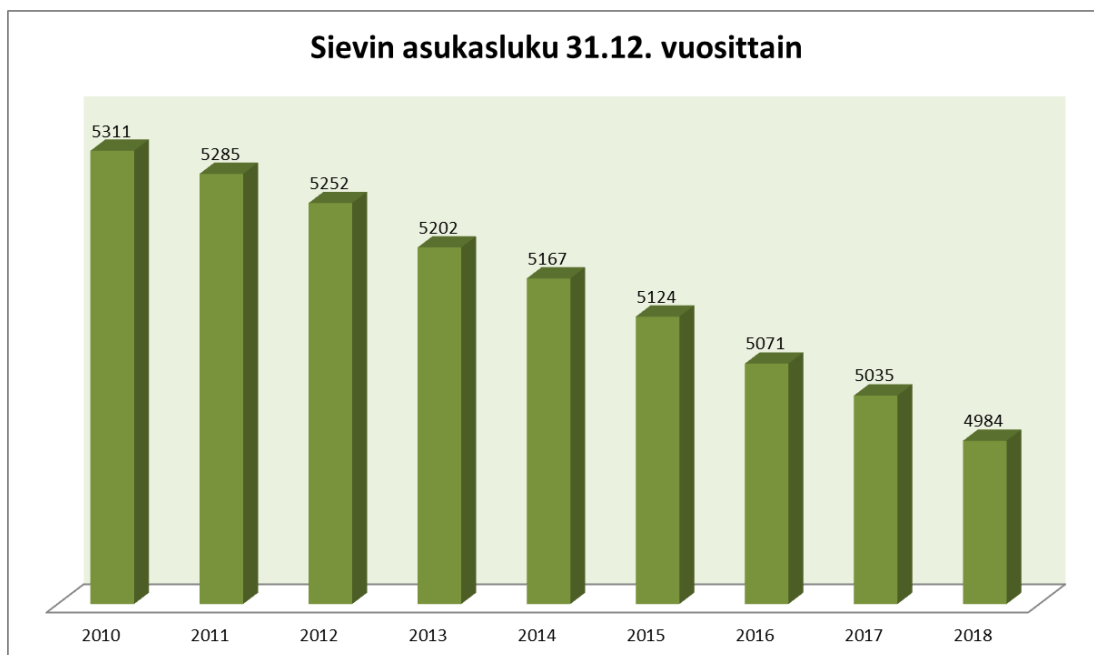
Työttömien työnhakijoiden määrä oli edellisvuotta alempi kaikissa muissa alueen kunnissa paitsi Pyhännällä, jossa työttömiä oli saman verran kuin vuosi sitten. Suhteellisesti eniten työttömyys on vähentynyt vuoden aikana Merijärvellä ja Reisjärvellä. Lomautettuja oli eniten Oulussa. Avoimia työpaikkoja oli joulukuun lopussa eniten Oulussa ja Raahessa; Oulun osuus maakunnan avoimista paikoista oli 57 %

Joulukuun lopussa Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistossa oli asiakkaana kaikkiaan 41 900 työnhakijaa, mikä on 4 100 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työnhakijoista oli työssä olevia 12 400. Heistä 10 700 oli yleisillä työmarkkinoilla ja 1 700 työ ja elinkeinohallinnon palveluilla työllistettynä. Työssä olevia oli joulukuun lopussa lähes 400 enemmän kuin vuosi sitten. Työvoimaan kuulumattomia työnhakijoita oli 9 000, joista 2 200 oli työllistymistä edistävässä palvelussa ja 4 500 koulutuksessa. Kaikista työnhakijoista työttömiä työnhakijoita oli 20 100, mikä on 3 800 vähemmän kuin vuosi sitten joulukuussa. Työttömistä työnhakijoista lomautettuja oli lähes 1 400, mikä on 300 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Lyhennettyä työviikkoa tekeviä työnhakijoita oli 400, mikä on hieman vähemmän kuin vuosi sitten.

lähde: Elinkeino-, liikenne – ja ympäristökeskus

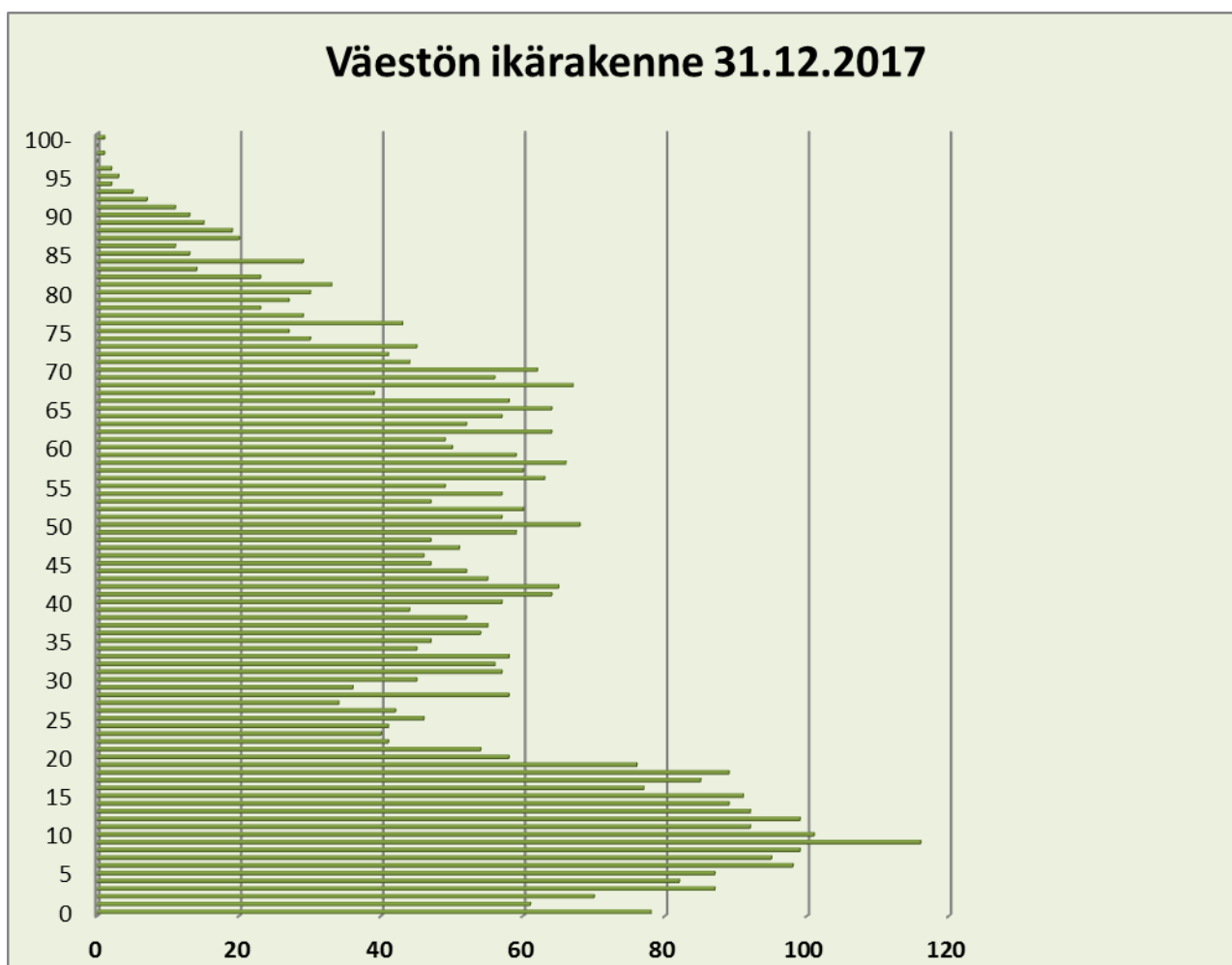
Kuvio 1. Sievin kunnan Työttömyysaste vuosikeskiarvona 2010–2018

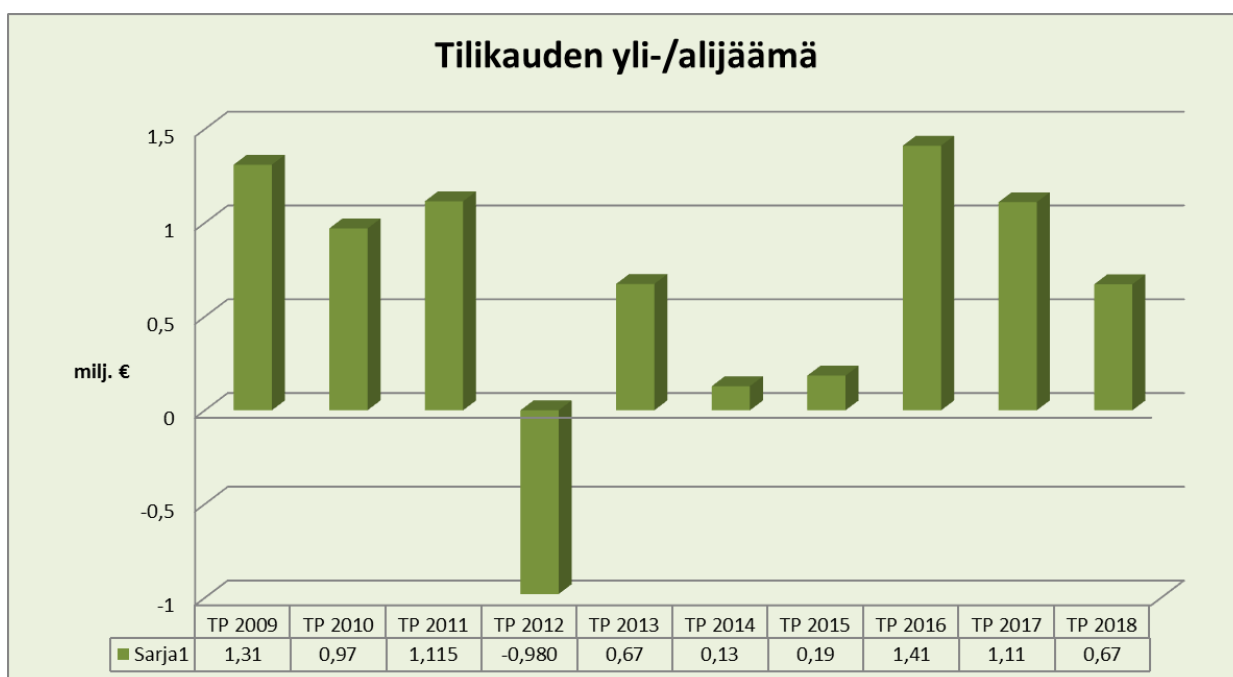
Kuvio 2. Sievin kunnan asukasluku 2010–2018

Vuosi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Syntyneet	97	100	82	89	83	69	59	77	64
Kuolleet	37	33	39	40	45	46	47	47	35
syntyneiden enemmitys	60	67	43	49	38	23	12	30	29
Kuntaan muuttaneet	234	255	232	254	199	173	206	242	202
Kunnasta muuttaneet	262	359	318	345	277	235	271	307	282
Nettomuutto	-28	-104	-86	-91	-78	-62	-65	-65	-80
Kokonaismuutos	32	-37	-43	-42	-36	-30	-55	-34	-51

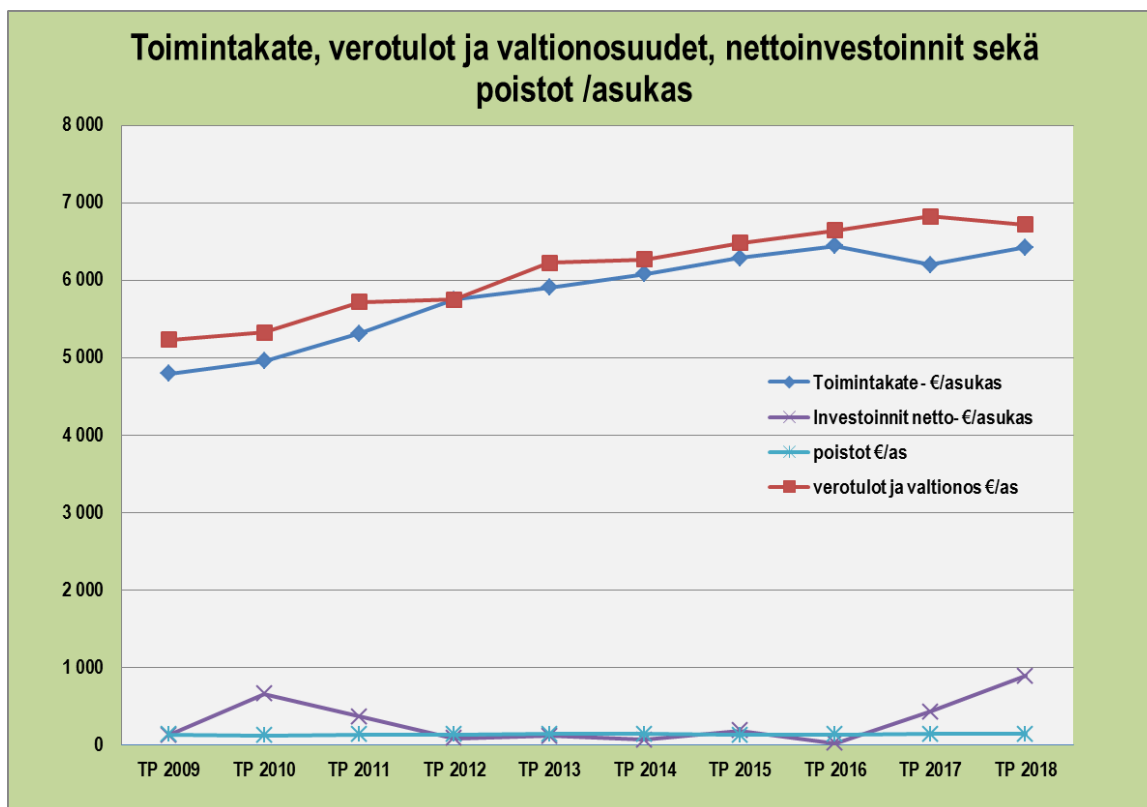
Taulukko 1. Väestön muutokset Sievissä 2010–2018

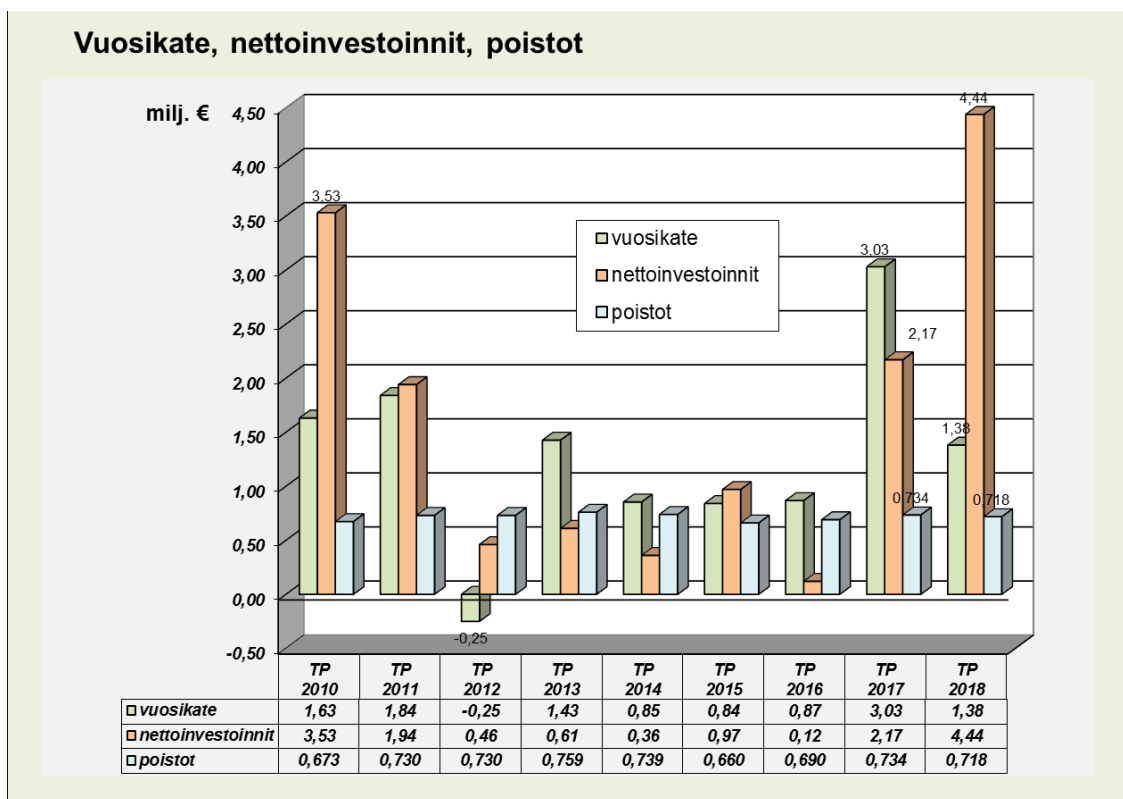
Kuvio 3 Väestön ikärakenne

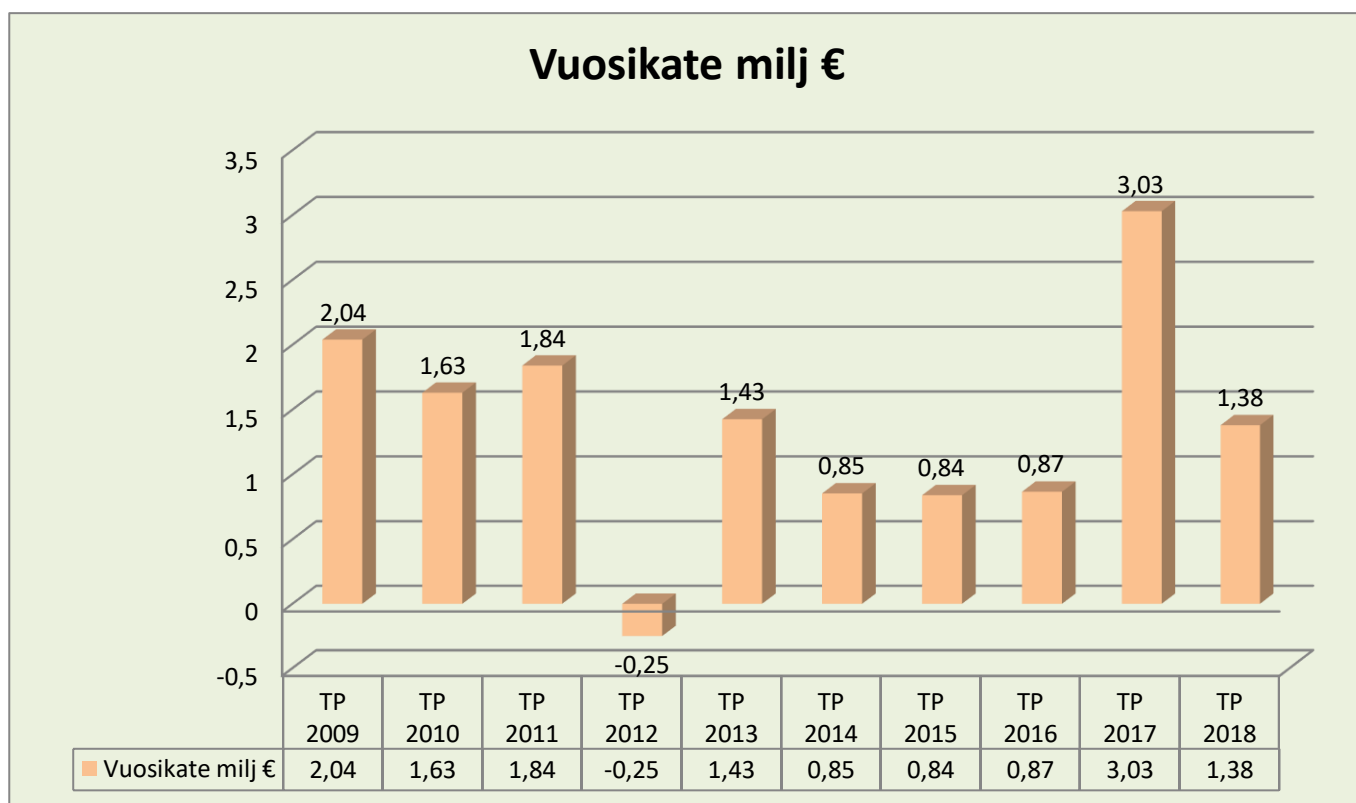
Kuvio 4 Tilikauden Yli-/Alijäämä 2009–2018 (milj. €)

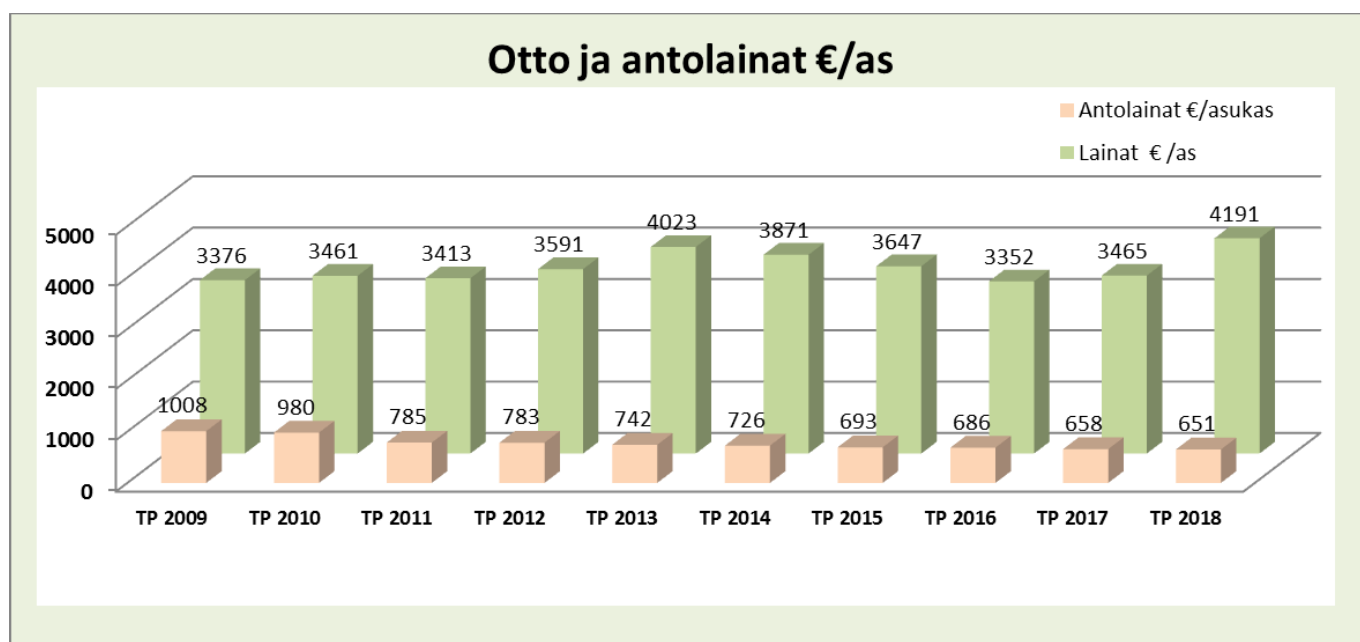
Kuvio 5 Toimintakatteen, tulojen ja investointien pitkäaikaisseuranta

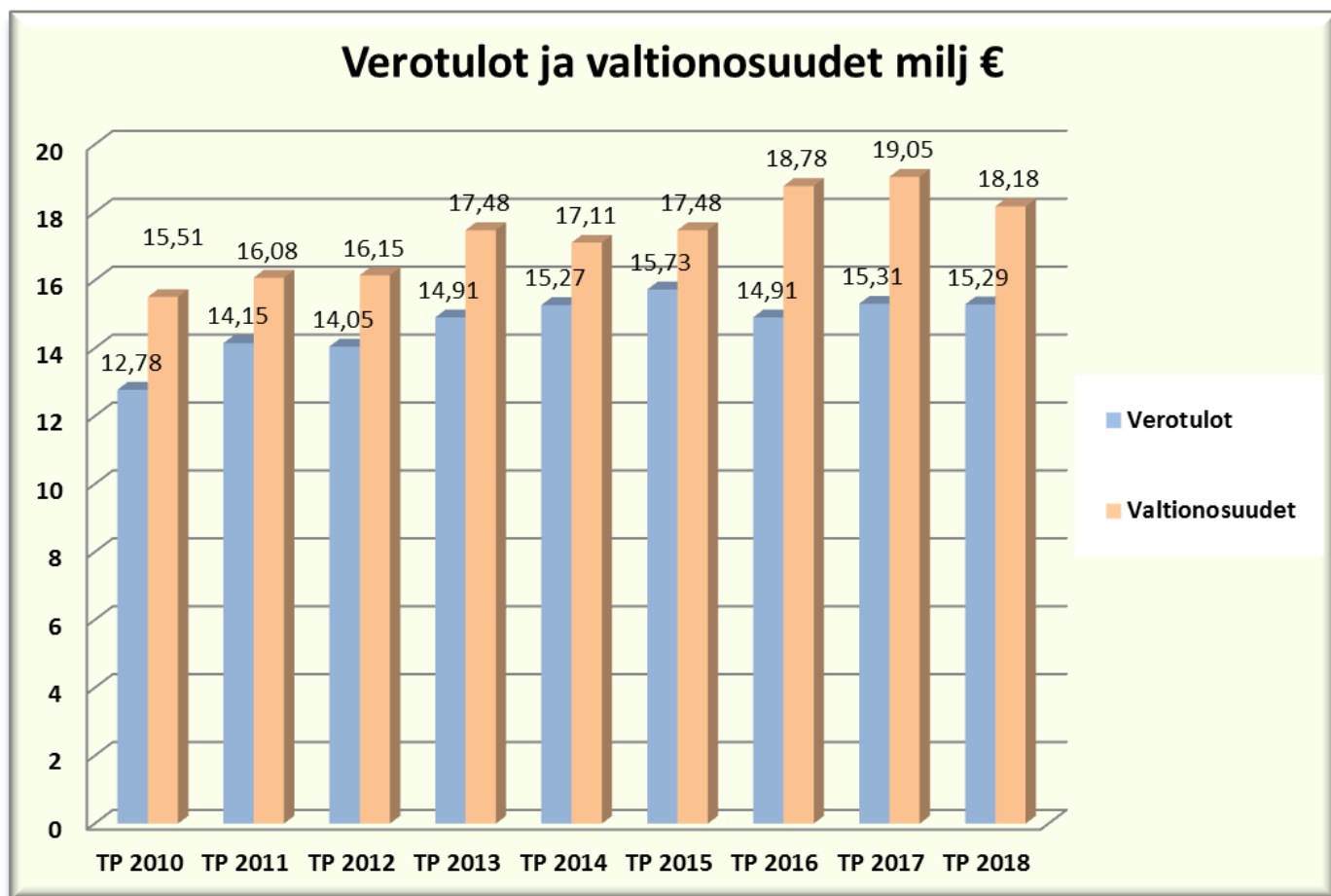
Kuvio 6. Vuosikatteen ja investointien suhde

Kuvio 7. Vuosikate

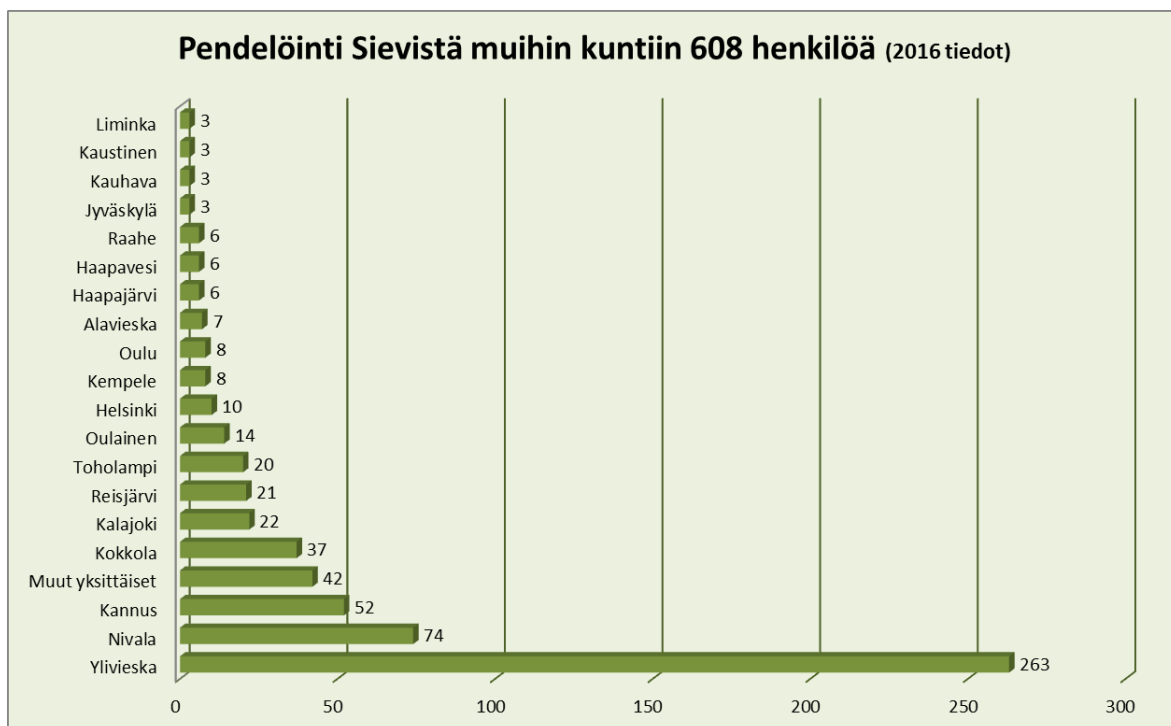
Kuvio 8. Talousarviolainat euroa/asukas

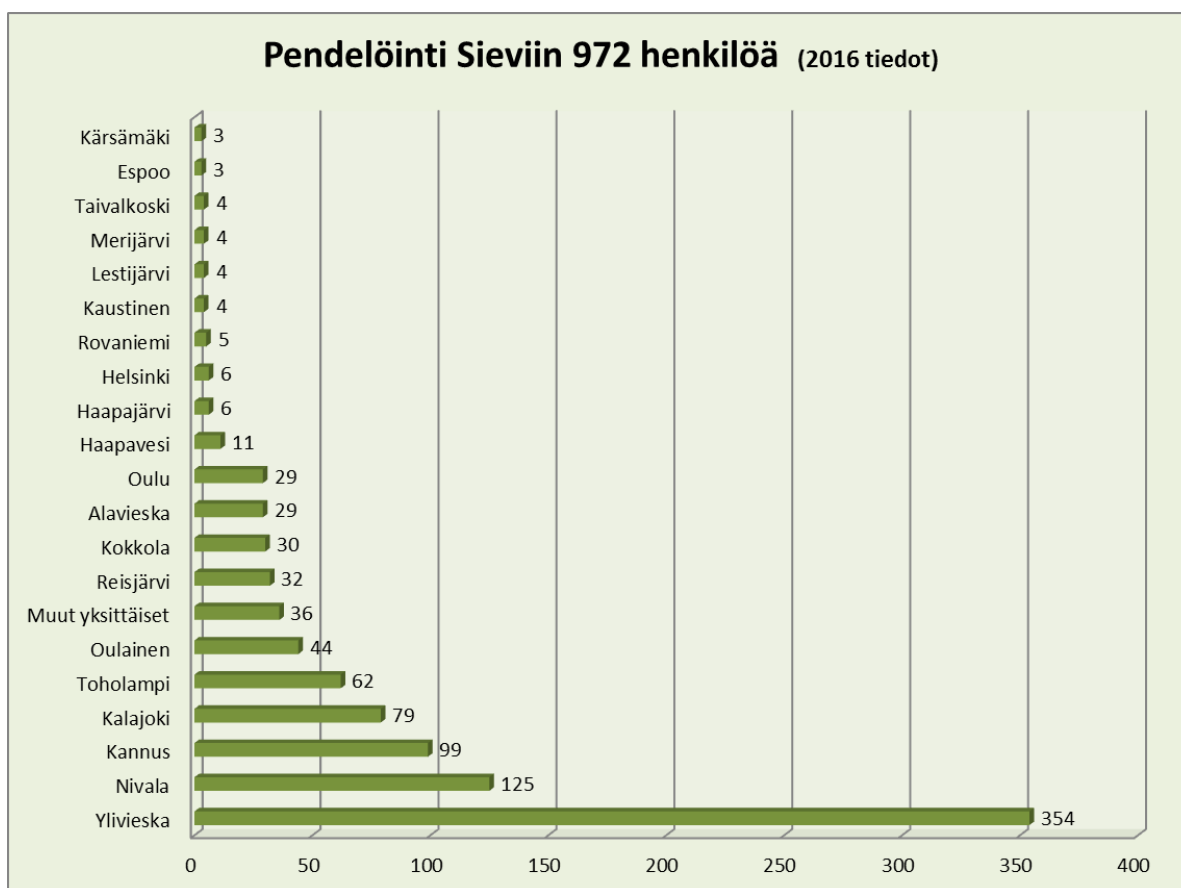
kuvio 9. Sievin verotulot ja valtionosuudet

Kuvio 10. Työpaikat toimialoittain Sievissä yhteensä 2005, lisäystä 2015 vuoteen 23

Kuvio 11. Pendelöinti Sievistä muihin kuntiin, lisäystä vuoden 2015 tietoihin 7 henkilöä

Kuvio 12. Pendelöinti muista kunnista Sieviin, lisäystä vuoden 2015 tietoihin 47 henkilöä

Väestö muuttujina Pääasiallinen toiminta ja ikä

tiedot vuodelta 2017

Sievi	ikäluokat	- 6	7 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 -
Työvoima	1 960	0	0	68	164	168	210	208	262	231	252	248	135	14	0	0
Työlliset	1 784	0	0	62	150	145	191	194	241	215	229	226	117	14	0	0
Työttömät	176	0	0	6	14	23	19	14	21	16	23	22	18	0	0	0
Työvoiman ulkopuolella olevat	3 075	563	783	350	70	48	51	44	31	19	37	49	137	270	222	401
0-14 -vuotiaat	1 346	563	783	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opiskelijat, koululaiset	415	0	0	324	37	21	12	10	7	2	1	1	0	0	0	0
Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet	8	0	0	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläiset	1 183	0	0	4	9	7	15	21	13	13	29	44	136	270	221	401

Taulukko 2. Väestön pääasiallinen toiminta

1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

VALTIONOSUUDET	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2 018
VALTIONOSUUDET ILMAN VEROTULOJEN TASAUSTA JA HARKINNANVARAISTA	12 371 978	12 810 674	12 940 881	13 007 240	14 186 133	14 253 906	*) 13 451 467
VEROTULOJEN TASAUS	3 780 034	3 986 472	4 169 819	4 468 400	4 595 004	4 793 089	4 728 520
HARKINNANVARAINEN AVUSTUS		680 000	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	16 152 012	17 477 146	17 110 701	17 475 640	18 781 137	19 046 995	18 179 987

*) sis edellisen vuoden korjausta

Taulukko 3. Valtionosuudet

OTTOLAINAT	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2 018
LAINAKANTA 31.12.	18 859 002	20 929 534	19 999 250	18 685 814	16 997 378	17 441 642	20 890 154
MUUTOKSET	817 637	+ 2 070 522	-930 284	-1 313 436	-1 688 436	444 264	3 448 512
LAINAT €/ASUKAS	3 591	4024	3871	3647	3352	3464	4 191
ANTOLAINAT	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2 018
LAINAKANTA 31.12.	4 141 678	3 861 068	3 752 319	3 552 833	3 477 725	3 312 037	3 243 878
MUUTOKSET	-7 235	280 610	-108 749	-199 486	-75 108	-165 687	-68 159
LAINAT €/ASUKAS	788	742	726	693	686	658	651
ASUKKAAT 31.12.	5 252	5 202	5 167	5 124	5 071	5 035	4 984

Taulukko 4. Sievin kunnan lainakanta

VEROTULOT	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018
KUNNALLISVERO	11 867 588	12 429 368	12 606 941	12 837 859	12 038 917	12 026 459	12 316 415
YHTEISÖVEROT	1 474 007	1 635 268	1 604 565	1 853 905	1 829 948	2 232 463	1 928 888
KIINTEISTÖVERO	710 140	841 210	1 058 038	1 036 190	1 040 244	1 048 762	1 042 042
YHTEENSÄ	14 051 735	14 905 846	15 269 545	15 727 954	14 909 110	15 307 683	15 287 345
vert. edelliseen vuoteen	-95 469	854 111	363 699	458 409	-818 844	398 573	-20 338

Taulukko 5. Verotulojen kehitys

Kuntien vuoden 2017 verotiedot																												
Lähde: Verohallinto 30.10.2018																												
Vuoden 2018 kuntajaolla																												
Kunta	Asukas- luku	Tulovero-%		Maksuunpantu kunnallis- vero vuonna 2017				Maksuunpantua kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot 2017				Kuntien osuus maksuun- pannusta yhteisöverosta 2017				Maksuunpantu kiinteistö- vero vuonna 2017				Maksuunpannut verot yhteensä vuonna 2017				Eri verolajien osuudet, %				
		31.12. 2016	2016	2017	euroa	muutos %	euroa/ as.	euroa	muutos %	euroa/ as.	euroa	muutos %	euroa/ as.	euroa	muutos %	euroa/ as.	euroa	muutos %	euroa/ as.	euroa	muutos %	euroa/ as.	euroa	muutos %	euroa/ as.	Kunnal- lisvero	Yhteisö- vero	Kiinteis- tövero
Koko maa	5 503 297	19,85	19,89	18 532 240 243	-1,2	3 367	93 192 559 242	-1,4	16 934	1 716 063 189	0,0	312	1 794 452 451	7,3	326	22 042 755 883	-0,5	4 005	84,1	7,8	8,1							
Manner-Suomi	5 474 083	19,87	19,90	18 439 255 040	-1,2	3 368	92 664 407 872	-1,4	16 928	1 706 395 389	0,1	312	1 791 124 166	7,3	327	21 936 774 594	-0,5	4 007	84,1	7,8	8,2							
minimi	96	16,50	16,50	336 636	-10,7	1 928	1 870 199	-10,7	8 968	6 662	-53,1	20	32 898	-27,8	37	383 561	-11,2	2 220	56,6	0,8	1,1							
maksimi	635 181	22,50	22,50	2 564 167 531	46,5	6 358	13 860 365 033	46,5	37 398	494 559 258	64,3	1 205	258 733 665	66,9	2 129	3 317 460 454	28,7	7 076	95,0	26,6	39,8							
Pohjois-Pohjanmaa	411 150	20,42	20,44	1 230 144 785	-1,5	2 992	6 019 109 067	-1,6	14 640	82 173 381	1,3	200	116 165 269	12,2	283	1 428 483 435	-0,4	3 474	86,1	5,8	8,1							
Kunnat asukkaita:																												
2 001- 5 000	284 857	20,82	20,84	736 502 652	-3,4	2 586	3 534 908 062	-3,5	12 409	72 985 924	-6,2	256	88 338 283	3,8	310	897 826 858	-3,0	3 152	82,0	8,1	9,8							
5 001- 10 000	577 353	20,58	20,65	1 696 806 535	-1,8	2 939	8 218 149 331	-2,1	14 234	136 381 949	-4,2	236	190 940 944	3,9	331	2 024 129 428	-1,4	3 506	83,8	6,7	9,4							
Sievi	5 069	21,75	21,75	12 065 918	-1,4	2 380	55 475 486	-1,4	10 944	2 047 076	-0,9	404	1 055 410	0,9	208	15 168 404	-1,2	2 992	79,5	13,5	7,0							

Taulukko 6. 2017 verotietojen vertailu

Veroprosentit ja efektiivinen veroaste

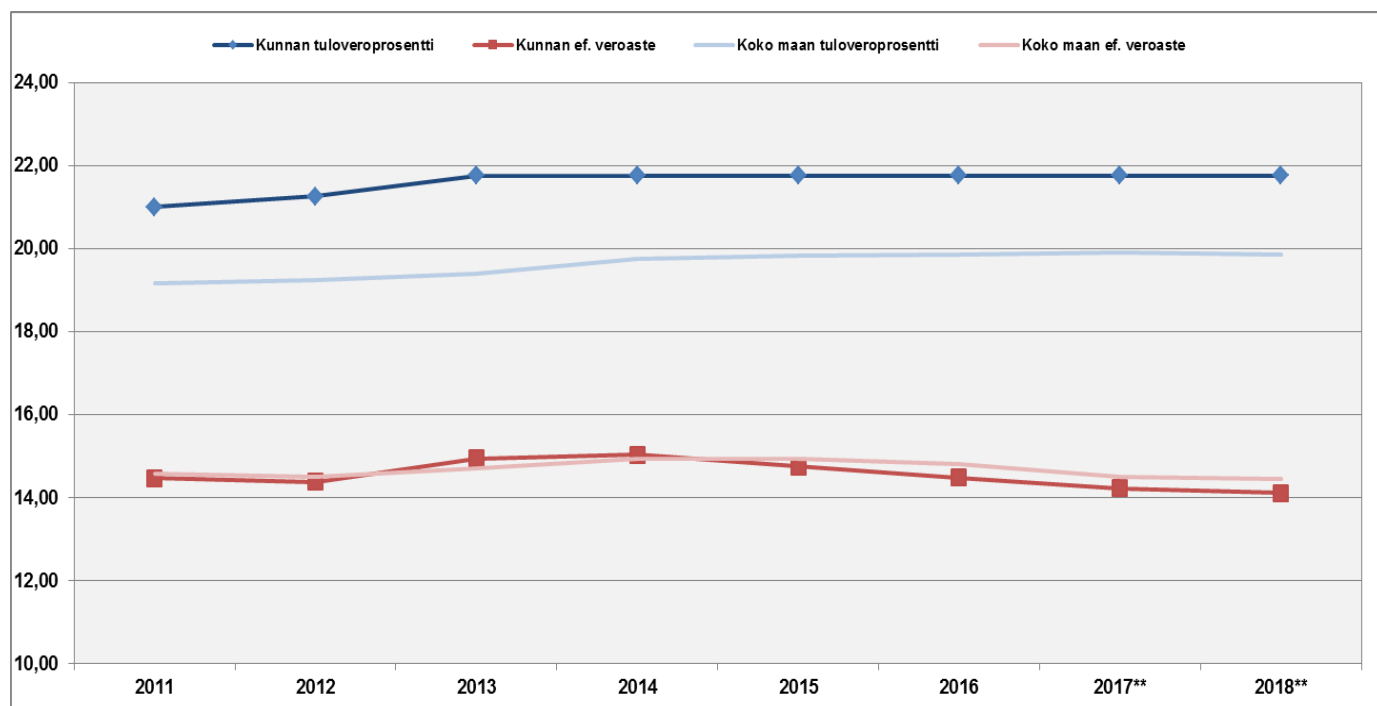
Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

Kunnallisverotuksessa tehdään vähennyksiä veronalaisista ansiotuloista. Tulosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa matkakustannukset, tulonhankkimiskulut, ansiotulovähennys ja perusvähennys. Tulosta tehtävät vähennykset vähentämällä saadaan verotettava tulo, josta veron määrä lasketaan kunnallisveroprosentin mukaisesti.

Tämän jälkeen tehdään vähennykset verosta ja näin saadaan maksuunpantavan kunnallisveron määrä. Verosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa työtulovähennys, kotitalousvähennys sekä asuntolainan koron alijäämähyytys. Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten määrä on riippuvainen veronmaksajan tulotasosta. Vähennykset painottuvat alemmille tulotasolle jolloin efektiivinen veroaste on alhaisempi.

Oheisessa taulukosta ja kuviosta näkee kunnittaiset tuloveroprosentit sekä efektiiviset veroasteet vuosina 2011-2018. Efektiivisen veroasteiden ennusteet vuosille 2017 ja 2018 perustuvat Kuntaliiton laskelmiin.

Kuvio 13. Verotulojen kehitys pitkällä aikavälillä

Sievi							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017**	2018**
Kunnan tuloveroprosentti	21,25	21,75	21,75	21,75	21,75	21,75	21,75
Kunnan ef. veroaste	14,38	14,94	15,04	14,75	14,48	14,23	14,11
Erotus	6,87	6,81	6,71	7,00	7,27	7,52	7,64

Koko maa	2012	2013	2014	2015	2016	2017**	2018**
Koko maan tuloveroprosentti	19,24	19,38	19,74	19,83	19,85	19,90	19,86
Koko maan ef. veroaste	14,49	14,71	14,93	14,94	14,80	14,51	14,45
Erotus	4,75	4,67	4,81	4,89	5,05	5,39	5,41

Lähde: kuntaliitto

Taulukko 7. Tuloveroprosentti ja Efektiivinen veroaste pitkän ajan kehitys

Sisäisten erien sisällyttäminen menoihin

Sisäisiä eriä sisältyi vuoden 2018 tilinpäätökseen yhteensä 3 570 711 €. Sisäiset erät koostuvat hallinnon alojen välisistä laskutuksista, kuten sisäisistä vuokrista, siivouksesta, ruokahuollosta ja atk-palveluista ja niiden avulla kuvataan toimintojen todellisia kustannuksia, vaikka niissä ei rahaa liikukaan. Vuoden 2018 aikana sisäiset erät toteutuivat 182 761 euroa suunniteltua isompina.

Sisäiset erät	TP 2018	TA 2018	Ylitys/alitus	Toteuma-%	TP 2017
Sisäiset myyntituotot (sis)	1 522 109	1 460 660	61 449	104 %	1 538 920
Sisäiset siivoustulot	555 753	546 980	8 773	102 %	529 104
Sisäiset vuokratuotot huon	93 422	92 400	1 022	101 %	97 206
Sisäiset vuokratuotot (sis)	1 323 644	1 219 670	103 974	109 %	1 289 511
Luontoisedut ateriat (sis)	75 782	67 520	8 262	112 %	74 384
Luontoisedut muut (sis)	0	720	-720	0 %	0
Sisäiset tuotot	3 570 711	3 387 950	182 761	105 %	3 529 125
Luontoisedut ateriat (sis)	-72 262	-66 800	-5 462	108 %	-70 672
Luontoisedut muut (sis)	-3 520	-1 440	-2 080	244 %	-3 712
Sis. toim.- ja pankkipalvelut	-12 039	-13 240	1 201	91 %	-25 726
Sisäiset palvelumenot (sis)	-1 183 491	-1 120 540	-62 951	106 %	-1 205 057
Sisäiset siivousmenot	-555 753	-546 980	-8 773	102 %	-529 104
Sisäiset aineet ja tarvikkeet	-1 979	-2 410	431	82 %	-1 756
Sisäinen tilityserävuokra	-175 514	-174 470	-1 044	101 %	-196 587
Sisäinen vuokra rakennuks	-1 241 552	-1 137 600	-103 952	109 %	-1 186 815
Vyörytyserät sis.	-324 600	-324 470	-130	100 %	-309 696
Sisäiset kulut	-3 570 711	-3 387 950	-182 761	105 %	-3 529 125

Taulukko 8. Sisäiset erät 2018

1.5. Kunnanhallituksen selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle. Kunnanhallitus on päivittänyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjetta 15.1.2018 § 5.

Sievin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 18.5.2015 § 22 ja konserniohjeet 24.5.2012 § 23, päivitetty kv. 9.11.2017 § 83 Kunnanvaltuusto on näin ohjeistanut sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan sekä konserniohjauksen.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden (taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden) ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen toiminnan ja jatkuvuuden turvaamiseen kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen erehdyksen, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen.

Sisäinen valvonta on ennen kaikkea riskien hallintaa ja hyvän hallintotavan noudattamista. Se on operatiivista johtamista. Sisäinen valvonta käsittää myös siitä huolehtimisen, että kunnan toiminnan tarkoitus ja asetetut tulostavoitteet on saatettu tiedoksi organisaation kaikille tasoille ja että asetettujen tulostavoitteiden toteutumista seurataan. Lisäksi sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että yhteistoiminta on riittävää organisaation kaikilla tasoilla ja toisin päin: terve työilmapiiri kannustaa toimimaan avoimesti silloinkin kun on havaittu virhe ja tarkoituksenmukaisinta on toimia nopeasti mahdollisen vahingon korjaamiseksi.

Tehtäväalueen johdon vastuulla on, että tehtäväalueen tehtävien sisäinen valvonta on riittävästi järjestetty ja hoidettu. Erityisesti toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seurantaa palveleva sekä sisäisen tarkkailun kannalta tarkoituksen-

mukainen tiedonkulku ja raportointi on pyrittävä pitämään ajantasaisena. Tehtäväyksiköiden johtajien on raportoitava asetetuista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista oleellisista sisäisessä valvonnassa esille tulleista havainnoista tehtäväalueen johtajille. Tehtäväalueiden johtajat puolestaan raportoivat talousarviossa ja käyttösuunnitelmissa asetetuista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista oleellisista havainnoista toimitelmille.

Jokainen kunnan palveluksessa oleva henkilö on velvollinen omalta osaltaan noudattamaan toimintaa koskevia lakeja, kunnanvaltuuston hyväksymiä toimintaa ohjaavia sääntöjä, kunnanhallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita sekä pyrkii omalta osaltaan saavuttamaan yksikölle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Vuonna 2018 toteutettiin BDO:n toimittamana koko kunnan kattava arvonlisäverojen tarkastus vuodesta 2015 alkaen. Löydetty pienet virheet on korjattu takautuvasti. Kartoituksessa yhteenvedossa mainitaan että; Sievin kunnassa arvonlisäverokirjaukset ovat hyvin hallinnassa. Mitään oleellista ei ole tullut esille. Sisäiseen valvontaan kuuluu että, että virheellisiä kirjauksia pyritään minimoimaan esim. jälkikäteisellä seurannalla, minkä merkitystä tulee painottaa.

Toiminnassa on otettu huomioon rahanpesun ja terrorismin ehkäisystä annettujen lakien 444/2017 ja 406/2018 sisältö. Tuottamukselliseen rahanpesuun voi syyllistyä esimerkiksi silloin, jos avustaa tai neuvoa asiakasta sijoitustoiminnassa, peiteyhtiöiden perustamisessa tai varojen siirrossa, vaikka sillä on aihetta suhtautua epäillen asiakkaan liiketoimiin. Asiakkaat ja niiden toiminta tulee tuntea, havaita ja selvittää epäilyttäviä liiketoimia sekä ilmoittaa epäilyistään Rahanpesun selvittelykeskukselle.

Tilintarkastajien vastuulla on kunnan hallinnon ja talouden tarkastusta tehdessään arvioida ja raportoida, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti ja toimiiko se. Sisäisen tarkastuksen suorittamisesta päättää kunnanhallitus erikseen.

Kunnanhallituksen on neljännesvuosittain annettava raportti kunnanvaltuustolle talousarvion taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja puolivuositain toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio kunnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista asioista on laadittu alla olevan jaottelun mukaisesti.

1. Strategiset riskit, jotka liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin.
2. Taloudelliset riskit, jotka liittyvät mm talouden tasapainoon, tulorahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen.
3. Toiminnalliset riskit, jotka koskevat päivittäisiä toiminnan, tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.
4. Vahinkoriskit, jotka tarkoittavat odottamattomien ulkoisten tekijöiden aiheuttamaa uhkaa tapahtumasta, jolla on toteutuessaan negatiiviset seuraukset.

Strategiset riskit: Strategisista riskeistä merkittävimpänä voidaan pitää asukasluvun ja ennen kaikkea syntyvyyden laskua. Riskin toteutuminen vaikuttaa kunnan taloudelliseen toimintakykyyn valtionosuuksien ja verotulojen vähenemisen myötä. Lisäksi työvoiman saatavuus heikkenee ja kunnan palvelutarjontaa joudutaan supistamaan. Strategisia riskejä ovat myös viime vuosina tehdyt isot investoinnit ja muut vastuusitoumukset. Riskin muodostaa se, ovatko panostukset olleet oikean suuntaisia, oikean aikaisia ja oikean laajuisia. Tarkoitus on ollut investoida kohteisiin, jotka ovat tulevaisuudessa kunnan ja sen asukkaiden edun mukaisia, mutta päätöksentekoon liittyviä riskejä ovat mm. riski siitä, että palvelut ja panostukset eivät vastaakaan asiakkaiden odotuksia, vaan ovat liian kalliita tai toteutukseltaan ja ominaisuuksiltaan eivät vastaa sitä mitä kuntalaiset haluavat.

Taloudelliset riskit: Kunnan kokonaisvelkamäärä 31.12.2018 on 20,89 milj. €, josta 17 milj. € on kuntatodistuksia. Korkosuojauksesta voidaan puhua, kun korko on kiinnitetty tai rajattu tiettyyn maksimitasoon seuraavaksi 12 kuukaudeksi.

Kuntatodistussalkkua pienennettiin lainanotolla syksyllä 2010, kun korkojen nousun ennakoitiin jatkuvan ja jyrkentyvän. Syksyllä 2010 otettuun lainaan määrältään 5 milj. € tehtiin koronvaihtosopimus, jossa 1 kk euribor korko vaihdettiin viiden vuoden kiinteään korkoon. Tämä suojaus loppuu 22.9.2020. Lainakorkojen suojaamista jatkettiin tammikuussa 2011 vaihtamalla kuntatodistussalkusta 3 milj. €:n lainan korko kiinteäkorkoiseksi neljäksi vuodeksi. Samalla myytiin pankille optio jatkaa sopimusta seuraavat neljä vuotta, pankin käytettyä option, suojaus päättyy 25.1.2019. Kunnan 20,89 milj. €:n lainasalkusta on 17 milj. € kuntatodistuksia joista on suojattu 8 milj. €. Pitkäaikaista lainaa on vuoden vaihteessa 2,88 milj. €. Lainakorkojen suojaustason voidaan katsoa näin ollen olleen riittävä.

Lainamäärän kasvaessa ja korkojen noustessa, nouseviin korkomenoihin tulee varautua ajoissa.

Kunta on sitoutunut teollisen tuotantotilan rakentamiseen leasingrahoituksella. Tilat vuokrataan edelleen Sievin Teollisuuspuistolle, joka vuoraa tilat yrittäjälle. Onnistuessaan järjestely tuottaa kuntaan lisää elinvoimaa, työpaikkoja sekä verotuloja, mutta kunnan kokoon nähden kohtuullisen isossa investoinnissa on myös riskejä liittyen kunnasta riippumattomiin suhdanteisiin ja yrittäjyyteen.

Toiminnalliset riskit:

Hyvästä tuloksesta huolimatta menojen kasvattamiseen ei ole varaa ja veroprosentit tulee säilyttää vähintään nykyisellä tasolla, jotta kunta selviytyisi velvoitteistaan. Sievin kunnan suuri toteutuneiden investointien määrä ja mahdollisesti tulevat investointitarpeet, lisääntyneet takaus- ja vuokrausvastuut, tytäryhtiöiden korkea velkaantuneisuus, muodostavat riskin kuntakonsernin ylivelkaantumisesta. Syntyvyyden pitempään jatkunut lasku ja vuosittainen muuttotappio nakertavat kunnan tulopohjaa ja mikäli tämä kehitys jatkuu lähitulevaisuudessa, tulee se huomioida palveluverkostossa talouden tasapainon säilyttämiseksi.

Kunnan mahdollisuus vaikuttaa kuntayhtymissä syntyviin kustannuksiin ja niiden tasoon tulisi myös tiedostaa, jotta ei pidettäisi yllä palvelutasoa, johon kunnan tulopohja ei ole riittävä, vaan ajaututaan velkakierteeseen.

Sosiaali- terveysmenojen vuosittaiset merkittävät nousut ovat olleet kuntien valtionosuusleikkauksiin yhdistettynä yhtälö, joka yhä edelleen rasittaa kunnan taloutta. Nyt vuonna 2018 erikoissairaanhoidon kustannukset nousivat hieman edellisestä vuodesta eli 82 771 euroa. Muussa Kallion toiminnassa oli kasvua etenkin vammaispalvelujen osalta, ja kokonaiskustannukset erikoissairaanhoidon ja toiminnan muutokset huomioituna nousivat edellisen vuoden tasosta 389 213 euroa +2,2 %. Kustannusten heittely vuosittain hankaloittaa talouden suunnittelua, mutta vuosi 2018 alitettiin talousarvio Kallion toiminnan osalta.

Henkilöstövoimavarojen arvioinnin tarkoituksena on edistää kunnan henkilöstöjohtamisen tuloksellisuutta ja tukea myös päätöksentekijöitä resurssien suuntaamisessa. Kunnan tavoiteorganisaation pohjalta tulisi tarkastella jatkuvasti mm. eläköitymisten vaikutuksia niin tehtävien järjestelyihin kuin henkilöresursseihin. Valtakunnallinen ajankohtainen keskustelu työvoiman saatavuudesta ja työurien pidentämisestä sekä kuntatalouden kestävyys haastaa kuntamme poliittiset päättäjät, virkamiesjohdon, lähiesimiehet ja myös koko henkilöstön arvioimaan kunnan henkilöstöresursseja. Henkilöstö on nähtävä ennen kaikkea voimavarana, investointina, mutta toisaalta myös kustannuksena kunnan palvelutoiminnan kokonaisuudessa.

Uuden henkilöstön perehdyttämiseen tulee varata riittävä aika ja sen tulee kohdistua systemaattisesti koko vastuualueeseen. Pitkältä työ- tai virkavapausjaksolta vanhaan työhön palaamisen onnistumista tukee mahdollisuus muutamana yhteiseen työpäivään tehtävää poissaolon aikana hoitaneen sijaisen kanssa. Henkilöstön riittävästä koulutuksesta tulisi myös huolehtia osoittamalla siihen tarvittavat määrärahat. Koulutustarpeet ja resurssit kartoitettiin ja koottiin vuonna 2015 ensimmäisen kerran koulutussuunnitelmaan, jonka jälkeen koulutussuunnitelma on tehty säännöllisesti vuosittain.

Tietojärjestelmien toimivuuteen ja tietoturvallisuuteen liittyviä riskejä on pienennetty ulkoistamalla osa atk-toimintaa (esim. Hetaan liittyen), mutta varmistamalla samalla, että tarvittavaa osaamista löytyy myös omasta organisaatiosta. Tietosuoja-

vastaan nimeäminen kunnissa johtuu EU:n tietosuoja-asetuksesta, joka astui voimaan 25.5.2018. Kunta ostaa tietosuoja-vastaavan työpanosta Joki ICT:ltä. Tietosuojavastaavan nimeämisestä huolimatta kuntaorganisaation johdolla/hallinnolla on aina vastuu tietosuojasta ja tietoturvasta.

Vahinkoriskit: Kunnan henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti.

Tytäryhtiöihin liittyvät riskit: Tytäryhtiöiden taloutta on vakautettu muuttamalla antolainoja osakesijoituksiksi Kiinteistö Oy Kenkäkankaan ja Sievin Teollisuuspuisto Oy:n osalta sekä pääomalainoituksella ja takaamalla lainoja. Sievin Teollisuuspuiston riskeistä ja riskienhallinnasta mainittakoon toimitilojen käyttöasteen hallinta. Toimitilojen käyttöaste vuonna 2018 oli keskimäärin noin 95 %. Tiloja oli vain satunnaisesti vapaana. Talouden suhdannemuutoksen riski on noussut, mutta se ei vielä ole näkynyt toimitilojen vajaakäyttönä. Uusinvestointeja on harkittava tarkoin ja niitä tulee toteuttaa vain tarpeeseen. Tytäryhtiöiden kautta suunnitteilla olevien ja toteutettavien investointien tulee olla realistisia ja kunnan kokoon oikein suhteutettuja, jotta kunnan konsernivelka ei paisu liian suureksi.

Kiinteistö Oy Sievin Jussin talouden tervehdyttämissuunnitelman mukaan neljä päätavoitetta ovat: oman pääoman lisääminen vaadittavalle tasolle, syntyneiden alijäämien kattaminen, kiinteistöjen korjausmäärärahan kasvattaminen, toiminnan kannattavuuden lisääminen. Käyttöaste oli vuonna 2018 alhaisimmillaan helmikuussa 84,11% ja korkeimmillaan joulukuussa 92,45%, koko vuoden käyttöasteen ollessa 89,13%. Vuoden 2018 tilinpäätös on Sievin Jussin osalta vielä -63 697,84 euroa negatiivinen (-95 74€ v 2017). Sievin Jussin tilanne on edelleen haastava, johtuen kiinteistöjen korkeasta lainamäärästä, mutta suunta on nyt oikea ja voidaan arvioida että tehdyt tervehdyttämistoimenpiteet ovat olleet oikeita. Vuoden 2018 tappio johtui Kotilanhanaan purkupäätöksen saaneiden E ja F talojen alaskirjauksesta.

1.7. Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä. Kokonaistulo ja –meno käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahälähteet ja käytön. Valtionosuudet merkitään tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa Valmistus omaan käyttöön, Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja Pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut. Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutos esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

1.7. Kunnan kokonaistulot ja -menot 2018 (ulkoiset)							
TULOT		€	%	MENOT		€	%
Varsinainen toiminta				Varsinainen toiminta			
Toimintatulot		2 941 336,38	6,90	Toimintakulut		34 952 287,64	82,78
Verotulot		15 287 344,36	35,87	- Valmistus omaan käyttöön			
Valtionosuudet		18 179 987,00	42,65	Korkokulut		157 136,07	0,37
Korkotuotot		34 808,45	0,08	Muut rahoituskulut		615,25	0,00
Muut rahoitustulot		46 087,13	0,11	Satunnaiset kulut			
Satunnaiset tulot		0,00	0,00	Tulorahoituksen korjauserät			
Tulorahoituksen korjauserät			0,00	+/- Pakollisten varausten muutos			
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot		-21 228,60	-0,05	- Käyttöomaisuuden myyntitappiot			0,00
Investoinnit				Investoinnit			
Rahoitusosuudet		1 494 497,46	3,51	Käyttöomaisuusinvestoinnit		5 959 624,98	14,12
Käyttöomaisuuden myyntitulot		41 513,40	0,10				
Rahoitustoiminta				Rahoitustoiminta			
Antolainasaamisten vähennykset		168 448,00	0,40	Antolainasaamisten lisäykset		148 952,00	0,35
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 451 548,00	3,41	Pitkäaikaisten lainojen vähennys		1 003 036,00	2,38
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		3 000 000,00	7,04	Lyhytaikaisten lainojen vähennys			
Oman pääoman lisäykset				Oman pääoman vähennykset			
Kokonaistulot yhteensä				Kokonaismenot yhteensä			
		42 624 341,58	100,00			42 221 651,94	100,00
<i>Täsmäytys:</i>							
<i>kokonaistulot- kokonaismenot</i>		42 624 341,58	-	42 221 651,94		402 689,64	
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset -rahavarojen muutos</i>		475 514,45	-	-72 824,81		402 689,64	

Taulukko 9. Kunnan kokonaistulot ja -menot 2018 (ulkoiset)

2. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

2.1. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Tytäryhteisöt	Omistussuus
Kiinteistö Oy Sievin Jussi	100,00%
- tytäryhtiö Asunto Oy Sievin Villenjärvi	66,88%
Kiinteistö Oy Kenkäkangas	94,29 %
Kiinteistö Oy Sievin Kauppa- ja palvelukeskus	62,79 %
Sievin Teollisuuspuisto Oy	100,00 %

Kuntayhtymät

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	16,07 %
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU	3,84 %
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä Kpedu	1,36 %
Korpelan Voima kuntayhtymä	15,01 %
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	0,58 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	1,04 %

Osakkuusyhteisöt

Kiinteistö Oy Sievin Vesitalo	40,00 %
Jokilaaksojen Kuituverkko-osuuskunta	33,33 %

2.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Sievin kunnan konserniohje tuli voimaan 1.1.2013. Konserniohjeella konsernijohto antaa konsernitason toimintaohjeet ja periaatteet sekä täsmentää kunnan ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtajana. Konserniohje sisältää johtamiseen, ohjaukseen ja seurantaan liittyviä asioita ja määrittelee, minkälaista yhteistyötä konsernitasonlailla tehdään esimerkiksi rahoituksessa, sijoitustoiminnassa, riskien hallinnassa ja henkilöstöasioissa. Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä, jotka käsittelevät sen yhtiökokouksessaan tai vastaavassa, jolloin se on tytäryhteisöjä velvoittava. Konserniohjetta sovelletaan niihin yhteisöihin, joissa Sievin kunnalla on suoraan tai välillisesti yli 50 % kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä tai määräämisvalta.

Kunnan toiminta-ajatuksen määrittelee kunnanvaltuusto oman kautensa alussa. Tätä toiminta-ajatusta noudattavat omalta osaltaan myös kunnan tytäryhteisöt sekä muut yhtiöt ja yhteisöt. Konserniin kuuluvat yhtiöt ja yhteisöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan kunnanhallitukselle n. kaksi kertaa vuodessa ja kunnanvaltuustolle tilinpäätöksen yhteydessä. Tytäryhteisöt järjestävät kirjanpitoa yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksistä voidaan laatia kunnan konsernitilinpäätös siitä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

2.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Sievin Teollisuuspuisto Oy:n ja Kiinteistö Oy Sievin Jussin osalta jatketaan toiminnan ja talouden vakauttamista kuntastrategian mukaisesti. Kunta on myöntänyt pääomainoa Sievin Jussille 240 000 € vuonna 2012 ja Teollisuuspuistolle 200 000 € vuonna 2009, Teollisuuspuiston lainaa on jäljellä 125 000€ ja Sievin Jussin lainaa 240 000€.

KOy Sievin Jussissa on jatkettu Sievin kunnan vuokra-asumisen kehittämissuunnitelman 2018 – 2022 mukaisia tervehdyttämistoimenpiteitä. Vuoden 2015 alussa yhtiötetyn Asunto Oy Sievin Kaivolasta on myymättä 1 huoneisto ja vastaavasti vuonna 2016 yhtiötetyn Asunto Oy Sievin Villenjärvestä on myymättä 4 huoneistoa. Sievin Jussin toimitusjohtajan irtisanoutuminen 1.3.2018 lukien ja jatkajan valinnan viivästyminen vuoden loppuun vaikutti siihen, että kaikki kehityssuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei vuonna 2018 pystytty jalkauttamaan.

KOy Sievin Jussia painaa edelleen suuri velkataakka ja Valtiokonttorin vuosimaksulainat on muutettu kiinteäehtoisiksi lainoiksi. Lainoille oli myönnetty lyhennysvapaata helmikuuhun 2017 saakka, jonka jälkeen on noudatettu sovittua lyhennysohjelmaa. Kaikkiaan Sievin Jussi lyhensi velkataakkaansa vuonna 2018 lyhennysohjelmien mukaisesti 337 083 eurolla. Usean lainan lyhennysohjelmat

ovat jälkipainotteisia, joten tuleville vuosille on tiedossa raskaita lyhennyksiä. Toistaiseksi yhtiön maksuvalmius on ollut kuitenkin hyvä ja kaikista lyhennyksistä on selvitty ajallaan. Käyttöaste saatiin vuoden 2018 aikana hyvään nousuun, koko vuoden keskiarvon asettuessa 89,13%. Käyttöasteen positiiviseen kehitykseen on vaikuttanut tehdyn kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet sekä yleinen noususuhdanne vuokra-asumisen suhteen. Vuoden aikana päättyi 84 sopimusta ja uusia tehtiin 98 kpl, parannus 14 sopimusta. Tilikauden 2017 tulos oli 63 697,84 euroa alijäämäinen. Alijäämä johtuu vuonna 2017 purkupäätöksen saaneiden Koti-
lanhaan E- ja F-talojen alaskirjauksista.

Teollisuuspuiston henkilöstö vaihtui vuoden 2018 aikana. Ari Mickos aloitti Teollisuuspuiston toimitusjohtajana 1.8. ja hanketyöhön palkattiin 1.11. alkaen projektipäällikkö Jarmo Pudas. Toimitilojen käyttöaste oli vuoden lopussa noin 95%. Vuoden 2018 liikevaihto oli 347 732 € ja tulos 19 033 € positiivinen. Vuoden aikana maksettiin POP-pankin laina pois, mutta kunnan velkoja ei vuoden aikana lyhennetty. Katsantokauden aikana päätettiin lakkauttaa Ylivieskan Seutukunta ry:n toiminta, joka asettaa yksittäiset kunnat vastamaan hanketyön eteenpäinviemisestä alueella. Vuoden 2018 suhdanne huippu ohitettiin ja siirryttiin matalamman kasvun aikaan. Uusia teollisia investointeja alettiin valmistella toimintakauden aikana, joiden toivotaan saavan aloittamispäätökset vuoden 2019 aikana. Vuoden lopulla neuvoteltiin yhden kiinteistön myymisestä päävuokralaiselle, joka sitten toteutuikin vuoden 2019 alussa. Sievin kunnan ja Sievitalojen sopimus siirrettiin juridisista syistä Teollisuuspuiston hoidettavaksi. Tämä nostaa liikevaihtoa vuodelle 2019 merkittävästi, mutta sen tulosvaikutus jää pieneksi.

Kiinteistö Oy Kenkäkangas teki 2018 vuonna 28 177,98 € (v 2017 10 915,95 €) ylijäämäisen tilinpäätöksen. Sen suurin ongelma on pitkään ollut matala käyttöaste, jota on kuitenkin nyt saatu nousemaan. Vuoden 2018 keskimääräinen käyttöaste oli 80% (vuonna 2017 66%) . Vuonna 2011 kunta sijoitti yhtiön osakkeisiin 433 521,19 euroa, josta 273 521,19 euroa oli lainan vaihtamista osakkeiksi. Taloutta tervehdyttävänä toimenpiteinä Kenkäkankaan rivitaloista on purettu yksi vuonna 2012. Yhdeksän asuntoa sisältä Rivitalo B purettiin vuonna 2014. Toteutuksen jälkeen Kenkäkankaalle jäi jäljelle 4 rivitaloa, joissa on 37 asuntoa. Öljylämmitys vaihdettiin kal-
liolämpöön kesällä 2014, 65000 euron investoinnista saadaan arviolta noin 20.000 euron vuosittainen säästö lämmityskuluihin. Investointi rahoitettiin 200 000 euron lainalla, johon kunta antoi omavelkaisen takauksen. Kunnan takaamien lainojen jäännöspääoma on yhteensä 223 500€.

Sievin kunnan osuus **Peruspalvelukuntayhtymä Kallion** peruspääomasta on 16,07 %. Muut kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Alavieskan kunta sekä Nivalan ja Ylivieskan kaupungit. Peruspalvelukuntayhtymä Kallio on onnistunut menojen kasvun hillitsemisessä niin oman toiminnan kuin erikoissairaanhoidon kuluja osalta. Sievin kunnan osuus Kallion menoista oli 2018 vuonna 17 692 911€, mikä on 389 213€ enemmän kuin 2017 vuonna ja 697 199€ vähemmän kuin talousarviossa oli varauduttu. Kallio on toiminut vahvana yhtenäisenä alueena ja osallistunut aktiivisesti Pohjois-Pohjanmaan maakunnalliseen SoTe -valmisteluun.

2.4. Konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja sekä muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Kunnanhallitus antaa tarvittaessa tytäryhtiöille ohjeita riskien hallintaan liittyvissä asioissa määrittelemällä esimerkiksi, millaista vakuutuspolitiikkaa konsernissa harjoitetaan. Tytäryhteisöjen tulee hankkia etukäteen kunnanhallituksen suostumus toimialan laajentamiseen ja suuriin investointeihin/merkittäviin omaisuuden muutoksiin.

2.5. Tiedottaminen konsernin asioista

Kunnanhallitus ja sen alainen henkilöstö tiedottaa kuntalaisille konsernia koskevista asioista ja pyytää tätä varten tarvittavat tiedot tytäryhteisöiltä.

3. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

3.1. Kuntalain 115 §:n mukainen selvitys ja kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi, mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Vuoden 2018 alussa kunnan taseessa oli 2 632 154,36 € ylijäämää ja vuoden 2018 tilinpäätös lisää ylijäämää 671 589,65 eurolla. Tilikaudella toteutettujen toimenpiteiden voidaan katsoa olleen riittävät talouden tervehdyttämiseksi. Kuntakonsernin korkeahko velkamäärä sekä muut vastuut huomioiden on lähivuosien investointien ja vastuiden määrän lisäämistä rajoitettava, jotta kunta suoriutuisi vastuistaan eikä ylivelkaantuisi.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden 1.1 - 31.12.2018 tulos 661 259,99 € ja kirjataan yli-/alijäämätilille lisättynä poistoero kirjauksella 10 329,66 €, eli yhteensä yli-/alijäämätilille kirjataan vuonna 2018 ylijäämää 671 589,65 €.

4. TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

4.1. Yleisten tavoitteiden toteutuminen peilattuna kuntastrategiaan sekä hyvinvointisuunnitelmaan

Vuoden 2018 talousarvion laadinnan aikana kunnassa oli vielä voimassa aiempi strategia (Kvalt 30.10.2013, 65 §, Liite 2), jossa visio oli määritelty seuraavasti: *"Sievi on innovatiivinen menestyjä elinkeinoelämän ja kuntakentän muutoksissa."* Visio perustui siihen, että Sievin kunta on sekä vahva kehittäjä että luotettava kumppani.

Strategian mukaiset tavoitteet:

1. Sievin kunta toimii tehokkaalla konserniohjausmallilla, jossa kunnanhallituksen ja valtuuston ohjaava rooli korostuu. Tavoitteena on yhteistyön avulla toiminnallisten uudistusten toteutus ja tuottavuuden edistäminen.
2. Velkamäärän ja taloudellisten riskien hallinta ja käyttötalouden vakiinnuttaminen kestäväälle tasolle

Talousarviovuoden tavoite: Ylijäämäinen tilinpäätös, investoinnit pääosin lainarahalla

Tavoite toteutui: Tilinpäätös on ylijäämäinen 671 590 euroa ja investoinnit toteutettiin pääosin lainarahalla.

3. Elinkeinojen kehittämisessä korostuu olosuhteiden luominen uusille avauksille, joissa keihäänkärkinä ovat mm. bioenergia ja energiateknologia, palveluyrittäminen, matkailu, ympäristöhankkeet ja olemassa olevien yritysten huomioiminen

Talousarviovuoden tavoite: liikekeskushankkeen, valokuituhankkeen ja tuotantopuiston käynnistys, sekä kattava teollisuustilojen tarjonta.

Tavoite toteutui osittain: Valokuituhankkeen 2 -vaihe sai rahoituspäätöksen ja tuotantopuisto -hanke käynnistyi. Liikekeskushankkeen käynnistys on viivästynyt ja kattavassa teollisuustilojen tarjonnassa on haasteita.

4. Sievissä halutaan panostaa kuntalaisten hyvinvointiin. Asukasluku pidetään kasvu-uralla, tavoitteena 6000 asukasta. Sieviä kehitetään viihtyisänä ja turvallisena asuinympäristönä.

Talousarviovuoden tavoite: Asukasluvun suunnan muutos positiiviseksi.

Tavoite ei toteutunut: Asukasluvun lasku jatkui edelleen.

Tavoitteeksi on asetettu ylijäämäiset tilikaudet niin, että kunnan menokehitys sopeutetaan verorahoituksen kasvun ja valtionosuuksien mukaiseksi. Tämän tavoitteen mukaisesti vuosikatteen tavoitetasona on 2 kertaa vuosittaisten poistojen määrä.

Vuosikatteen tavoitetasoa ei aivan saavutettu, vuosikate on 1,92ertainen poistojen määrään nähden.

Toisena tavoitteena on järjestää palvelut kustannustietoisesti niin, että kunnan oma ja ostettu palvelutuotanto toteutetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.

Tavoite saavutettiin osittain, hallintokunnat pääosin pystyivät toimimaan niille varatuilla määrärahoilla ja ostettu palvelutuotanto toteutui tehokkaasti.

4.1.1. Hyvinvointikertomus

Valtuusto hyväksyi 20.6.2018 §35 laajan hyvinvointikertomuksen vuosille 2017-2020. Laaja hyvinvointikertomus laadittiin sähköinen hyvinvointikertomus- työkalulla ja se on kokonaisuudessaan luettavissa kunnan internetsivuilla sekä osoitteessa hyvinvointikertomus.fi. Laaja hyvinvointikertomus laadittiin poikkihallinnollisena yhteistyönä erilaisten kuntalaiskuulemisten pohjalta. Ikäkausiverkostoissa asetettiin tavoitteet ikäkausijaottelun mukaisesti lapsille ja lapsiperheille, nuorille ja nuorille aikuisille, työikäisille sekä ikäihmisille.

Lapset ja lapsiperheet sekä nuoret ja nuoret aikuiset ikäkausien yhtenä tavoitteena on lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen positiivisen pedagogiikan kautta. Tavoitteen toimenpiteet toteutuivat kattavasti jo vuoden 2018 aikana ja juurtuvat pikkuhiljaa jatkuvaksi toimintatavaksi. Syksyllä vietettiin ensimmäistä Huomaa hyvä -teemaviikkoa, jolloin kiinnitettiin huomiota positiivisen pedagogiikan hyödyntämiseen kerhoissa, kouluilla ja työpaikoilla. Yläkoululla ja lukiolla, nuorten arkiympäristössä, jatkoi työskentelyään kasvatusohjaaja. Näin on voitu tarjota nuorille matalankynnyksen mielen hyvinvointia tukevaa palvelua.

Lasten ja nuorten ikäkausiverkostossa, Lape-työryhmässä, on nostettu esille kasvava tarve eroperheiden tuelle. Tukea on saatavissa erotilanteisiin tälläkin hetkellä, mutta tieto palveluista on sirpaleista ja vaikeasti tavoitettavissa. Lape-työryhmän toimenpiteenä on ollut koota tietoa keskitetysti Ppky Kallion internetsivuille, mutta vielä se ei ole toteutunut.

Laajan hyvinvointikertomuksen työikäisten ikäkauden osalta yhtenä tavoitteena on kaikkien Sievin kylien elävänä pitäminen. Kunta on omalta osaltaan vastannut tavoitteeseen järjestämällä vuoden 2018 aikana kolme toimijatapaamista. Lisäksi vapaa-aikatoimen työntekijät ovat osallistuneet kyläyhdistysten kokouksiin.

Ikäihmisten ikäkausiverkostossa on oltu erityisen huolissaan ikäihmisten yksinäisyydestä ja tavoitteeksi on asetettu, että jokaisella on vähintään yksi ystävä. Eri yhdistysten vapaaehtoiset sekä seurakunta ovat aktiivisesti toimineet yksinäisyyden vähentämiseksi järjestämällä muun muassa erilaisia tapahtumia ja kerhoja sekä toteuttamalla vertaistukihenkilötapaamisia.

4.2. Käyttötalouden toteutumisvertailu, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta / Vaalit

Tilivelvollinen viranhaltija: Hallintopäällikkö

Toiminta-ajatus: Vaalien virheetön järjestäminen tarkoituksenmukaisella organisaatiolla.

Henkilöstö: Vaaleja varten ei ole omaa henkilöstöä, vaan keskushallinnon henkilöstö hoitaa vaalien järjestämisen. Heidän lisäksi palkataan yksi ulkopuolinen vaalitoimitsija ennakkoäänestykseen.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Vuonna 2018 järjestettiin presidentinvaali. Varsinainen vaalipäivä oli sunnuntai 28.1.2018 ja ennakkoäänestysaika kotimaassa oli 17.-23.1.2018. Äänioikeutettuja oli 3695 henkilöä, joista äänesti 2370 henkilöä eli äänestysprosentiksi muodostui 64,1 % (luvut sisältävät ulkosuomalaiset). Toista vaalia ei tarvinnut järjestää. Ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoina oli neljä (4) henkilöä eri toimitoista ja lisäksi palkattiin suunnitelman mukaisesti yksi ulkopuolinen toimitsija. Vaalit järjestettiin virheettömästi, mm. kaikki äänestysliput oli leimattu (mikä ei tosin ole ainoastaan meidän käsissä).

Maakuntavaaleja ei uudistuksen lykkäytymisen vuoksi järjestetty vielä vuonna 2018.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

1. Vaalit järjestetään vaalien keskeisten periaatteiden mukaisesti

- vaalit ovat välittömät, salaiset ja suhteelliset
- vaaleissa on yleinen ja yhtäläinen äänioikeus
- kunkin äänestäjän on äänestettävä itse
- äänestämisen on tapahduttava vaaliviranomaisen edessä

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Tavoite saavutettu

100 Vaalit	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	6 700	0	6 700	7 429,40	729	110,9 %	0
TOIMINTAKULUT	-10 488	0	-10 488	-6 872,58	3 615	65,5 %	-13 349
TOIMINTAKATE	-3 788	0	-3 788	556,82	4 345	-14,7 %	-13 349
KOKONAISKUSTANNUKSET	-3 788	0	-3 788	556,82	4 345	-14,7 %	-13 349

Kunnanvaltuusto / Valtuusto

Tilivelvollinen viranhaltija: Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja visio: Kunnanvaltuusto on kunnan ylin päätöksentekaelin, joka päättää mm. kuntastrategiasta, palvelutasosta ja keskeisistä tavoitteista sekä verotuksen tasosta. Se myös osoittaa tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit.

Tavoitteena on vetovoimainen kunta, jossa on hyvä elämisen laatu ja työllisyys sekä innovatiivinen toimintaympäristö yrityksille.

Sievin kunta kuuluu Peruspalvelukuntayhtymä Kallioon, jonka kautta sote-palvelut järjestetään 31.12.2019 saakka. Tämän jälkeen sosiaali- ja terveystalot siirtyvät valtakunnallisen suunnitelman mukaan maakuntien järjestettäväksi

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla: Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Kunnan palvelutuotannon yhteensovittaminen tulevan maakunnallisen palvelutuotannon kanssa 2. Kuntatalouden tarkoituksenmukainen hoitaminen 3. Alueellinen edunvalvontatyö 4. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja viihtyvyyden parantaminen 5. Yritysten toimintaedellytysten turvaaminen	1. Maakuntauudistus suunnitellussa muodossa kariutui. 2. Kuntataloutta hoidettiin vastuullisesti ja tehokkaasti investointeihin sijoittaen. 3. Edunvalvontatyötä on tehty osallistumalla ahkerasti ylikunnalliseen työskentelyyn 4. Jokainen hallintokunta työssään menestymällä omalla vastualueellaan 5. Toimintaedellytykset on turvattu panostamalla maanhankintaan, toimitiloihin, infrastruktuuriin ja yrittäjämönteisiin elinkeinoneuvontapalveluihin

110 Valtuusto	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTAKULUT	-55 422	0	-55 422	-49 907,48	5 515	90,0 %	-45 363
TOIMINTAKATE	-55 422	0	-55 422	-49 907,48	5 515	90,0 %	-45 363
KOKONAISKUSTANNUKSET	-55 422	0	-55 422	-49 907,48	5 515	90,0 %	-45 363

Tarkastuslautakunta / Tilintarkastuksen järjestäminen

Toiminta-ajatus: Toiminta-ajatuksemme on arvioida perusteellisesti, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Visiomme on toteuttaa kuntalaisten parhaaksi hyvin suunniteltua ja laadukasta tarkastustoimintaa ja arviointia. Arviointityössä huomioidaan lainsäädännön ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset.

Henkilöstö: Tilintarkastaja sekä viisijäseninen lautakunta, jonka kaikilla jäsenillä henkilökohtainen varajäsen.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

Valtuustokauden alussa teimme karkean suunnitelman, mitä osa-alueita painotamme tarkastelussa kunkin vuonna. Joka vuodelle teemme arvioinnin työohjelman, jonka pohjalta valmistelemme kokoukset. Kutsomme kokouksiin kuultavaksi toimialojen henkilöitä. Koulutamme ja ylläpidämme osaamistamme, jolla varmistamme lautakunnan laadukkaan toiminnan.

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

- Tilikauden 2017 arviointikertomukseen saadut vastineet on toimitettu tarkastuslautakunnalle ja saatettu valtuustolle tiedoksi. Lautakunta seuraa edelleen edellisessä arviointikertomuksessa tehtyjä havaintoja ja niihin reagoitua annettujen vastineiden pohjalta.
- Tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauden 2018 aikana 10 kertaa, joista alkuvuoden kuusi kokousta koskivat vuoden 2017 arviointikertomuksen valmistelua.
- Tarkastuslautakunta on huolehtinut sidonnaisuusilmoitusten ajantasaisuudesta ja saattanut ne valtuustolle tiedoksi.
- Tarkastuslautakunta on kuullut kokouksissaan painopistealueiden viranhaltijoita, kunnanhallituksen puheenjohtajaa sekä seuraavien kunnan tytäryhtiöiden isännöitsijää, toimitusjohtajaa tai yhtiön hallituksen puheenjohtajaa:
 - Sievin Teollisuuspuisto Oy
 - Kiinteistö Oy Sievin Jussi
 - Asunto Oy Villenjärvi
 - Asunto Oy Kenkäkangas.
- Lisäksi Peruspalvelukuntayhtymä Kallion edustajia kuullaan valmisteltaessa tilikauden 2018 arviointikertomusta.
- Hallinnon tarkastuksen painopistealueena oli:
 - kuntastrategian tavoitteet ja toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa
 - omistajaohjauksen ja konserniohjauksen valvonnan, järjestämisen ja toimivuuden arviointi
 - sisäisen valvonnan järjestämisen arviointi.
- Tarkastuslautakunta on tilikauden aikana tutustunut uuteen Pajulaan sekä valmistuneeseen paloasemaan.

120 Tilintarkastus	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTAKULUT	-18 735	0	-18 735	-19 277,75	-543	102,9 %	-14 812
TOIMINTAKATE	-18 735	0	-18 735	-19 277,75	-543	102,9 %	-14 812
KOKONAISKUSTANNUKSET	-18 735	0	-18 735	-19 277,75	-543	102,9 %	-14 812

Kunnanhallitus / Kunnanhallitus

Tilivelvollinen viranhaltija: Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus: Kunnanhallituksen tehtävänä on ohjata ja johtaa kunnan toimintaa kokonaisvaltaisesti, laittaa päätökset täytäntöön sekä edustaa kuntaa ulospäin ja valvoa kunnan etua sekä vastata pelastustoimesta.

Kunnanhallituksen määräämät toimikunnat muodostavat oman osatehtäväalueensa. Tällä hetkellä kunnassa on seuraavat toimikunnat: Maaseudun kehittämistoimikunta, kunniamerkkitoimikunta, vanhus- ja vammaisneuvosto, hyvinvointitoimikunta ja yhteistyökomitea/työsuojelutoimikunta. Toimikuntien asioiden valmistelusta lukuun ottamatta maaseudun kehittämistoimikuntaa vastaa hallintopäällikkö.

Tavoitteena on toteuttaa tehokkaasti ja ennakkoluulottomasti kunnanvaltuuston kunnalle määrittelemää visiota.

Toimikuntien vaikuttamismahdollisuudet pysyvät hyvinä. Aktiivinen vapaaehtoistyö on toimikuntien tuottamissa palveluissa tärkeä resurssi.

Maakunta- ja sote-uudistuksen voimaantulon siirtyminen vuoden 2020 alkuun.

Henkilöstö: kunnanjohtaja, hallintopäällikkö

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Kunnan tasapainoinen talous, vuosikate ylittää poistot

1. Tavoite saavutettiin. Vuosikate on noin 1,9 kertaa poistojen määrä. Tilivuosi on ylijäämäinen ja taseessa ylijäämää edellisiltä tilikausilta.

2. Kunnallisen palvelutuotannon kehittäminen

2. Elinkeinopalveluja ja työllisyyspalveluja on kehitetty

3. Elinkeinojen kehittäminen ja työllisyyden parantaminen suuntaamalla resursseja palveluyrittämiseen ja yrittämisen edellytysten parantamiseen

3. Pitkäaikaistyöttömien määrä on vähentynyt merkittävästi. (53 ->24)

4. Ulkoistettujen palveluiden (Jokilaaksojen pelastuslaitos, Ppky Kallio, Kuntien Hetapalvelut Oy, Vestia) määrän, tason, kustannusten ja laadun valvominen

4. Palveluja valvottiin osallistumalla toimielimien kokouksiin ja seuraamalla raportointia. Ppky Kallion sopimustyöryhmän toimintaa tehostettiin.

5. Henkilökunnan työhyvinvoinnista huolehtiminen

5. Henkilöstön työhyvinvointiin on kiinnitetty huomiota mm. vuosittain laadittavan työ-suunnitelman mukaisesti. Motivaatiosta ja toimivasta työilmapiiristä huolehditaan johtamisen, esimiestyön ja henkilöstöhallinnon keinoin.

Tavoitteiden mittarit:	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	Kommentit mittareiden toteutumisesta
vuosikate / poistot €	839 259/ 664 463	866 654/ 694 560	3 034 845/ 34 311	1 379 524/ 718 264	877 209/ 880 041	Tavoite on toteutunut
Työttömyysaste	12,3%	<11,3 %	10,00	8,1	< 8,0 %	Tavoitteesta jäätin vain vähän
Väestön määrä	5124	5071	5035	4984	5000	Tavoite ei toteutunut

140 Kunnanhallitus	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	1 400	0	1 400	34,20	-1 366	2,4 %	27
TOIMINTAKULUT	-643 848	-26 140	-669 988	-636 928,40	33 060	95,1 %	-744 397
TOIMINTAKATE	-642 448	-26 140	-668 588	-636 894,20	31 694	95,3 %	-744 370
KOKONAISKUSTANNUKSET	-642 448	-26 140	-668 588	-636 894,20	31 694	95,3 %	-744 370

Kunnanhallitus / Keskushallinto

Tilivelvollinen viranhaltija: Hallintopäällikkö, kunnankamreeri

Toiminta-ajatus ja visio: Keskustoimisto vastaa kunnan toiminnan rahoituksesta, laskentatoimesta, osallistuu kunnanhallituksen ja -valtuuston päätösvalmisteluun ja vastaa lautakunnat pois lukien toimielinten kokousjärjestelyistä, yleishallinnosta, työsuojelusta, vaaleista sekä neuvonta-, päätearkisto ja asiakaspalvelutehtävistä. Lisäksi keskustoimisto tuottaa tukipalveluja eri hallintokunnille.

Kunnan hallintopalvelut tuotetaan tehokkaasti, täsmällisesti ja taloudellisesti. Toimintaprosesseja seurataan ja kehitetään näiden tavoitteiden mukaisesti. Kunnan henkilöstö on motivoitunutta, sitoutunutta ja työskentelee kokonaisvastuullisesti kunnan hyväksi. Tavoitetta tuetaan mm. johtoryhmän ja toimistoryhmän työskentelyllä. Kunnan työnantajaimago on hyvä ja kiinnostava.

Vuonna 2018 uuden kunnanjohtajan hakuprosessi. Tietosuojalainsäädännön uudistus: EU:n uuden tietosuoja-asetuksen soveltaminen alkaa 25.5.2018.

Henkilöstö: Hallintopäällikkö, kunnankamreeri, arkistosihteeri, kaksi toimistosihteeriä sekä määräaikainen toimistosihteeri noin puoli vuotta.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

1. Taloutta seurataan osavuositain vähintään neljän kuukauden välein talousraportteja hyödyntäen
2. Henkilöstö ja osaaminen: Työkykyä ylläpitävä toiminta sekä virkistystoiminta suunnitellaan yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa. Vuosittainen koulutussuunnitelma laaditaan hallintokunnittain.
3. Taloudessa valvotaan talousarvion noudattamista, seurataan korkokehitystä, turvataan kunnan maksuvalmius ja hoidetaan lainasalkku mahdollisimman taloudellisesti sekä valvotaan kunnan saatavien perintää.
4. Hallintokunnille tuotetaan mahdollisimman ajantasaista ja kattavaa tietoa kunnan taloudesta ja talousarvion toteutumisesta. Uusi johdon raportointiohjelma otetaan Sievissä käyttöön heti kun Kuntien Hetapalvelut saa ohjelman toimivaksi, näillä näkymin ohjelman tuotantokäyttö aloitettiin vuoden 2018 alkupuolella
5. Viestintä ja päätöksenteko: Kunnan sisäistä ja ulkoista viestintää kehitetään; verkkosivuja sekä muita tiedotuskanavia käytetään viestintään ja tiedottamiseen tehokkaasti ja monipuolisesti.

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Tavoite on toteutunut, hallitukselle ja valtuustolle on tehty osavuositarkastukset, kirjanpidon valmistuttua.
2. Tavoite on toteutunut. TYKY-toimintaa ja virkistystoimintaa on suunniteltu henkilöstön kanssa ja koulutussuunnitelma on laadittu.
3. Tavoite on toteutunut osittain. Lautakuntien talousarviolitykset ovat osin selitettävissä toiminnan jatkuvuuden turvaamisella. Maksuvalmius on hyvä. Korkotaso on pysynyt matalana. Lainasalkku on noussut n 3 milj. euroa mutta korkokulut laskeneet edellisestä vuodesta.
4. Raportointi on hoidettu Hetapalvelujen Web-raporttien kautta. Johdonraportti saatiin käyttöön vasta vuoden 2019 alussa.
5. Kh perusti työryhmän viestintä- ja markkinointisuunnitelman tekemiseksi. Toimistotyön idearyhmä kokoontui 7 kertaa vuonna 2018. Ryhmä mm. teki some-strategian ja jakoi face-

6. Tiedonhallinta: Uudet tiedonhallintasuunnitelmat ts. arkistonmuodostussuunnitelmat viimeistellään (otettu käyttöön 1.1.2017) ja pidetään ajan tasalla. Vanha aineisto seulo-taan ja järjestetään aikaisempien suunnitelmien mukai-sesti.
7. Uuteen tietosuojalainsäädäntöön perehtyminen ja sään-nösten noudattaminen.

book-päivätyövuorot eri toimistoille. Kunnasta teh-tiin pieni yleisesite. Viranhaltijapäätöksiä alettiin laittaa nettiin ja sähköinen kokousmateriaali otet-tiin käyttöön KuntaToimistossa.

6. Suunnitelmien teko on edistynyt, mutta tavoite ei ole kokonaan toteutunut. Vanhaa aineistoa on seulottu ja järjestetty mahdollisuuksien mukaan.
7. Kh päätti ostaa tietosuojavastaavan palvelut Joki ICT Oy:ltä ja ts-vastaavaksi nimettiin Anita Rät-tyä. Hän kävi kertomassa toimistoryhmälle uuden lain vaatimuksista 5.4.2018. Lisäksi osallistuttiin Tietosuojaseminaari kuntatoimijoille –tilaisuuteen Ylivieskassa 14.2.2018, tietosuojan ajankohtais-katsaukseen (skype) 15.6.2018 ja ts-yhteyshe-nkilöiden tapaamiseen Ylivieskassa 5.9.2018 Hen-kilötiedot alettiin poistamaan internettiin vietävistä asiakirjoista viimeistään oikaisuvaatimus-/valitus-ajan päättymisen jälkeen. Myös vanhat interne-tissä olevat pöytäkirjat käytiin henkilötietojen osalta läpi.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot						Kommentit mittarien toteutu-misesta:
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	
1.Maksuvalmius (päivää)	39	29	50	49	29	maksuvalmius on hyvä
6.Tiedonhallintasuunnitelmien valmiusaste (kaikkien suunnitel-mien päivitys)	35%	70%	80%	85%	100%	Poikkeustilanne keskushallin-nossa kuormitti edelleen.
2.Kunnan henkilöstön sairauspäi-vät	12,3	20	15,5	17,0	<12	Keskimääräisiä sairauspäivien lukumäärää nosti yksittäisten henkilöiden pitkät sairauslomot
2.Henkilöstön koulutuspäivät pv/työntekijä	1,8	3,0	1,6	1,2	2,5	Tavoitteesta toteutui vain n. puo-let määrärahan lisäyksestä huo-limatta.

150 Keskushallinto	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	408 660	0	408 660	410 867,51	2 208	100,5 %	417 503
TOIMINTAKULUT	-669 760	-2 340	-672 100	-622 049,75	50 050	92,6 %	-652 990
TOIMINTAKATE	-261 100	-2 340	-263 440	-211 182,24	52 258	80,2 %	-235 486
KOKONAISKUSTANNUKSET	-261 100	-2 340	-263 440	-211 182,24	52 258	80,2 %	-235 486

Kunnanhallitus / Elinkeinotoiminta

Tilivelvollinen viranhaltija: Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja visio: Toiminta-ajatuksena on nopeasti saatavien ja laadukkaiden elinkeinopalvelujen tuottaminen omassa kunnassa, kunnan elinkeinorakenteen monipuolistaminen sekä toimitilaratkaisujen tuottaminen alueen yrityksille.

Sievi on innovatiivinen elinkeinoelämän kehittäjä.

Seutukuntayhteistyö on muutosvaiheessa ja yhteistyötä kuntien kesken tarvitaan. Kuntien täytyy varautua maakuntahallinnon uudistukseen ja tulevaan kasvupalvelulakiin. Isoja teemoja ovat alueen vetovoiman kasvattaminen, ammatillisen koulutuksen kysymykset, maaseudun elinvoimakysymykset, SOTE:n asioista puolensa pitäminen alueen kannalta, avoimen sektorin erityisteemat kuten viennin kehittäminen ja työvoiman saatavuuskysymykset sekä logistiikka, liikenneyhteydet ja tietoliikenne.

Sievin Teollisuuspuisto Oy on mukana kehittämässä elinkeinorakennetta mm. seuraavissa hankkeissa: Digiajan tuotantopuistohanke, Alatalon liikekeskushanke, Jakolanpellon alueen yritystilat sekä Sievitalo Oy:n tehdashanke

Henkilöstö: Sievin Teollisuuspuisto Oy:n henkilökunta ja kunnanjohtaja

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennettuna:

1. Aloittavien ja olemassa olevien yritysten kehitystyön tukeminen
2. Paikallista yrittäjää lähellä oleva elinkeinoneuvonta ja toimitilapalvelujen tarjoaminen
3. Elinkeinorakenteen monipuolistaminen
4. Alueen palvelu- ja vähittäiskaupan ostosiirtymän pienentäminen
5. Aktiivinen elinkeinopalveluiden kehittäminen eri yhteistyötapojen kanssa
6. Yritysten kehittämisen ja uusien yritysten perustamisen kautta uusia työpaikkoja Sieviin
7. Nopea ja asiantunteva elinkeinoneuvonta

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Alkavien yritysten tukeminen hoidettu omien resurssien puitteissa
2. Elinkeinoneuvontaa ja toimitilojen tarjontaa on tehostettu. Tehty yhteistyötä paikallisen yrittäjäyhdistyksen kanssa.
3. Talotehtaan uuden kiinteistön rakentaminen edennyt suunnitellusti.
4. Uuden liikekeskuksen suunnittelutyötä tehty, lopullista investointipäätöstä odotetaan vuoden 2019 aikana.
5. Yhteinen hanke Centrian ja Oulun Yliopiston kanssa lähtenyt liikkeelle.
6. Talotehdas luo noin 20 uutta työpaikkaa toiminnan lähdeyttä kunnolla liikkeelle. Uusia yrityksiä perustettu 22 kpl
7. Resurssien lisäys näkyy parantuneena palvelujen saatavuutena

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot	Tp 2016	Tp 2017	Tp 2018	Ta 2018	Kommentit mittarien toteutumisesta:
Uusia yrityksiä (Teollisuuspuiston toimesta)	14	21	22	10	tavoite toteutunut
Edellisten johdosta saatuja uusia työpaikkoja	19	50	35	15	tavoite toteutunut

160 Elinkeinotoimi	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	4 185,73	4 186	0,00 %	7 985
TOIMINTAKULUT	-308 600	-16 000	-324 600	-290 063,82	34 536	89,40 %	-362 575
TOIMINTAKATE	-308 600	-16 000	-324 600	-285 878,09	38 722	88,10 %	-354 590
POISTOT	0	0	0	-10 506,96	-10 507	0,00 %	-2 302
KOKONAISKUSTANNUKSET	-308 600	-16 000	-324 600	-296 385,05	28 215	91,30 %	-356 893

Kunnanhallitus / Muu yleishallinto

Tilivelvollinen viranhaltija: Kunnanjohtaja, hallintopäällikkö

Toiminta-ajatus ja visio:

Muu yleishallinto sisältää seuraavat osatehtävät: Avustukset, kunnallisverotus, joukkoliikenne, siviilipalvelu, velkaneuvonta ja muu yleishallinto, joka puolestaan sisältää mm. jäsenmaksut Suomen Kuntaliittoon sekä Pohjois-Pohjanmaan liittoon.

Muun yleishallinnon menot pyritään pitämään kohtuullisella tasolla toiminta huomioiden, mukaan luettuna kunnanhallituksen myöntämät avustukset, joilla edistetään kansalaisaktiivisuutta.

Henkilöstö: Yleishallinnon henkilöstö

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummenne **Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:**
tulla:

1. Kolmannen sektorin (järjestöt, vapaaehtoistyö) toimijoita tuetaan kunnan palvelutarjonnan täydentämisessä	1. Tavoite saavutettu. Avustuksia osoitettiin erityisesti lasten, nuorten ja perheiden palvelujen tuottajille.
2. Kesätyöpaikkatukea (kesätyöseteli) varataan 20 nuoren työllistämiseen.	2. Seteleitä käytettiin 11 kpl

170 Muu yleishallinto	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0,00	0	0,0 %	6 544
TOIMINTAKULUT	-241 675	0	-241 675	-227 864,39	13 811	94,3 %	-241 599
TOIMINTAKATE	-241 675	0	-241 675	-227 864,39	13 811	94,3 %	-235 055
KOKONAISKUSTANNUKSET	-241 675	0	-241 675	-227 864,39	13 811	94,3 %	-235 055

Kunnanhallitus / Tietohallinto

Tilivelvollinen viranhaltija: Tietohallintopäällikkö

Toiminta-ajatus ja visio: Tietohallinnon tehtävänä on ohjata kunnan IT -toimintaa yli hallintorajojen, sekä vastata IT -toimintaympäristön toteutuksesta ja ylläpidosta. IT palvelee kunnan työntekijöitä tarjoten palveluita käyttäjien tarpeisiin, sekä luo toimintaedellytyksiä organisaatiossa henkilöstön päivittäiselle työskentelylle. Toiminta perustuu luotettaviin kumppaneihin, sitoutuneeseen henkilöstöön, sekä korkeatasoiseen osaamiseen. Visiona on tuottaa tehokas ja toimiva kunnan IT- toimintaympäristö, joka luo osaltaan puitteet kunnan henkilöstölle toimia onnistuneesti heidän päivittäisessä työssään.

Henkilöstö: Kaksi vakituista työntekijää joilla on alan koulutus.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

1. IT-infrastruktuurin kehittäminen, mm. kunnan tietoliikenneyhteydet.
2. IT onnistuneesti apuvälineenä päivittäisessä työssä.
3. Tietohallinnon henkilöstön kehittyvä osaaminen vaativassa järjestelmäympäristössä.
4. Maksuttomien käyttöjärjestelmien ja sovellusten yhä parempi hyödyntäminen IT-ympäristössä.
5. Nykyisen kaluston entistä tehokkaampi hyödyntäminen uusien teknologioiden avulla.
6. Palvelujen häiriöttömän tarjonnan turvaaminen.

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Kunnan verkon suorituskykyä parannettiin. Wlan-verkkoa uusittiin. Tietoliikennelaitteita uusittiin läpäisykyvyltään entistä suorituskykyisempiin.
2. Käyttäjää perehdytettiin onnistuneesti, negatiivista palautetta ei saatu
3. Henkilöstö kehitti osaamistaan työn ohessa
4. Edullisia sekä maksuttomia työkaluja valittiin käyttöön ja niillä toteutettiin ratkaisuja onnistuneesti. Vapaaseen lähdekoodiin pohjautuvia ratkaisuja suosittiin.
5. Olemassa olevaa kalustoa päivitettiin koko laitteiston vaihdon sijasta
6. Tietojärjestelmän käytön estäviä katkoksia ei ollut.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot							
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Asiakastytyväisyyskysely kouluilta (asteikko 4-10)	9,6	9,3	9	9	>9,2	>9,2	>9,2
Asiakastytyväisyyskysely muut (asteikko 4-10)	9,3	9,6	9,3	9,25	>9,2	>9,2	>9,2

175 Tietohallinto	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	272 860	0	272 860	268 020,00	-4 840	98,2 %	273 100
TOIMINTAKULUT	-272 149	-810	-272 959	-267 935,70	5 023	98,2 %	-266 190
TOIMINTAKATE	711	-810	-99	84,30	183	-85,2 %	6 910
KOKONAISKUSTANNUKSET	711	-810	-99	84,30	183	-85,2 %	6 910

Kunnanhallitus / Sosiaali- ja terveystoimi

Tilivelvollinen viranhaltija: Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja visio: Sievin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuotetaan peruspalvelukuntayhtymä Kallion kautta. Sievin kunta on Kalliossa mukana aktiivisesti kehittämässä peruspalveluja kuntalaisille.

Talousarvion suunnitelmavuonna 2019 tapahtuvaa sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtämistä maakunnalliselle toimijalle ei ole vielä huomioitu talousarvion numeerisessa osassa, koska valtakunnallisia päätöksiä toimintojen siirtämisestä ja tulevista muista muutoksista ei ole vielä tehty.

Taloussuunnitelmakaudelle ajoittuu suuria lakiuudistuksia, kuten maakuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki sekä näiden voimaantulolait ja maakuntien rahoituslaki, maakuntajakolaki sekä lisäksi mahdolliset muutokset verolakeihin. Kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta annettu laki edellyttää irtisanomisehtoa kuntien ja kuntayhtymien pitkäaikaisiin ja laajoihin sopimuksiin sote-palvelujen hankkimiseksi yksityiseltä palveluntuottajalta. Lisäksi laki rajoittaa pitkäaikaisia rakennusten käyttöoikeussopimuksia sekä merkittäviä sosiaali- ja terveydenhuollon investointeja.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:						Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:
1.	Palvelutuotannon sopeuttaminen tuleviin uudistuksiin Kallion jäsenkunnissa					1. Yhteensovittamista tehty
2.	Kallion olemassa olevaa palvelurakennetta kehitetään edelleen suuntaamalla resursseja tukemaan itsenäistä suoriutumista ja ennalta ehkäisevään toimintaan.					2. Ennaltaehkäisevää toimintaa on lisätty etenkin perhepalveluissa
3.	Hallituksen ja peruspalvelutoimikunnan roolia korostetaan Kallion palvelustrategiatyössä					3. Toimittu tavoitteen suuntaisesti
Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:						Kommentit mittarien toteutumisesta:
	Tp 2015	Tp 2016	Tp 2017	Tp 2018	Ta 2018	
Sosiaali- ja terveystoimen menot yht. milj. €	21,5	18,9	17,7	18,0	18,7	Tavoite on toteutunut
Erikoissairaanhoidon €/ asukas	1212	1225	1123	1149	1219	Tavoite on toteutunut
Muu terveystoimi €/ asukas	629	626	601	612	642	Tavoite on toteutunut
Sosiaalitoimi €/ asukas	2359	1871	1782	1852	1880	Tavoite on toteutunut
Tehtävän SOTE siirtämät ja Kevan suoraan laskuttamat eläkemenerusteiset menot 1000€	437	396	278	275	274	Tavoite on toteutunut
Jakajana käytetty asukasluku	5124	5071	5124	4984	5000	

Ei sisällä varhaiskasvatuspalveluja ja avustuksia vuosina 2014-2015 (työmarkkinatuen kuntaosuuks, avustus sotainvalidien Sievin osastolle vuonna 2016)

190 Sosiaali- ja terveystoimi	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	580,42	580	0,0 %	54 952
TOIMINTAKULUT	-18 708 610	0	-18 708 610	-18 011 537,42	697 073	96,3 %	-17 657 135
TOIMINTAKATE	-18 708 610	0	-18 708 610	-18 010 957,00	697 653	96,3 %	-17 602 182
KOKONAISKUSTANNUKSET	-18 708 610	0	-18 708 610	-18 010 957,00	697 653	96,3 %	-17 602 182

Kallio Sievi toimialoittain:		TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019	ALI/YLI TA 2018	TP 2018/ TA 2018	TP 2018 /TP 2017	Muutos TP 2018 / TP 2017
Vertailutaso	kp	eur	eur	eur	eur	eur	%	%	eur
Vastaanottopalvelut	pt	2 153 503	2 275 407	2 111 987	2 284 256	-163 420	-7,2	-1,9	-41 516
Suun terveydenhuolto	pt	557 462	607 927	617 205	584 969	9 278	1,5	10,7	59 743
Erikoissairaanhoito	er	5 615 454	6 054 275	5 698 225	5 863 744	-356 050	-5,9	1,5	82 771
- josta ostettu erikoissairaanhoito		5 501 183	5 850 000	5 572 606	5 650 000	-277 394	-4,7	1,3	71 423
Aikuispsykososiaaliset palvelut	so	575 684	738 195	656 470	666 414	-81 725	-11,1	14,0	80 786
Hoito- ja hoivapalvelut	so	5 051 817	5 216 888	5 093 259	5 328 562	-123 629	-2,4	0,8	41 442
Kuntoutuspalvelut	so	245 387	325 529	278 948	320 830	-46 581	-14,3	13,7	33 561
Perhepalvelut	so	756 548	1 032 223	769 889	956 796	-262 334	-25,4	1,8	13 341
Vammaispalvelut	so	2 034 656	1 964 784	2 177 402	2 217 184	212 618	10,8	7,0	142 746
Ympäristöterveydenhuolto	pt	180 561	196 953	175 927	184 718	-21 026	-10,7	-2,6	-4 634
Työterveyshuolto	pt	13 164	12 943	13 137	21 624	194	1,5	-0,2	-27
Toimeentulotuki ja työllistäminen	so	116 738	159 506	102 948	121 171	-56 558	-35,5	-11,8	-13 790
Projektit	so	2 725	534	-2 487	300	-3 021	-565,7	-191,3	-5 212
Yhteensä		17 303 699	18 585 164	17 692 910	18 550 568	-892 254	-4,8	2,2	389 211
ostettu ESH		5 501 183	5 850 000	5 572 606	5 650 000	-277 394	-4,7	1,3	71 423
Oma toiminta		11 802 516	12 735 164	12 120 304	12 900 568	-614 860	-4,8	2,7	317 788
Perusterveyden hoito kp 1280		2 904 690	3 093 230	2 918 256	3 075 567	-174 974			
Oma Erikoissairaanhoito kp 1290		114 271	204 275	125 619	213 744	-78 656			
Ostettu erikoissairaanhoito kp 1290		5 501 183	5 850 000	5 572 606	5 650 000				
Sosiaalipalvelut kp 1295		8 783 555	9 437 659	9 076 429	9 611 257	-361 230			
yhteensä		17 303 699	18 585 164	17 692 910	18 550 568	-614 860			

Yllä olevassa taulukossa on Kallion talousarvion luvut, kunnan talousarvio 2018 oli 195000€ pienempi.

14 Kunnanhallitus	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	682 920	0	682 920	683 687,86	768	100,1	760 111
TOIMINTAKULUT	-20 844 642	-45 290	-20 889 932	-20 056 379,48	833 553	96,0	-19 924 886
TOIMINTAKATE	-20 161 722	-45 290	-20 207 012	-19 372 691,62	834 320	95,9	-19 164 775
POISTOT				-10 506,96	-10 507	0,0	-2 302
KOKONAISKUSTANNUKSET	-20 161 722	-45 290	-20 207 012	-19 383 198,58	823 813	95,87	-19 167 077

Koululautakunta / Koulutoimen hallinto

Toimielin/ tehtävä: Koululautakunta / koulutoimisto

Tilivelvollinen viranhaltija: Koulutoimenjohtaja

Toiminta-ajatus:

Koulutoimen hallinnon toimet, arviointi, seuranta ja tiedotus johtavat oikeisiin kehittämistoimenpiteisiin: Opetustoiminnan tuloksellisuus ja laatu saavutetaan tehokkaalla resurssien käytöllä.

Koulutoimen hallinto toimii ajanmukaisesti säädösten edellyttämällä tavalla.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

- Suunnitelmien käyttöönoton ohjausprosessi: koulutukset, vertaisopettajuus**
- Yhdenmukaiset käytännöt keskeisissä koulutoiminnoissa
- Valtakunnalliset arvioinnit**
- Toimistosihteeri; teknisen tuen antaminen kouluille mm hallinnollisten sovelluksien käytössä

- Opetussuunnitelmat: Vertaisopettajuus ja täsmäkoulutukset. Oppimisen tuen ja oppilashuollon käsikirja**
- Käytännöt riittävässä määrin yhdenmukaiset..
- Osallistuttu arviointeihin (Karvi, OPH, ym.)**
- Yleisen tuen lisäksi Koski-palvelun tiedonsiirron käyttöönotto, Varda-palvelun valmistelu ja TietoEdu soveluksen taustatyöt.

300 Koulutoimen hallinto	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	240	0	240	1 922,81	1 683	801,2 %	597
TOIMINTAKULUT	-130 152	-1 030	-131 182	-134 758,57	-3 577	102,7 %	-128 016
TOIMINTAKATE	-129 912	-1 030	-130 942	-132 835,76	-1 894	101,4 %	-127 419
KOKONAISKUSTANNUKSET	-129 912	-1 030	-130 942	-132 835,76	-1 894	101,4 %	-127 419

Koululautakunta / Peruskoulutus

Tilivelvollinen viranhaltija: Koulutoimenjohtaja

Toiminta-ajatus:

Uutta opetussuunnitelmaa ja uusia opetusmenetelmiä käyttäen oppilaista kasvaa yhteistyökykyisiä, sopeutuvia ja ympäristönsä huomioivia kansalaisia. Perusopetuksen oppivelvollisuus suoritetaan turvallisessa kasvu- ja oppimisympäristössä, jossa opitaan sekä vuorovaikutus - että yksilötyöskentelytaitoja.

Perusopetuksen oppilaat saavuttavat keskimääräisesti hyvän sivistyspohjan sekä opiskeluvalmiudet toisen asteen koulutuksen valintoja ja opintoja varten. Lukioon menoprosentti on valtakunnan keskitasoa.

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

- 1. Perusopetuksen opetussuunnitelmien käyttöön-otto**
- Oppilashuollon ja kolmiportaisen tuen mallien käyttö
- Resurssien käyttö ja ohjaus oppilasmäärien ja olosuhteiden mukaan.
- Osana opetussuunnitelmauudistusta digitalisaation edistäminen kouluilla ja sähköisen oppimisen edellyttämien laitteiden ja materiaalien hankinta. Vertaiskoulutusohjelman kehittäminen.

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

- 8. luokille uudet opetussuunnitelmat syksyllä 2018**
- Oppimisen tuen ja oppilashuollon käsikirja valmistunut. Tuen kolmiportaisuus toimii eri kouluilla – erityisen tuen saatavuus puutteellista pienillä kyläkouluilla.
- Resurssien ohjaus (tuntikehys ja eurot) toteutettu tilanteen mukaan.
- Digitaalisten laitteiden hankinta kouluille sekä sähköisten välineiden käytön edistäminen jatkunut. Vertaisopettajien johdolla (tutorit) täsmäkoulutukset jatkuneet kiky- iltapäivissä

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:					Kommentit mittarien toteutumisesta:
	Tp 2016	Tp 2017	Ta 2018	Tp 2018	
Nettomenot peruskoulutus € (ilman ap. / ip. toimintaa)	7 160 195 7 093 809	7 138 687 7 073 953	7 186 523 7 128 456	7 355 499 7 295 363	Talousarvioylitystä aiheuttavat sisäiset erät n. -108.500 € (rakennusten korjaus-toimenpiteet). Lisäksi ylitystä aiheutti psykologipalvelujen ostot sekä muut ostot ja palkkakulut. Hankkeiden tulot olivat arvioitua pienemmät.
Menot oppilasta kohden €	8277 (857 opp)	8131 (870 opp)	8 027 (882 opp)	8 328 (886 opp)	Oppilaskohtaiset kulut keskiarvon tuntu-massa.
Perusopetuksen tuntikehys, perus-luokat	1329	1365	1360	1385	Vuodesta 2016 alkaen uuden opsin tunti-kehyslisäystä n. 30 vvh, sekä Jyringin 5. opet-taja
Erytisopetuksen tuntikehys	297	297	297	297	Kehyksen määrä pysynyt vakiona
Jatkokoulutus paikan saaneet pe-rusopetuksen jälkeen (%)	100 %	100 %	100 %	100 %	Yhteishaussa on löytynyt kaikille jatko-opiske-lupaikka.
Opetuskustannukset oppilasta kohden kunta / maaseutumaiset kunnat (€)	8277 /9936	8131 /9936	7844 /9936	8328 /9936	Opetuskustannukset keskimääräistä alhai-semmat P-S maasetukoul. joukossa.

310 Perusopetus	MRM				Ali/yli	Tot-%	TP 2017
	TA 2018	2018	TA YHT	TP 2018			
TOIMINTAKULUT	-7 313 743	-106 570	-7 420 313	-7 576 438,28	-156 125	102,1 %	-7 422 837
TOIMINTAKATE	-7 079 953	-106 570	-7 186 523	-7 355 498,77	-168 976	102,4 %	-7 138 688
KOKONAISKUSTANNUKSET	-7 079 953	-106 570	-7 186 523	-7 355 498,77	-168 976	102,4 %	-7 138 688

Koululautakunta / Esiopetus

Tilivelvollinen viranhaltija: Koulutoimenjohtaja

Toiminta-ajatus:

Yhdenmukaisen esiopetuksen tarjoaminen koulunaloitusta edeltävälle ikäluokalle.

6 – vuotiaiden ikäluokka on esiopetuksen käytyään valmis perusopetuksen koulutyöhön, jossa keskeisiä taitoja ovat yhdessä toimiminen ja vuorovaikutteisuus yksilötyöskentelyä tukien.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

1. Esiopetuksen uusi opetussuunnitelma
2. Lasten oppimisedellytysten vahvistaminen sekä varhainen puuttuminen
3. Päättävöitynä tasavertainen esiopetus koko ikäluokalle

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Toimiva yhteinen työkalu
2. Tuen kolmiportaisuus toimii eri kouluilla – erityisen tuen saatavuus puutteellista pienillä kyläkouluilla. Tietotekniikkataitoja on painotettu.
3. Sekä resurssien jaossa että toiminnallisella puolella tasavertaisuuden on koettu toteutuvan.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:					Kommentit mittarien toteutumisesta:
	Tp 2016	Tp 2017	Ta 2018	Tp 2018	
Nettomenot	602 241	629 273	569 612	621 029	Nettomenot hieman edellistä vuotta pienemmät Toiminnassa 8 ryhmän sijasta 9 ryhmää. Talousarvioylitys sisäisissä erissä ja koulukyydeissä. Oppilaskohtaiset menot vakiintuneet.
Nettomenot esioppilasta kohden €	6546	6356	6013	6 469	
Esioppilasmäärä	92	99	94	96	

311 Esiopetus	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	8 000	0	8 000	9 677,49	1 677	121,0 %	7 318
TOIMINTAKULUT	-573 222	-4 390	-577 612	-630 706,36	-53 094	109,2 %	-636 591
TOIMINTAKATE	-565 222	-4 390	-569 612	-621 028,87	-51 417	109,0 %	-629 273
KOKONAISKUSTANNUKSET	-565 222	-4 390	-569 612	-621 028,87	-51 417	109,0 %	-629 273

Koululautakunta / Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen viranhaltija: Koulutoimenjohtaja

Toiminta-ajatus: Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhdessä vanhempien kanssa edistää lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia. Varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa, sisällössä ja toteutuksessa huomioidaan lasta kunnioittava toimintatapa, pedagoginen monipuolisuus sekä myönteiset oppimiskokemukset. Varhaiskasvatuksessa kehitetään perheitä ja lapsia osallistavaa toimintakulttuuria, yhteisöllisyyttä ja suvaitsevaisuutta.

Sievon varhaiskasvatus tarjoaa laadullisesti tasavertaista päivähoitoa ja tukee perheitä heidän kasvatustehtävässään. Varhaiskasvatuksen sisällössä ja kehittämisessä huomioidaan lasten ja perheiden tarpeet, yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, henkilökunnan osaamisen vahvistaminen sekä toiminnan taloudellinen vastuullisuus.

Varhaiskasvatoiminnan järjestäminen uuden varhaiskasvatuslain ja valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Valtakunnallisen ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta
2. Varhaiskasvatuksen tulevaisuuden visio ja tilajärjestelyjen suunnitelma
3. Paikallisen arviointijärjestelmän luominen varhaiskasvatukseen

1. Varhaiskasvatussuunnitelma käytössä
2. Positiivinen pedagogiikka otettu toimintatavaksi. Uusi päiväkotitoiminta valmistumassa.
3. Varhaiskasvatuksen arviointijärjestelmää pohjustava asiakaskysely toteutettu

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:					Kommentit mittarien toteutumisesta:
	Tp 2016	Tp 2017	Ta 2018	Tp 2018	
Nettomenot	2 254 068	2 324 480	2 566 500	2 607 321	Ylitys: Sisäisten vuokrien osuus (rakennusten korjaustoimenpiteitä mukana). Asiakasmaksutuottojen vähentymien.
Päiväkodit, lasten lukumäärä Nettomenot lasta kohden	146 8127	140 8497	160 8000	167 8244	Nettomenot lasta kohden vakiintuneet
Ryhmäperhepäiväkotitoiminta, lasten lukum. Nettomenot lasta kohden	19 7677	23 6525	20 7700	33 7444	Lapsikohtaisissa menoissa vaihtelu eri vuosien välillä.
Perhepäivähoito, lasten lukumäärä Nettomenot lasta kohden	58 5757	53 5901	60 5900	53 6525	Nettomenot lasta kohden kasvaneet
Kotihoidontuella, lapsien lukumäärä	188	173	215	164	Kotihoidontuella olevien lasten määrässä laskeva trendi.

		MRM					
315 Varhaiskasvatus	TA 2018	2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	269 459	3 000	272 459	190 755,39	-81 704	70,0 %	260 577
TOIMINTAKULUT	-2 722 729	-116 230	-2 838 959	-2 798 075,91	40 883	98,6 %	-2 585 044
TOIMINTAKATE	-2 453 270	-113 230	-2 566 500	-2 607 320,52	-40 821	101,6 %	-2 324 466
KOKONAISKUSTANNUKSET	-2 453 270	-113 230	-2 566 500	-2 607 320,52	-40 821	101,6 %	-2 324 466

Koululautakunta / Lukio

Tilivelvollinen viranhaltija: Koulutoimenjohtaja

Toiminta-ajatus:

Sievin lukio on kulttuuriympäristönsä huomioon ottava keskiasteen vapaaehtoinen oppilaitos, joka pyrkii valmistamaan oppilaita ylioppilastutkinnon suorittamiseen ja antamaan mahdollisimman laajan yleissivistyksen sekä hyvät valmiudet jatko-opintoihin ja muuhun elämään. Oppilaiden näkemyksiä, oma-aloitteisuutta, itsenäisyyttä ja yksilöllisyyttä pyritään tukemaan opiskelussa. Opetuksen toteuttamisessa pyritään valinnaisuuden ja elämisen taitojen opettamiseen sekä yhteistyöhön paikkakunnan virastojen, laitosten ja yritysten välillä.

Vetovoimainen, noin 115:sta oppilaan lukio, jossa on hyvä työyhteisö ja opetuksen laatu sekä innovatiivinen opiskeluympäristö. Lukiossa on alhainen keskeyttämisprosentti ja opinnot takaavat hyvän sijoittumisen jatko-opintoihin.

Uusi opetussuunnitelma.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla:

1. **Uusien opetussuunnitelmien käyttöönotto ja opiskelulisäaltöjen uudistaminen**
2. Sähköisen oppimisen taitojen edistäminen suunnitelman mukaan
3. Opetuksen taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus: Resurssien käyttö samankokoisiin lukioihin nähden
4. Lukio-opiskelun vakiintunut oppilasmäärä: Keskeytysprosentin jääminen alle 10 %:in.
5. Yhteistyöhön ja yhteistoiminnallisuuteen kasvattaminen

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Uusi opetussuunnitelma on käytössä. Opiskelulisäaltöissä toiminnallisuutta.
2. Ylioppilaskirjoitukset sähköisessä muodossa. Sähköiset taidot yleisesti käytössä lukiolla.
3. Lukion talous kunnossa (TA 2018 nro 95,3%). Tehokkuus : YO kirjoitusten puoltoäänten keskiarvo 4% eli hyvää keskitasoa
4. Likimain tavoitteen mukainen.
5. Uuden opetussuunnitelman mukaiset toiminnalliset menetelmät käytössä

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:					Kommentit mittarien toteutumisesta:		
	Tp 2016	Tp 2017	Ta 2018	Tp 2018			
Nettomenot lukiossa €	939 279	987 339	958 752	919 051	Kokonaismenot alentuneet, palkkakustannukset arvioitua pienemmät.		
oppilasta kohden lukiossa (€)	8617	9227	8 796	8670	Menot oppilasta kohden alentuneet.*)		
Oppilasmäärä	109	107	109	106	Oppilasmäärä vakiintunut.		
Tuntikehys / h	170	163	163	163	Kehyksen käyttö tehostunut		
Lukion keskeyttämisprosentti keväällä valmistuneessa ikäluokassa	15 %	14 %	alle 10%	11 %	Keskeyttämisprosentti tavoitteen mukainen. Opinto-ojauksen ja Jelpiverkon yhteistyö on onnistunut – keskeyttäneet ohjattu ammatilliseen koulutukseen.		
Opiskelumenestys; yo tutkinnon puoltoäänten keskiarvo Sievin lukio / valtakunnan keskiarvo	4,3 / 4,1	4,4 / 4,1	4,3 / 4,1	4,0 / 4,1	Ylioppilastutkinnon puoltoäänten keskiarvo hieman alentunut – kuitenkin hyvää keskitasoa		
320 Lukio	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	690	0	690	9 560,13	8 870	1 385,5 %	4 981
TOIMINTAKULUT	-959 442	-6 080	-965 522	-928 611,15	36 911	96,2 %	-992 320
TOIMINTAKATE	-958 752	-6 080	-964 832	-919 051,02	45 781	95,3 %	-987 339
KOKONAISKUSTANNUKSET	-958 752	-6 080	-964 832	-919 051,02	45 781	95,3 %	-987 339

*) Vuonna 2016 Pohjois-Pohjanmaan tunnuslukuvertailussa maaseutumaisten lukioiden keskimääräiset kokonaiskustannukset oppilasta kohden olivat 10 852€

Koululautakunta / Muu koulutus- ja opetustoiminta

Tilivelvollinen viranhaltija: Koulutoimenjohtaja

Toiminta-ajatus talousarviossa:

Tehtävä sisältää Sievin maksamat kuntaosuudet Ylivieskan seudun musiikkiopiston, Ylivieskan kansalaisopiston sieviläisten opiskelijoiden osalta sekä Sievin käsityökeskuksen toimintamenoista.

Ylivieskan kansalaisopiston omistaa Ylivieskan kaupunki ja sen toiminta-alueeseen kuuluvat Alavieska, Sievi ja Ylivieska. Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva aikuisoppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Aikuiskoulutuksen lisäksi kansalaisopisto järjestää lapsille ja nuorille taiteen perusopetusta ja musiikinopetusta.

Ylivieskan seudun kansalaisopistossa Sievin opiskelijamäärä on noin 570, opetustuntimäärä 2400 ja opintoryhmiä on 100 vuositasona. Kansalaisopiston varsinaisiin *menoihin Sievi on varannut 50 780 €*.

Sievi ja Alavieska käyttävät kansalaisopistomenoihin 12 e /asukas, Ylivieska 41 e/asukas, Oulainen 26 e/asukas, Haapavesi 139 e/asukas ja Haapajärvi 126 e/ asukas.

Musiikkiopistossa varsinaisia oppilaita on laskettu olevan 55 ja muskareita 16. Keskimääräinen viikkotuntimäärä on 63,66 h josta varhaiskasvatusta 4 h, vuosittain hinta: 1041,52 €. *Sievi on varannut musiikkiopiston kuluihin 65 000€*.

Käsityökeskuksen avustamiseen on varattu 17000€

Tilinpäätös, selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Ylivieskan seudun kansalaisopistossa Sievin opiskelijamäärä oli vuonna 2018 515 opiskelijaa, opetustuntien määrä 2030,88 h (varattu 2400 h) ja opintoryhmiä oli 82 Sievissä. Keskimäärin opintoryhmää kohti oli 24,77 opetustuntia ja 6 opiskelijaa. – Kansalaisopiston Sievin *menot olivat 6618,84 € ennakoitua pienemmät, josta palautus Sieville*.

Ylivieskan seudun musiikkiopiston Sievin oppilasmäärä kevätlukukaudella 2018 oli yhteensä 69 oppi-lasta, joista varsinaisia oppilaita 53 ja musiikin varhaiskasvatuksen oppilaita 16. Syyslukukaudella oppilaita oli yhteensä 74, varsinaisia oppilaita 51 ja musiikki-leikkikoulussa ja valmennusoppilaina 23. Musiikkiopiston keskimääräinen viikkotuntimäärä vuonna 2018 Sievissä oli 66,19 tuntia/vko (TA 68,0 t/vko). *Sievin kunnalle palautus tilinpäätöksen 2018 mukaan 6 974 €*.

Sievissä pidettiin viisi (5) musiikkiopiston konserttia. Lisäksi Sievissä on ollut pienimuotoisia oppilaiden esiintymisiä ja musiikkileikkikoulun esityksiä. Perustason päättötodistuksen sai kolme oppilasta.

330 Muu koulutus ja opetustoiminta	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTAKULUT	-147 200	0	-147 200	-139 602,88	7 597	94,8 %	-144 077
TOIMINTAKATE	-147 200	0	-147 200	-139 602,88	7 597	94,8 %	-144 077
KOKONAISKUSTANNUKSET	-147 200	0	-147 200	-139 602,88	7 597	94,8 %	-144 077

30 Koululautakunta		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	512 179	3 000	515 179	432 855,33	-82 324	84,0	557 623
TOIMINTAKULUT	sitova	-11 846 488	-234 300	-12 080 788	-12 208 193,15	-127 405	101,1	-11 908 886
TOIMINTAKATE		-11 334 309	-231 300	-11 565 609	-11 775 337,82	-209 729	101,8	-11 351 262

Vapaa-aikalautakunta / Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: vapaa-aikasihteeri

Toiminta-ajatus ja visio: Kunnan tehtävänä on luoda liikunnan harrastamiselle yleiset edellytykset kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä, terveyttä edistävää liikuntaa myös erityisryhmät huomioiden sekä tukemalla kansalaistoimintaa. Tehtävänä on luoda laadukkailla ja monipuolisilla liikuntapalveluilla edellytyksiä kuntalaisten omaehtoiselle harrastustoiminnalle, jota kautta voidaan edistää kuntalaisten kokonaisvaltaista terveyttä ja hyvinvointia.

Vapaa-aikatoimen liikuntapalveluiden laajan tehtäväalueen keskeiset toiminnot ovat liikunta-alueiden kunnossapito, liikuntatoiminnan avustaminen sekä liikuntapalveluiden tuottaminen. Tilikartassa liikuntapalveluiden alle kuuluvat vapaa-aikatoimen hallinto, Saariveden savottakämpä, monitoimihalli ja Louekallion ulkoilualue. Liikunta-alueiden hoito on painotettu niin, että Jussinmäen urheilun alueen liikuntapaikat ovat ensisijaisina ja kyläkoulujen yhteydessä olevat alueet ja muut liikunta-alueet tulevat sen jälkeen. Saariveden savottakämpän varaukset ja markkinointi hoidetaan Lomarengas palvelun kautta. Huolto hoidetaan pääsääntöisesti omana toimintana. Joidenkin liikuntapaikkojen kunnossapidosta aiemmin vastanneet yksityiset henkilöt tai muut tahot ovat luopumassa tehtävästään. Päättäväksi jää, että mitä näille olemassa oleville paikoille tehdään.

Henkilöstö: vapaa-aikasihteeri 1htv, urheilun alueiden hoitaja 2htv, vapaa-aikatoiminnan ohjaaja, liikunta 1htv

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Monitoimihallin tulotavoite alittui 19 400€. Käyttäjämäärät ovat olleet laskussa, mutta myös tulotavoite on jatkossa tarkistettava. Uutena tapahtumana laajana yhteistyönä tarjottiin Huuhankallion hiihto, johon osallistui 200 hlöä. Syksyllä tarjottiin uudenlaisia ryhmäliikuntamahdollisuuksia kuntalaisille.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetuilla:

1. Tavoitteena on pitää liikuntapaikat hyvässä kunnossa oikeaan aikaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja tarjota näin kuntalaisille hyvät ja monipuoliset mahdollisuudet liikunnan harrastamiseen. Lisäksi tavoitteena on kannustaa kaikenikäisiä kuntalaisia liikkumaan ja huolehtimaan terveydestään.
2. Tuetaan ja tehdään yhteistyötä yhdistysten kanssa sieviläisten aktivoimiseksi. Aletaan omalta osalta valmistautua vuoden 2021 Maakuntaviestin järjestämiseen.

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Liikuntapaikkojen kunnossapidosta huolehdittu. Syksyllä levennettiin ja tasoitettiin Muttiladun uraa. Erilaisia liikuntaryhmiä ja -tapahtumia on kehitetty ja toteutettu yksin ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
2. Avustuksia myönnetty neljälle hakijalle. Toteutettu tapahtumia yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Maakuntaviestiryhmä perustettu.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:					Kommentit mittarien toteutumisesta:
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA2018	
Monitoimihallin liikuntosalin ilta- ja viikonloppukäytön varatut tunnit	5365,5	5409,5	4889,5	5400	Salivuoron hakijoita oli aiempaa vähemmän.
Monitoimihallin kuntosalin käyttökerrat	15810	14975	13 120	16000	Ikäihmistön kuntosaliryhmissä osallistujamäärä kasvanut.
Kuntosalin myydyt kortit	604	523	462	630	
Käyttäjien tyytyväisyys liikuntapalveluihin	9	9	9,5	8,5	Hiihtolajien kunto on saanut erityistä kiitosta. Kaukaloiden huollosta tulee vastaavasti paljon negatiivista palautetta.
Saariveden kämpän vuokrausvuorokaudet	39	23	17	40	Kämpän vuokraus on tapahtunut lomarengas-palvelun kautta, muuta tiedottamista ei tehty.

370 Liikuntapalvelut	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	148 950	0	148 950	136 878,08	-12 072	91,9 %	148 565
TOIMINTAKULUT	-601 418	36 510	-564 908	-550 583,89	14 324	97,5 %	-508 933
TOIMINTAKATE	-452 468	36 510	-415 958	-413 705,81	2 252	99,5 %	-360 369
POISTOT	-72 090	0	-72 090	-72 082,67	7	100,0 %	-74 526
KOKONAISKUSTANNUKSET	-524 558	36 510	-488 048	-485 788,48	-2 260	99,5 %	-434 895

Vapaa-aikalautakunta / Kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: vapaa-aikasihteeri

Toiminta-ajatus ja visio:

Lain mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää monipuolista ja kaikki ikäryhmät tavoittavaa kulttuuritoimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vapaa-aikalautakunnan kulttuuripalveluiden tehtäviin kuuluu kulttuuritapahtumien tuottaminen, kotiseutuarkistosta huolehtiminen, kotiseututyön tukeminen, kulttuuritoiminnan avustaminen sekä Kotiseutumuseo Aarreaitan ja Taidelaarin toiminnasta huolehtiminen.

Kulttuuripalveluiden toiminta-ajatuksena on, että kulttuuri kuuluu kaikille sieviläisille. Kulttuuritoiminta on luonteva osa jokaisen kuntalaisen arkea ja se tukee kuntalaisten hyvinvointia. Kulttuuritoiminnan myötä tarjotaan matalankynnyksen palveluita kuntalaisille. Vapaa-aikalautakunnan toteuttaman kulttuuritoiminnan kautta tuetaan ja nostetaan esille sieviläistä osaamista ja kannustetaan kuntalaisia omaehtoiseen toimintaan. Kulttuuritoiminta on paikallisesti merkittävää ja alueellista toimintaa tukevaa.

Henkilöstö: vapaa-aikatoiminnan ohjaaja 0,4 htv

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Elokuvaesityksissä oli tauko kevätkauden, mikä näkyy tapahtumien kokonaiskävijämäärässä. Toteutetut kulttuuritapahtumat tavoittivat kävijät hyvin ja asetettu tavoite tapahtumien tuotoista ylittyi. Edelleen on kuitenkin haasteena kulttuuripalveluiden tunnettuus ja palveluntarjonta ei kaikilta osin tavoittanut kuntalaisia.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummenne- Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

tulla:

- Tavoitteena on tarjota monipuolisia kulttuuritapahtumia sekä aktivoida kuntalaisia käyttämään tarjottuja kulttuuripalveluita.**
- Aloitetaan kirjastopalveluiden kanssa yhteistyössä kulttuurikuukaudet toiminta, kehitetään Taidelaarin toimintaa sekä Muttimarkkinat- tapahtumaa.
- Kotiseutumuseo Aarreaitan toiminnan ja näyttelyiden kehittäminen jatkuu. Kotiseutuarkiston järjestäminen ja toimintatavan selkiyttäminen saatetaan päätökseen.
- Valmistuvan kuntastrategian pohjalta päivitetään kulttuuripalveluiden toiminta-ajatus sekä – suunnitelma.
- Kulttuuritarjonta oli monipuolista läpi vuoden ja tapahtumia tarjottiin eri kohderyhmille. Kuntalaiset osallistuivat tapahtumiin aktiivisesti, vain yksittäisiä tapahtumia jouduttiin perumaan.**
- Taidelaarin toiminta oli aktiivista, näyttelyitä oli 9. Taidelaaria uudistettiin niin näyttely- kuin kokoustoiminnan näkökulmasta. Muttimarkkinat tapahtuman markkinointiin kiinnitettiin enemmän huomiota, mikä lisäsi kävijöitä. Kulttuurikuukaudet eivät toteutuneet.
- Kotiseutuarkiston järjestelytyö saatiin melkein valmiiksi, ohjeet työn jatkamiseen olemassa. Kotiseutumuseon näyttelyiden uudistaminen vietiin suunnitellusti eteenpäin.
- Sieivistä sieviläisille kulttuuripalveluiden toiminta-ajatuksessa vakiinnuttanut paikkansa. Paikallista osaamista nostettu esille eri tilaisuuksissa.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:					
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2018	Kommentit mittarien toteutumisesta:
Monipuolinen tapahtumatarjonta	56	54	41	45	Tapahtumat ovat toteutuneet suunnitellusti, mutta talousarvioon asetetusta tavoitteesta jäätiin, sillä elokuvia ei esitetty kevätkaudella.
Kulttuuritapahtumia kaikille ikäryhmille: lapset, nuoret, työikäiset, ikäihmiset	Lapset 35 Nuoret 37 Työikäiset 34 Ikäihmiset 36	Lapset 36 Nuoret 40 Työikäiset 48 Ikäihmiset 48	Lapset 21 Nuoret 26 Työikäiset 38 Ikäihmiset 39	väh 10/ ikäryhmä	Tavoite on ylittynyt reilusti.
Museovierailijat	387	451	423	250	Uudistunut museo on houkutellut hyvin kävijöitä.
Kuntalaisten tyytyväisyys kulttuuritoimintaan	8	7,2	6,9	8	Tavoitteeseen ei päästy. Keskiarvoltaan palautteen antajat ovat kohtalaisen tyytyväisiä kulttuuripalveluiden toimintaan. Mielenpide tyytyväisyydestä oli jakautunutta. Otanta suppea.

375 Kulttuuripalvelut	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	4 900	0	4 900	8 788,98	3 889	179,4 %	18 833
TOIMINTAKULUT	-84 729	0	-84 729	-75 692,33	9 037	89,3 %	-101 715
TOIMINTAKATE	-79 829	0	-79 829	-66 903,35	12 926	83,8 %	-82 882
KOKONAISKUSTANNUKSET	-79 829	0	-79 829	-66 903,35	12 926	83,8 %	-82 882

Vapaa-aikalautakunta / Kirjastopalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: vapaa-aikasihteeri

Toiminta-ajatus ja visio:

Kirjastolain mukaan kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Yleisen kirjaston tehtävänä on: tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastoautotoiminnalla tarjotaan kirjastopalveluita kylille ja kouluille. Kirjastoautopalvelua myydään Kannuksen kaupungille. AVI:ltä on saatu avustus Kirjastoautolla tulevaisuuteen vai ei? – hankkeelle, joka toteutetaan kevään 2018 aikana.

Seudullinen yhteistyö tukee kunnallista kirjastotyötä. Valtakunnallisten laatusuosituksien tavoitetasot toimivat kirjastotoiminnan laadun mittarina. Lisäksi Sievin kunnankirjaston toimintaa ohjaavat lähivuosina Tiekkö-kirjastostrategia 2015-2020 sekä Oulun eteläisen kirjastostrategia 2015-2020.

1.1.2017 astui voimaan Laki yleisistä kirjastoista (1492/2016). Laissa uutta on kirjastoille edellisten tavoitteiden lisäksi asetettu tavoite edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Samalla kirjastohenkilöstön kelpoisuusvaatimukset väljenivät ja varausmaksut poistuivat.

Henkilöstö: kirjastonhoitaja, 1,5 kirjastovirkailijaa, kirjastoautonkuljettaja/virkailija

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Kirjastonhoitaja aloitti tammikuussa 2018. Rajalliset henkilöstöresurssit hidastavat toiminnan kehittämistä.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummenetulla:

1. Kirjastotoiminnan tavoitteena ovat monipuoliset ja laadukkaat palvelut
2. Kirjasto profiloituu erityisesti kirjallisuuden harrastamisen sekä lukutaidon ja lukuinnon edistämiseksi.
3. Kirjasto rakentaa ja tukee yhteisöllisyyttä ja sosiaalista pääomaa sekä oman alueen hyvinvointia. Kirjasto tarjoaa sisältöjä kaikille, mutta erityispainopisteessä ovat lapset ja nuoret sekä seniorit ja erityisryhmät. Yhteistyö koulujen ja päiväkotien kanssa on erityisen tärkeää.
4. Kirjastossa järjestetään monipuolisesti tapahtumia.
5. Tiekkö -kirjastoyhteistyö toimii ja jatkuu kunnallisen kirjastotyön tukena ja palveluja laajentavana voimavarana.

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Kirjasto on kunnan käytetyin kulttuuripalvelu. Kirjasto tarjoaa kaikille sieviläisille saavutettavissa olevat kirjastopalvelut pääkirjastolta, kirjastoautosta ja verkkopalveluina. Tarjotaan erikaisille ajantasainen, uudistuva fyysinen ja digitaalinen kokoelma.
2. Kirjasto edistää lukemista ja lukemiskulttuuria monin eri tavoin: satutunnit, tapahtumat, kirjanäyttelyt, koululaisten kesälukukampanja, aktiivinen tiedottaminen (lehtijutut, some, tapahtumakalenterit ym.).
3. Laadukkaat kirjastopalvelut tukevat opiskelua, harrastustoimintaa, tuottavat elämyksiä, lisäävät viihtyvyyttä, elämänlaatua, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Kirjastopalvelut ovat maksuttomia ja ne ehkäisevät syrjäytymistä. V. 2018 painotettiin lasten ja nuorten aineistojen hankintaa, em. hankinta kirjallisuuden osalta kasvoi 59 %. (2017 870 nidettä, 2018 1467 nidettä). Lisäksi pidettiin säännölliset satutunnit kuukausittain ympäri vuoden, sen lisäksi satutunteja oli Perhepalvelu-keskuksessa ja erikseen sovittuina aikoina esim. eskarilaisille.
4. Tapahtumia järjestettiin eri ikäryhmille yhteensä 48, päävastuullisena järjestäjänä kirjasto-tapahtumia oli 41. Tapahtumia olivat mm. satutunnit, kulttuuritapahtumat, pelipäivät, pelikerhot. Myös opas-

6. Kirjastoautotoiminta takaa kirjastopalvelut myös kylille ja kouluille.
7. Kirjaston toimintaa kehitetään erilaisilla hankkeilla sekä yhteistyötä tehostamalla eri sidosryhmien kanssa
8. Tulevaisuudessa virtuaaliset ja vuorovaikutteiset kirjastopalvelut lisääntyvät yhteiskunnan teknistymisen myötä.
9. Kirjastopalvelut kehittyvät toimintaympäristön muutoksen mukana.

5. Jatkettiin tiivistä yhteistyötä, mikä auttoi kehittämään palveluja tehokkaasti ja taloudellisesti (aineistojen, tietojärjestelmien yhteishankinta ja seutukuljetuksen kilpailutus ja uusi sopimus). Lisäksi kirjastoilla on yhtenäinen palvelukulttuuri. Yhteiset käytösäännöt tarkistettiin ja päivitettiin 2018.
6. Kirjastoauto kiersi entiseen tapaan koulut ja kylät.
7. Kirjastoautolla tulevaisuuteen vai ei – hanke toteutettiin v. 2018. Hankkeessa tehtiin mm. asiakaskysely kirjastoautopalveluista. Hankkeen tulokset kirjattiin Sievin kirjastoautoselvitys 2018 – raporttiin. Sidosryhmäyhteistyöllä toteutettiin uusia tapahtumia, kuten Pelikerho yhdessä 4H:n kanssa.
8. Digitaaliset palvelut (verkkokirjasto & eaineistot) ovat pitkälle kehittyneet ja niiden kehittämistä jatketaan edelleen. Asiakas voi etäkäyttää kirjastopalveluita ja -aineistoja. Aloitettiin Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueellinen ekirjastoyhteistyö ja uusina epalveluina Sieviin hankittiin ePress, EMags, Flipster ja Pressreader. (Lisenssien vuoksi kaksi ensimmäistä oli käytettävissä vain kirjastotiloissa).
9. Kirjastopalvelut seuraavat aikaansa ja ammattitaitoa ylläpidetään. Hlökunta osallistuu mahdollisuuksien mukaan täydennyskoulutukseen. V. 2017 täydennyskoulutuspäiviä oli 10, v. 2018 16.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	Kommentit mittarien toteutumisesta:
Lainat/as	19,63	19,14	16,78	19	Muutos -12 %. Lainaustulot laskevat koko maassa. Verkkopalvelut korvaavat osalle kuntalaisista osan niistä tarpeista, joita varten kirjasto on olemassa. Sievin väkiluku pienenee ja lainaajien määrä vähenee.
Asiakaskäynnit	50316	54070	40979	50000	Muutos -24 %. Aukiolotuntien väheneminen vaikuttaa käyntilukuihin (2017 2906 – 2018 2858). Myös samassa tilassa sijaitsevan Musiikkiopiston opiskelija- ja musiikilaismäärät ovat vähentyneet, mikä vaikuttaa myös kirjaston kävijämääriin. Kirjastoauton kävijämäärän laskemistapa on muuttunut. Kirjastoauton laskuri ei todennäköisesti laske kaikkia autossa kävijöitä, vaan kävijäluvut ovat todellista määrää matalammat. Aiempina vuosina kirjastoauton kävijämäärän laski henkilökunta kahden viikon keskiarvojen mukaan. Sen sijaan verkkopalveluiden käyttö kasvoi. Verkkokirjastoon kirjautumisia oli 12 432 (ed. vuotena 10 602), kasvua 17 %. Vuonna 2017 eaineistojen käyttökertoja oli yhteensä 1103, v. 2018 yhteensä 2338, kasvua 47 %. Ekinjoja lainaavat asiakkaat ovat yleensä eri ihmisiä kuin ne jotka käyvät kirjastossa paikan päällä
Tapahtumat	14	54	41	15	Muutos -12 %. V. 2017 kirjastolla oli tapahtumiin keskittynyt kehittämishanke. Tapahtumia oli kuitenkin v. 18 arviota enemmän ja osallistujia tapahtumissa oli enemmän kuin edellisenä vuotena yhteensä (2017 osallistujia 642, 2018 osallistujia 808. Kasvua yli 25 %.)

376 Kirjastopalvelut	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	29 800	0	29 800	33 205,10	3 405	111,4 %	20 929
TOIMINTAKULUT	-302 950	-8 780	-311 730	-309 562,44	2 168	99,3 %	-267 699
TOIMINTAKATE	-273 150	-8 780	-281 930	-276 357,34	5 573	98,0 %	-246 770
KOKONAISKUSTANNUKSET	-273 150	-8 780	-281 930	-276 357,34	5 595	98,0 %	-246 770

Vapaa-aikalautakunta / Nuorisopalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: vapaa-aikasihteeri

Toiminta-ajatus ja visio: Nuorisolain määrittämät nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyötä tehdään yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten, vapaa-aikatoimen palveluiden sekä nuorten, heidän perheidensä, järjestöjen, seurakunnan ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Vapaa-aikatoimen nuorisotyön toimintamuotoja ovat nuorisotilatoiminta Nuorisotalo Miitillä, leiri-, kerho- ja retkitoiminta, nuorten harrastamisen tukeminen, nuorisotapahtumien tuottaminen, koulunuorisotyö, nuorten vaikutusmahdollisuuksien tarjoaminen, nuorisotyön avustaminen, sosiaalinen vahvistaminen, nuorten työpajatoiminta sekä etsivä nuorisotyö.

Jelppiverkko -nuorten aktivointipalvelu on Ylivieskan seudun kuntien yhteinen tapa tuottaa seinätöntä työpajapalvelua ja etsivää nuorisotyötä. Aktivointipalvelun tarkoituksena on yhdessä nuoren kanssa löytää ratkaisuja elämän solmukohtiin. Kohderyhmänä ovat 15-28 -vuotiaat nuoret. Jelppiverkon yksilövalmentajan työpanosta myydään Alavieskan kunnalle. Etsivä nuorisotyöntekijän työpanosta myydään Alavieskan kunnalle ja Ylivieskan kaupungille.

Vapaa-aikalautakunta on kunnan ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaava toimielin ja käytettävissä olevat resurssit on varattu nuorisopalveluihin.

Visiona on hyvinvoivat ja osallistuvat nuoret. Sieviläiset nuoret kokevat kunnan turvalliseksi ympäristöksi kasvaa sekä nuorten palvelutarjonnan niin monipuoliseksi ja riittäväksi, että he palaavat opiskelunsa jälkeen asumaan kotikuntaansa.

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä astui voimaan 1.12.2015. Lain myötä kunnalle tuli uusia tehtäviä päihdeolojen seuramisesta ja päihdehaittojen ennaltaehkäisemisestä.

Henkilöstö: vapaa-aikatoiminnan ohjaaja 0,6 htv, yksilövalmentaja 0,8 htv sekä etsivä nuorisotyöntekijä 0,5 htv. Jelppiverkon myötä työhönvalmentajan sekä koordinaattorin palvelut.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Nuorisotilatyötä tehdään nuorilähtöisesti kasvatukselliset rajat huomioiden. Nuoret saavat olla mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa heille mielekästä toimintaa vapaa-ajalle. Nuorisovaltuusto on jatkanut toimintaansa. Auditointi jäi toteutumatta yhteistyökumppanin ja rahoituksen puutteen vuoksi, vaihtoehtoisia kanavia (logbook) laatutyön vahvistamiseen nuorisotyössä selvitettiin vuoden aikana.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummen- Kommentit tavoitteiden toteutumisesta: tulla:

1. Tavoitteena monipuolinen ja laadukas palvelutarjonta, joka tavoittaa kattavasti kaikki sieviläiset nuoret. 2. Tavoitteena on tuottaa tapahtumia ja palveluita, jotka tukevat nuorten kasvua vastuullisiksi ja aktiivisiksi kansalaisiksi. 3. Toteutetaan nuorisopalveluiden auditointi. 4. Selkiinnytetään toimintatapa ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä.	1. Jelppiverkko ent tavoittanut 42 /46 nuorta. Jelppiverkko yv 21 asiakasta. Miitin Klubi avoinna 509 tuntia. Puuhapäiviä 10. Lastenleirejä 3. 2. Loma-aikoihin sijoitettu leiritoiminta on vakiinnuttanut paikkansa. Syksyllä alkoi Voimaneito-ryhmä. Hyvän mielen viikko toteutettiin. 3. Ei toteutunut. 4. Laaditussa hyvinvointikertomuksessa ennaltaehkäisevä päihdetyö kulkee läpileikkaavana teemana eikä yksittäisinä toimenpiteinä.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:					
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	Kommentit mittarien toteutumisesta:
1.Nuorisotilan asiakas-määrä/ilta	14,71	20	17	14	Asiakasmäärän tavoite toteutunut.
1.Jelppiverkon asiakas-tyytyväisyys	8,8	8,5	9	9,25	Kun kysyttiin, että onko asiakkaan saamasta avusta ollut hyötyä, 75 % vastaajista vastasi että on erittäin tai melko tyytyväinen.
Nuorisotalo Mitissä ko-koontuvat eri ryhmät per vuosi	44	63	34	45	Salitunnit eivät täyttyneet. Monet suunnitellut opintopiirit eivät toteutuneet ja osa ryhmistä on siirtynyt heille soveltuvampiin tiloihin. Varattuihin tunteihin ei ole laskettu tilailtojen käyttöä, mikä nostaisi tuntimäärää.
Miitin varatut salivuorot tunteina vuodessa	937,5	860,5	715	900	

380 Nuorisopalvelut	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	78 550	0	78 550	79 516,66	967	101,2 %	77 242
				-177			
TOIMINTAKULUT	-205 646	-1 050	-206 696	387,50	29 309	85,8 %	-191 682
TOIMINTAKATE	-127 096	-1 050	-128 146	-97 870,84	30 275	76,4 %	-114 440
KOKONAISKUSTANNUKSET	-127 096	-1 050	-128 146	-97 870,84	30 275	76,4 %	-114 440

Vapaa-aikalautakunta / Työllisyyspalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Vapaa-aikasihteeri

Toiminta-ajatus ja visio:

Toiminnan tarkoituksena on vähentää työttömyyttä löytämällä ja mahdollistamalla sieviläisille työnhakijoille sopivia palvelu-, koulutus- ja työllistymispolkuja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toimintaa kehitetään mm. hankerahoituksen avulla.

Visio: Sievin työllisyyspalvelujen toiminta on vakiintunutta ja se tarjoaa laadukasta, luottamuksellista, asiakaslähtöistä ja joustavaa ohjaus- ja neuvontapalvelua niin työnhakijoille kuin lähialueen yrityksille ja yhdistyksille.

Toimintaympäristö on ollut ja tulee olemaan lähivuosina suurten muutosten alla. Sote- ja maakuntauudistus vaikuttaa toimialaan merkittävästi, kuten osaltaan myös ammatillisen koulutuksen uudistus. Erityisesti TE-toimistojen lakkauttaminen tulee mullistamaan toimintakentän.

Henkilöstö: Työllisyyskoordinaattori, kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, vastaava työpajaohjaaja, projektiohjaaja

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Pääosin tavoitteet toteutuivat hyvin. Asiakkaita on ohjauksessa ollut hyvin ja ohjauksia on saatu eteenpäin. Työllistämismäärärahoja jäi jonkin verran käyttämättä kohtaanto-ongelmista johtuen (työttömyysrakenteen muutos, asiakkaiden terveydentilan haasteet ja tarjottavien työtehtävien rajallisuus). Työllisyyspalveluiden toimintamallien kuvantaminen ja palvelutuotteistaminen on aloitettu.

Kuntouttavan työtoiminnan ryhmätoimintaa on järjestetty sekä nuorille, että aikuisille. Haasteita on ollut asiakkaiden ohjautumisessa ryhmätoimintaan. Kehittämistyön tuloksena myös Taitokeskus järjestää ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa ja näin ollen on saatu sinne paikkoja lisättyä. Erityisesti nuorten ryhmästä on saatu positiivisia sijoittumisia eteenpäin.

Pitstoppi –hankkeen PopUp -ryhmätoiminnat ovat alkaneet vakiintua ja kävijöitä niissä on ollut ka. 5 hlöä/kerta. Hyväksi markkinointivälineeksi on koettu ryhmätekstiviestin lähettäminen. Erityisesti asiakkaiden saattaminen palveluihin on saanut kiitosta niin verkostolta

kuin asiakkailtakin. Monialaista yhteistyötä on tiivistetty ja uudenlaista asiakaslähtöistä monialaista työryhmätyöskentelyn mallia on alettu luomaan.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tavoitteet tullennetulla:

1. Tavoitteena on kehittää ja kuvantaa työllisyys palveluiden toimintamalleja, tuotteistaa palvelut sekä kehittää kuntouttavan työtoiminnan ja Pitstoppi-hankkeen ryhmätöimintoja.
2. Pitstoppi-hankkeen kautta jatketaan vaikeimmissa työmarkkina-asemassa olevien palveluiden kehittämistä.

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Kuvantaminen ja tuotteistaminen on aloitettu.
2. Hanke on tavoittanut hyvin kohderyhmäänsä. PopUp-toiminnot on vakiintuneet. Monialaisen työryhmätyöskentelymallin luominen aloitettu.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot				Kommentit mittareiden toteutumisesta	
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	
Työllistetyt, omat palvelut (kunnan työllistämismäärärahat)	26	25	24	25	Kohtaantohaasteet. Työkolmion tilat asettavat haasteensa ja työttömyysrakenne muuttunut.
2. Kuntouttavassa työtoiminnassa -kuntouttavassa ryhmätoiminnassa	12	23 15	31 12	25 16	Ryhmätöimintojen kehittämisen edesauttoi tavoitteeseen pääsyä
Kelan työmarkkinatukimaksut €	168 915	165302	158 841	160 000	
Asiakkaat ohjauspalveluissa hlöä - joista Pitstoppi -hankkeessa			110 54	85 25	
Positiiviset sijoittumiset hlöä (työkokeilu, koulutus, avoimet työmarkkinat)			26	12	

385 Työllisyyspalvelut	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	221 872	0	221 872	207 941,93	-13 930	93,7 %	181 338
TOIMINTAKULUT	-658 433	-1 510	-659 943	-614 261,84	45 681	93,1 %	-602 310
TOIMINTAKATE	-436 561	-1 510	-438 071	-406 319,91	31 751	92,8 %	-420 971
KOKONAISKUSTANNUKSET	-436 561	-1 510	-438 071	-406 319,91	31 762	92,7 %	-420 971

34 Vapaa-aikalautakunta		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	484 072	0	484 072	466 330,75	-17 741	96,3	446 906
TOIMINTAKULUT	sitova	-1 853 176	25 170	-1 828 006	-1 727 488,00	100 518	94,5	-1 672 339
TOIMINTAKATE		-1 369 104	25 170	-1 343 934	-1 261 157,25	82 777	93,8	-1 225 433
POISTOT		-72 090		-72 090	-72 082,67	7	100,0	-74 526
KOKONAISKUSTANNUKSET		-1 441 194	25 170	-1 416 024	-1 333 239,92	82 784	94,2	-1 299 959

Ympäristölautakunta / rakennusvalvonta

Tilivelvollinen viranhaltija: Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus:

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaisvalvontaa yleisen edun kannalta, jonka tarkoituksena on neuvonnan ja ohjauksen, lupakäsittelyn, valvonnan sekä pätevien suunnittelijoiden ja vastaavien työnjohtajien avulla edistää terveellistä, turvallista ja ympäristöön sopivaa rakentamista sekä ylläpitää rakennetun ympäristön hyvää laatua ja kestävä kehitystä. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu myös valvoa kaavojen toteutumista ja naapurinäkökulman huomioon ottamista.

Rakennushankkeeseen ryhtyvät tiedostavat, että laadukas rakentaminen edellyttää pätevää suunnittelua ja valvontaa ja muutoinkin ammattilaisten käyttöä. Rakennusvalvonta tähtää toiminnallaan siihen, että asiakkaat mieltävät meidät tasapuolisina, oikeudenmukaisina ja inhimillisinä yhteistyökumppaneina. Rakentamisen hyvä laatu on kaikkien osapuolten yhteinen tavoite

Muuttuvat energia- ym. määräykset ja E-luku laskelmat, eurokoodit, ja harmonisoidut tuotestandardit CE – merkintöineen. Maankäyttö- ja rakennuslain, rakentamismääräyskokoelman sekä muiden rakentamista koskevien säädösten uusimiset ja muutokset. Korjaus- ja energia-avustuksiin liittyvät päätökset siirtyivät Araan vuoden 2017 alusta. Muuttuvat säädökset vaativat runsaasti perehtymistä ja kouluttautumista jotta neuvonnassa ja ohjauksessa pystytään antamaan ajanmukaista palvelua. Rakennusvalvonnan alueellistaminen; valtion tavoitteena olivat uudet rakennusvalvontayksiköt vuodelle 2017. Asia ei ole edennyt alkuperäisen suunnitelman mukaan. Asian kehittymistä seurataan. Kiinteistökartoitusprojekti käynnistyy valmistelevilla toimenpiteillä vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä, ja 2018 vuonna tehdään rakennusrekisterin laadun parannusta omana työnä, resurssien sallimissa puitteissa.

Henkilöstö: Rakennustarkastaja 100% ja toimistos sihteeri 70%

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummenetulla:

- 1. Valmistelu ja päätöksenteko tehdään mahdollisimman lyhyessä ajassa. Lupahakemuksen käsittely aloitetaan ja lausuntopyynnöt lähetetään 3 pv:n kuluessa. Lupapäätös annetaan viranhaltijapäätöksissä 2 viikon ja lautakunnan päätöksissä 4 viikon kuluessa siitä kun mahdolliset lausunnot ja lisäselvitykset on saatu.**
- 2. Lupien edellyttämät tilatut katselmukset suoritetaan 3 pv:n kuluessa, aloituskokoukset pidetään omakotitaloissa ja muissa vastaavissa hankkeissa**
- 3. Kuntakuvan laatua ja viihtyisyyttä seurataan ympäristökatselmuksilla ja ns. jatkuvan valvonnan puitteissa.**
- 4. Omavaraisuus: lupamaksuilla ja muilla tuloilla pyritään kattamaan suuri osa toiminnan kuluista ja samalla pyritään pitämään palvelutaso riittävän korkeana.**

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Keskimäärin tavoitteeseen on päästy.
2. On toteutunut.
3. Elokuussa 2018 suoritettiin ympäristökatselmus, jonka johdosta annettiin huomautuksia kaikkiaan 16 eri kiinteistön omistajalle. Lisäksi jatkuvan valvonnan puitteissa on annettu huomautuksia.
4. Lupamäärät samaa tasoa vuoden 2017 kanssa. Omavaraisuusaste on totuttua korkeampi edellisen vuoden tapaan, johtuen mittavien kohteiden suuremmista lupamaksuista.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:					Kommentit mittarien toteutumisesta:
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	
1.Lupien käsittelyaika VH/LTK	2 / 4 vk	2 / 4 vk	2 / 4 vk		Aikarajojen puitteissa pysytty.
2. Suoritetut katselm. kpl	220	135	130	240	Katselmusten määrä edellisen vuoden tasossa, aktivointia jatkettu vaikka sen teho on jäänyt vajaaksi odotuksiin nähden.
Aloituskokoukset kpl	9	4	9	15	
Rakennus- ja toimenpide lupien määrä	99	72	78	110	
+ ilmoitukset kpl	20	10	13	20	
Korjausavustukset	6	-	-	Aralle	
Energia-avustukset	5	-	-		Lupamäärät nousivat hieman edelliseen vuoteen nähden. Asuinrakennusten kohdalla prosentuaalinen nousu huomattava, yksikköinä mitaten vuoden 2016 tasoa.
2. Lupien mukainen kerrosala m2 ja tilavuus m3	9172 47227	9176 43224	12400 76343	10000 50000	Suuret julkisen rakentamisen kohteet kasvattivat volyymia.
4. Menoista katetaan tuloilla %	32	92	57	40%	Lupamaksujen tuotto edelleen hyvällä tasolla.

400 Rakennustarkastus	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	42 550	0	42 550	62 396,68	19 847	146,6 %	105 027
TOIMINTAKULUT	-111 289	-960	-112 249	-109 096,20	3 153	97,2 %	-114 016
TOIMINTAKATE	-68 739	-960	-69 699	-46 699,52	22 999	67,0 %	-8 989
KOKONAISKUSTANNUKSET	-68 739	-960	-69 699	-46 699,52	22 999	67,0 %	-8 989

Ympäristölautakunta / Ympäristönsuojelu

Tilivelvollinen viranhaltija: Ympäristösihteeri

Toiminta-ajatus:

Ympäristönsuojelu on lakisääteistä viranomaistoimintaa ja sen tehtävä on valvoa ympäristön tilaa erilaisten tarkastusten, selvitysten ja tutkimusten avulla. Ympäristönsuojelun tehtävänä on käsitellä ja valvoa maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukaisia lupia sekä edistää ympäristön- ja luonnonsuojelua kestävä kehityksen mukaisesti. Lisäksi ympäristönsuojelun tehtäviin kuuluu jätelain mukaiset valvontatehtävät.

Ympäristönsuojelun visiona on edistää ympäristön- ja luonnon suojelua siten, että kaikilla kuntalaisilla olisi mahdollisuus terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään elinympäristöön.

Ympäristölupien toimivaltarajojen muuttuminen on lisännyt kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä lähinnä eläinsuojien ympäristölupien käsittelyn osalta. Kuntien tulee myös valvoa toimivallassaan olevien ympäristölupien lupamääräysten noudattamista ennalta laaditun valvontasuunnitelman mukaisesti. Tämä lisää kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakohteiden määrää aiempiin vuosiin verrattuna. Vireillä olevat tuulivoimahankkeet vaativat edelleen myös ympäristönsuojelun työaikaa tulevana vuosina. Jätevesien käsittelyn valvonta sekä viemäriverkostojen laajentaminen vaikuttavat ympäristönsuojelun työtehtävien määrään tulevana vuosina.

Henkilöstö:

Ympäristösihteeri 100 % ja toimistos sihteeri 30%. Ympäristösihteerin palveluja myydään Nivalan kaupungille 40 % kokonaisyöajasta. Ympäristölupien säännöllinen valvonta toteutetaan ostopalveluna Ylivieskan kaupungilta arviolta 20 – 30 h/vuosi.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tummennetulla: Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Pohjavesien suojelut/ vanhojen maa-ainesalueiden kunnostus	1. Jyringin kyläpuoleinen monttalue saatiin kunnostettua vuoden aikana
2. Yleisen asumisviihtyvyyden parantaminen	2. Ympäristökatselmus suoritettiin alkusyksystä. Katselmuksen johdosta annettiin 16 kehotusta
3. Omavaraisuusaste %	3. Omavaraisuusaste toteutui suunniteltua paremmin
4. Jätevesihuollon tehostaminen	4. Jätevesijärjestelmiä ei uusittu suunnitellusti
5. Lupien käsittelyyn käytetty aika (lautakunta+viranhaltija, sisältäen 30vrk kuulemisajan)	5. Luvat saatiin käsiteltyä kohtuullisessa ajassa
6. Maa-aines ja ympäristölupien valvonta	6. Maa-aineslupien osalta valvonta toteutui suunnitellusti, mutta ympäristölupien valvonta jäi vielä osittain vajaaksi

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, sitovat tummennettu:

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	Kommentit mittarien toteutumisesta:
Hyötyjätehuollon kehittäminen – Hyödynnetyn jätteen kokonaismäärä Vestian toimialueella t/v	37 060	40 823			Hyödynnetyn jätteen kokonaismäärä kasvoi edellisvuodesta. Kaatopaikalle sijoitetun jätteen määrän kasvu pienensi jonkin verran hyötykäyttöastetta.
Kaatopaikalle sijoitetun jätteen määrä t/v	1 474	1 854			
Energiana hyödynnetyn jätteen määrä t/v	27 123	28 944			
Materiaalina hyödynnetyn jätteen määrä t/v	8 313	9 706			
Hyötykäyttöaste %	96,2	95,9			
1.Vanhojen maa-ainesalueiden kunnostuskohteiden määrä	1	0	1	1	Jyvingin kyläpuoleisen montun kunnostus saatiin päätökseen luvan päättymisen myötä
2. Yleisen asumisviihtyisyyden parantaminen – kehotusten määrä	0	0	21	20	Ympäristökatselmus suoritettiin keväällä 2018, kehotusten määrä oli kohtuullinen
3. Menoista katetaan tuloilla %	61,3	72,8	44,1	40	tavoite ylittyi
4.Jätevesihuollon tehostaminen – myönnettyjen toimenpidelupien määrä	0	1	0	30	Toimenpidelupia vanhojen rakennusten jätevesijärjestelmien saneeraamiseen ei tullut vireille yhtään kappaletta
5.Lupien käsittelyyn käytetty aika, vrk/lupa	84	71	41	60	Tavoite saavutettiin
6.Maa-aines- ja ympäristölupien valvonta – valvontakohteiden määrä	22	36	24	40	Ympäristölupien säännöllinen valvonta aloitettiin vuoden aikana, mutta se ei toteutunut vielä täysin suunnitelman mukaisesti

410 Ympäristönsuojelu	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	48 500	0	48 500	49 899,10	1 399	102,9 %	55 293
TOIMINTAKULUT	-89 764	-580	-90 344	-80 664,59	9 679	89,3 %	-75 937
TOIMINTAKATE	-41 264	-580	-41 844	-30 765,49	11 079	73,5 %	-20 644
KOKONAISKUSTANNUKSET	-41 264	-580	-41 844	-30 765,49	11 079	73,5 %	-20 644

40 Ympäristölautakunta		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	91 050	0	91 050	112 295,78	21 246	123,3	160 320
TOIMINTAKULUT	sitova	-201 053	-1 540	-202 593	-189 760,79	12 832	93,7	-189 953
TOIMINTAKATE		-110 003	-1 540	-111 543	-77 465,01	34 078	69,4	-29 633

Tekninen lautakunta / Yhdyskuntapalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus:

Teknisen lautakunnan toiminta-ajatuksena on yhdyskuntasuunnittelun, yhdyskuntatekniikan ja teknisten palvelujen tuottaminen kuntalaisille sekä kunnan kiinteistötoimesta huolehtiminen valtuuston antamien resurssien puitteissa.

Rakennetusta ympäristöstä pidetään hyvää huolta, jotta asukkaiden on turvallista asua, liikkua ja viihtyä. Yhdyskuntasuunnittelun tehtävänä on kehittää Sievin kuntarakennetta hyväksi ja turvalliseksi asua.

Palvelut hankitaan kilpailutuksen kautta ostopalveluna laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Asemakaavatiestöä on noin 30,7 km sisältäen kl-väylää 7,6 km.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Maankäytönsuunnittelun osalta kaavoitustyö aloitettiin Päivälän alueelle. Alueelle tulee mm. uusi päiväkotitoiminta. Tiesuunnitelmia laadittiin Annintielle ja Juolukkatielle. ELY-keskuksen kanssa valmisteltiin Kantolantien ja Haikolantien muutosta kaduksi. ELY-keskus kunnosti kyseisiä teitä kertomusvuonna. Katumuutos edellyttää vielä asemakaava muutoksen.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tavoitteet tummennetulla:

1. kustannustehokas toiminta
2. turvallinen liikennenympäristö
3. Hyvä tonttitarjonta

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Tienhoidossa on saatu säästöjä talousarvioon verrattuna n. 88 000 €, mikä johtuu arvioitua pienemmistä poistoista koska Jakolanpellon kaduille tuli EAKR-avustusta, jolloin poistoperuste pieneni.
2. Poliisin tietoon tulleita kolareita asemakaava-alueilla 3 kpl (Rajalantie, Pekankuja, Jussintie)
3. Kunnalla on tarjota hyviä tontteja sekä kunnan keskustassa että asemakylällä.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot, sitovat tummennetulla					
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	Kommentit mittarien toteutumisesta
Kunnossapito €/katumetri	3,34	3,74	3,90	3,95	
AO tontteja vapaana	Tilanne 31.12.2016 -Vapaana 44 -Varattuna 3 - Myytynä 1 (eli vuoden 2016 aikana)	Tilanne 7.3.2018 -Vapaana 47 -Varattuna 1 - Myytynä 3 (eli vuoden 2017 aikana)	Tilanne 18.2.2019 - Vapaana 43 -varattuna 2 - Myytynä 2 (eli vuoden 2018 aikana)	Tilanne 13.9.-17 -Vapaana 46 -Varattuna 3 - Myytynä 2 (eli vuoden 2017 aikana) Tavoitteena 2 tontin myynti	Tavoite toteutui, eli myytiin 2 kpl ao-tontteja.
AR tontteja vapaana	9	6		9	

471 Yhdyskuntapalvelut	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	26 480	0	26 480	27 850,43	1 370	105,2 %	97 026
TOIMINTAKULUT	-529 488	-1 740	-531 228	-540 502,79	-9 275	101,7 %	-504 132
TOIMINTAKATE	-503 008	-1 740	-504 748	-512 652,36	-7 904	101,6 %	-407 106
POISTOT	-251 690	0	-251 690	-145 711,67	105 978	57,9 %	-165 689
KOKONAISKUSTANNUKSET	-754 698	-1 740	-756 438	-658 364,03	98 074	87,0 %	-572 795

Tekninen lautakunta / Kiinteistöpalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus:

Teknisen lautakunnan toiminta-ajatuksena on yhdyskuntasuunnittelun, yhdyskuntatekniikan ja teknisten palvelujen tuottaminen kuntalaisille sekä kunnan kiinteistötoimesta huolehtiminen valtuuston antamien resurssien puitteissa. Kiinteistötoimi huolehtii kunnan toimintojen edellyttämien tilojen rakennuttamis- ja ylläpitotehtävistä sekä tiloissa tarvittavista tukipalveluista.

Asuntotoimen tehtävänä on kehittää Sievin vuokra-asumisympäristöä viihtyisäksi ja turvalliseksi asua yhteistyössä Kiinteistö Oy Sievin Jussin kanssa. Hyvä asiakaspalvelu.

Nykyisten asiakkuuksien kehittäminen ja syventäminen, terveellisen ja turvallisen toimintaympäristön vahvistaminen, uuden teknologian hyödyntäminen sekä henkilöstön ammattitaidon ja osaamisen kehittäminen.

Nykyisten taloudellisten resurssien rajallisuus tekee varsinkin terveellisten sisäilmaolosuhteiden varmistamisen toimitiloissa erittäin haasteelliseksi, se on kuitenkin yhteinen ja tavoittelemisen arvoinen asia.

Tasokkaat, turvalliset ja viihtyisät vuokra-asunnot hyvällä käyttöasteella.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Terveyskeskus palvelut siirtyivät kunnantalolle ja kahteen rivitalohuoneistoon ja tehtiin tarvittavat tilamuutokset. Jussinpekan koululla tehtiin sisäilmakorjauksia kahteen luokkaan, Lauri Haikolan koululla tehtiin sisäilmakorjauksia kolmeen luokkaan. Ryhmäperhepäiväkotitoimintaan vuokrattiin tilat Kukonkoskelta ja tiloihin tehtiin tarvittavat muutokset. Tuulihatun päiväkotin uusittiin vesikate. Lisäksi pienempiä huolto ja kunnossapitotöitä tehtiin kaikkiin kiinteistöihin. Sisäilmatutkimuksia on tehty kiinteistöihin ja tarvittaessa on tehty korjaukset välittömästi.

Suurimpia rakennuskohteita olivat uuden Paloaseman ja Pajulan vanhusten palveluyksikön laajennuksen (30 huoneistoa) rakentaminen Paloasema valmistui heinäkuussa ja Pajulan laajennus marraskuussa.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tavoitteet tummennetulla:

1. Rakennusten on oltava terveellisiä, turvallisia, viihtyisiä ja toimintaa tukevia niitä käyttäville henkilöille. Myös ennakoidun korjaus- ja huoltotoiminnan kehittämistä jatketaan ja pyritään vähentämään energiankulutusta ja lisäämään rakennusten käyttöikää.
2. Syntyneet vauriot korjataan välittömästi, Helpdeskin käyttö toimii hyvin ja sitä kehitetään lisää. Tavoitteena on rakennuskannan arvon säilyttäminen.
3. Sneider electrikin kanssa on tavoite saada säästöjä energia kulutuksessa ja kehittää automaation käyttöä kiinteistöillä.

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Tavoite on toteutunut ja esille nousseisiin epäkohtiin on puututtu välittömästi.
2. Tavoite on toteutunut ja kehittämistä jatketaan.
3. Tavoite on toteutunut lämmitysenergian osalta. Sähkön osalta iv-tekniikka kuluttaa enemmän johtuen käyntiajoista.

4. Energiansäästösopimuksen mukaisesti kunnantalon IV- koneiden saneeraus suunnittelu, Korhosen koulun kalliolämmön rakentaminen, mikäli lupa saadaan. 5. Tavoitteena on hyvän sisäilman vaaliminen kaikilla kiinteistöillä. Hyvä asiakaspalvelu. 6. Uusi paloasema ja uusi vanhainkoti valmistuvat kuluvan vuoden aikana. 7. Kiinteistöhoitajien ja kirvesmiehien työnosaamisen kehittäminen 1-2 päivän ammattikoulutuksella 8. Sairauslomapäivien määrää seurataan henkilöstökertomuksessa 9. Asuntojen käyttöasteen saattaminen taloudellisesti terveelle tasolle 10. KOY Sievin Jussi raportoi käyttöasteet omalta osaltaan 11. Henkilöstön ammattitaidon ylläpito kouluttautumalla 12. Asuntojen kunnan seuranta, pidetään aina katselmus kun asukas muuttaa huoneistosta pois ja korjaustoimenpiteet tarvittaessa hyvän laatutason ylläpitämiseksi. Samalla kertaan luetaan vesi- ja sähkömittarit. Kiinteistö Oy Sievin Jussin huoneistot tarkastaa kiinteistöhuoltoyhtiö ja kunnan huoneistoissa kuntokatselmuksen tekee toimistosihteeri ja rakennusmestari. 13. Asuntohakemusten käsittelyaika – päivien lukumäärä 14. Milloin asunto on uudelleen vuokrattavissa asukkaan vaihtuessa. 15. Asukasosallisuuden lisääminen, asukkailla on mahdollisuus asukasdemokratian puitteissa vaikuttaa sekä omaan asumiseensa että asuinympäristöönsä.	4. Nämä hankkeet eivät ole toteutuneet johtuen määrärahasta ja luvituksista. 5. Tavoite on toteutunut. 6. Tämä tavoite on pääosin toteutunut. Pajulan osalta pihatöitä jäi vuodelle 2019. 7. Tämä tavoite on toteutunut. 8. Tämä tavoite on toteutunut. 9. Tämän tavoitteen osalta kehitys on ollut myönteinen 10. Käyttöaste on toteutunut hyvin. 11. Tavoite on toteutunut koulutussuunnitelman mukaisesti. 12. Tämä tavoite on toteutunut. 13. Tavoite on toteutunut, käsittely saman päivän aikana mikäli edellytykset täyttyvät. 14. Jos asunto kunnossa, niin samana päivänä. 15. Tämä tavoitteen osalta ei ole edetty.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot				Sitovaa tavoitetta kuvaavat mittarit tummennetulla	
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	Kommentit mittarien toteutumisesta:
Tilakustannus €/m ²	45,40 (31348 M2)	46,29 (32662 M2)	44,74 (33612 m ²)	42,37 (35458M2)	Sisäilmakorjauksia kiinteistöissä ja ilmastoinnin käyttöaika pidentynyt, joka on lisännyt energia kustannuksia.
Energian kulutus:					
Lämmitys kwh/m ²	121,50	121,70	120,80	118	Lämmitys energiaa meni 358 290 € ja toteutusprosentti 91,1%
Sähkö Kwh/m ²	79,30	79,20	79,80	77,00	Ilmastointi kouluissa on lisännyt kulutusta. Sähkö energiaa meni 263 619 € ja toteutusprosentti 111,9 %
Vesi m ³ /m ²	0,46	0,46	0,46	0,45	Veden kulutus pysynyt vakiona, ei muutoksia.

Koulutuspäivien määrä / työntekijä	2	2		2	2 päivää on ollut koulutusta
Asunnot:					
Käyttöaste yhteensä kunta / Sievin J. %	88,5	85,5	90,5	90	Tavoite toteutunut
Kunnan asunnot	92	86	92	93	Tavoite melkein toteutunut
KOY Sievin Jussi	85	85,1	89	87	Tavoite toteutunut erinomaisesti
Asuntohakemusten käsittelyaika – päivien lukumäärä (pvä)	1-2	1-2	1-2	1-2	Edellytysten täytyessä saman päivän aikana

472 Kiinteistöpalvelut	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
				2 670			
TOIMINTATUOTOT	2 595 400	220 000	2 815 400	319,68	-145 080	94,8 %	2 436 696
	-1 551			-1 860			
TOIMINTAKULUT	738	-251 700	-1 803 438	252,77	-56 815	103,2 %	-1 642 287
TOIMINTAKATE	1 043 662	-31 700	1 011 962	810 066,91	-201 895	80,0 %	794 410
POISTOT	-556 261	0	-556 261	-489 963,07	66 298	88,1 %	-491 794
KOKONAISKUSTANNUKSET	487 401	-31 700	455 701	320 103,84	135 597	70,2 %	302 616

Tekninen lautakunta / Ruokapalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus:

Ruokapalveluiden toiminta-ajatuksena on laadukkaiden, ravitsemuksellisesti täysipainoisten ja asiakkaiden hyvinvointia edistävien aterioiden tuottaminen.

Ruokapalvelun visio on, että olemme laadukas kunnallinen ruokapalveluiden tuottaja. Toimintamme on tavoitteellista ja tuloksemme ovat mitattavissa järjestelmällisesti.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Kunnantalon ruokalassa asiakasmäärä on kasvanut, sekä lounaat että kokouskahvitukset. Varhaiskasvatukseen tuli uusi yksikkö elokuussa 2018 (Kukonkoski). Kotipalveluaterioiden määrä on kasvanut. Palkkakustannuksissa säästyti määrärahoja, koska Pajulan uuden asumisyksikön myötä ei asiakasmäärä lisääntynyt, eikä suunniteltua ravitsemistyöntekijää tarvinnut palkata. Elintarvikemääräraha ylittyi, koska kokonaisuutena ateriamäärä kasvoi arvioitua enemmän.

**Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tavoitteet tummen-
netulla:**

Kommentit:

1. Uuden työntekijän avulla saadaan tasattua sekä Pajulan että Jussinpekan keittiöiden toimintaa.

1. Uutta ravitsemistyöntekijää ei palkattu, koska Pajulan uuden asumisyksikön myötä asiakasmäärä ei lisääntynyt.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot					Kommentit mittarien toteutumisesta
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	
Aterioiden keskihinta	2,79	2,76	2,72	2,83	Aterioita oli arvioitua enemmän.
Aterioiden määrä vuodessa	418 032	424 411	443 881	434 715	Kunnantalon lounas ja kahvitusmäärät kasvoivat. Kotipalveluasiakkaiden määrä lisääntyi.
Aterioita/työntekijä	31 338	28 332	30 196	28 884	Ateriamäärät ovat kasvanneet.

475 Ruokapalvelu	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	1 277 240	0	1 277 240	1 395 912,35	118 672	109,3 %	1 349 690
	-1 231						
TOIMINTAKULUT	879	-4 500	-1 236 379	-1 206 532,08	29 847	97,6 %	-1 172 220
TOIMINTAKATE	45 361	-4 500	40 861	189 380,27	148 519	463,5 %	177 470
KOKONAISKUSTANNUKSET	45 361	-4 500	40 861	189 380,27	148 519	463,5 %	177 470

Tekninen lautakunta / Puhtaanapitopalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus:

Puhtaanapito palvelun toiminnan tavoitteena on huolehtia kunnan hallinnassa olevien kiinteistöjen siivouksesta. Luoda yleistä viihtyvyyttä, turvallisuutta, ylläpitää kiinteistöjen arvoa ja kuntoa.

Työt tehdään tilaaja-asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen mukaan, jolla luodaan käyttäjäasiakkaille puhtaustasoltaan tarkoituksenmukaiset tilat.

Puhtaanapito palvelun visio on, että olemme laadukas kunnallinen puhtaanapito palveluiden tuottaja. Toimintamme on tavoitteellista ja tuloksemme ovat mitattavissa järjestelmällisesti.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Uuden paloaseman siivous aloitettiin Heinäkuun alussa mitoituksen mukaan, samaan aikaan vanhalle paloasemalle jäi vain nuohouksen käyttämät tilat. Talousarviota tehdessä syksyllä 2017 ei ollut tiedossa, että terveyskeskus siirtyy kunnantalolle ja Kiinteistö oy Sievin Jussilta vuokrattuihin tiloihin Kallentielle. Vanhan terveyskeskuksen siivousta jatkettiin osittain kesäkuulle asti. Pajulan uuden asumisyksikön siivous aloitettiin marraskuulla. Samaa aikaan lopetettiin Pajulan ja Käpylän siivous. PPKY Kallio tilasi Haa-palan asumisyksikön siivouksen keväällä 2018. Kun talousarviota tehtiin neliöt, olivat eri kuin vuoden 2018 lopulla. Budjettia tehtäessä arvio siivottavista neliöistä oli n. 25 800 m² ja tilinpäätöstä tehtäessä, arvoitiin neliöitä olleen 22 804 m². Jatkuvalla toiminnan kehittämisellä ja seuraamisella talousarvioon nähden määrärahoja säästyi n. 60 000 €.

Hallintokunnan toiminnalliset tavoitteet, sitovat tavoitteet tummennetulla:

1. Vuoden 2018 aikana alkuvuodesta uudet kohteet (Pajulan uusi asumisyksikkö ja palo-asema) mitoitetaan. Puhtaanapito aloitetaan näissä kohteissa mitoituksen mukaisesti.
2. Monitoimihallilla otetaan siivousrobotti osaksi päivittäistä puhtaanapitoa

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Paloasema ja Pajulan uusi asumisyksikkö on mitoitettu. Puhtaanapito on aloitettu mitoitusten pohjalta sovitulla työajoilla.
2. Monitoimihallilla on otettu siivousrobotti "Taavetti" osaksi jokapäiväistä puhtaanapitoa. Taavetin työaika on päivittäin noin 1 – 2 tuntia.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot					Kommentit, mittarien toteutumisesta
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	
€/siivottava neliö	26,67 24 270m ²	26,89 24 270 m ²	28,85	27,67	Talousarvio ja tilinpäätös on laskettu eri neliöillä kesken vuoden ovat siivouskohteet muuttuneet.
siivottava m ² /työntekijä	1534	1659	1702	1629	Neliömäärä per työntekijä on lisääntynyt

480 Puhtaanapito palvelut	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	727 760	0	727 760	715 365,35	-12 395	98,3 %	705 852
TOIMINTAKULUT	-714 088	-5 270	-719 358	-657 831,32	61 527	91,4 %	-652 609
TOIMINTAKATE	13 672	-5 270	8 402	57 534,03	49 132	684,8 %	53 243
KOKONAISKUSTANNUKSET	13 672	-5 270	8 402	57 534,03	49 132	684,8 %	53 243

43 Tekninen lautakunta		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot- %	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	4 626 880	220 000	4 846 880	4 809 447,81	-37 432	99,2	4 589 264
TOIMINTAKULUT	sitova	-4 027 193	-263 210	-4 290 403	-4 265 118,96	25 284	99,4	-3 971 248
TOIMINTAKATE		599 687	-43 210	556 477	544 328,85	-12 148	97,8	618 016
POISTOT		-807 951		-807 951	-635 674,74	172 276	78,7	-657 482
KOKONAISKUSTANNUKSET		-208 264	-43 210	-251 474	-91 345,89	160 128	36,32	-39 466

4.3. Tytäryhtiöiden tilinpäätökset

Tytäryhtiö: Sievin Teollisuuspuisto Oy

Henkilöstö: Toimintavuoden aikana yhtiössä tapahtui toimitusjohtajan vaihdos ja yhtiön palvelukseen palkattiin projektityöntekijä.

Toiminta-ajatus ja visio: yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Sievin kunnassa sijaitsevia kiinteistöjä ja niillä olevia rakennuksia ja vuokrata niitä liiketarkoituksiin. Lisäksi yhtiö tuottaa sopimusperusteisesti yritysasiainpalveluja Sievin kunnalle.

Toiminta-ajatuksena on nopeasti saatavien ja laadukkaiden elinkeinopalvelujen tuottaminen Sievin kunnalle, elinkeinorakenteen monipuolistaminen sekä toimitilaratkaisujen tuottaminen alueen yrityksille.

Ylivieskan seutukunta yhdistyksen merkitys tulee heikkenemään 2018 vuoden jälkeen, mikä asettaa haasteen alueellisten hankkeiden eteenpäin viennille. Sievin kunnan alueelle suunnitellaan yritysten toimesta isoja investointeja teollisiin tuotantotiloihin. Tämä vaikuttaa positiivisesti myös Sievin Teollisuuspuisto Oy:n näkymiin tuotantotilojen vuokrausasteen kehittymisen sekä yritysten tarvitsemien elinkeinopalveluiden osalta.

Selostus tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä: Liikevaihto kehittyi odotuksiin nähden positiivisesti. Tuloksen osalta jäimme hivenen tavoitteista. Osasyynä alkanut kehityshanke, jonka kulut alkoivat toteutua vuoden loppupuolella, mutta hankkeen maksatukset alkavat vasta ensivuoden puolella. Lisäksi toimitusjohtajan vaihdos lisäsi hivenen kuluja.

Tytäryhtiön toiminnalliset, taloudelliset ja laadulliset tavoitteet: Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Aloittavien ja olemassa olevien yritysten kehitystyön tukeminen	1. Alkavien yritysten tukeminen hoidettu omien resurssien puitteissa
2. Paikallista yrittäjää lähellä oleva nopea ja asiantunteva elinkeinoneuvonta	2. Resurssien lisäys näkyy myös parempana palveluna
3. Toimitilapalvelujen tarjoaminen	3. Teollisuuspuiston toimitilat alkavat olemaan täynnä.
4. Toimitilojen vuokrausaste	4. vuokrausaste n. 100%

	TP 2018	TA 2018	TP 2017	TP 2016	TP2015
Vuokratuotot, sähkö ja lämpö	267 564	240 000	276 528	242 236	236 089
Muut myyntituotot, elinkeinopalvelut	80 168	53 345	53 345	48 546	39 463
Liikevaihto	347 732	293 345	329 873	290 782	275 553
Kiinteistökulut	53 866	62 000	62 088	59 606	62 741
Henkilöstökulut	85 425	82 000	74 575	58 580	32 558
Muut henkilöstökulut	15 085	17 220	13 859	12 173	5 976
Suunnitelmanmukaiset poistot	67 240	68 000	67 805	69 141	70 875
Liiketoiminnan muut kulut	92 413	45 000	42 724	45 986	46 079
Kulut yhteensä	314 029	0	261 053	245 488	218 229
Liikevoitto	33 703	19 125	68 820	45 294	57 324
Korkokulut	14 670	17 500	14 045	13 227	20 444
Voitto ennen satunnaisia eriä	19 033	1 625	54 774	32 067	36 880
Voitto ennen veroja	19 033	1 625	54 774	32 607	36 880
Tilikauden voitto	14 787	1 625	49 961	32 607	36 880

Tytäryhtiö: Kiinteistö Oy Sievin Jussi

Henkilöstö: toimitusjohtaja Jarkko Mehtälä 1.1 – 28.2.2018, jonka jälkeen ei palkattua henkilöstöä.

Toiminta-ajatus ja visio: Tarjota kuntalaisille turvallista ja viihtyisää vuokra-asumista laadukkaissa huoneistoissa ja ympäristössä hyvällä käyttöasteella taloudellisesti kannattavasti.

Asuntojen käyttöaste on suoraan suhteessa Sievin teollisiin työpaikkoihin. Muuttoliikkeen/kaupungistumisen vaikutukset Sievin väkilukuun.KOy Sievin Jussi noudattaa toiminnassaan omalta osaltaan Sievin kunnan vuokra-asumisen kehittämissuunnitelmaa V. 2012 – 2017. Uusi kehittämissuunnitelma laaditaan vuosille 2018 – 2022.

Tytäryhtiön toiminnalliset, taloudelliset ja laadulliset tavoitteet: Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Asuntojen käyttöasteen nostaminen 85%:iin.	1. Vuonna 2018 saatiin nostettua käyttöaste yli 85%.
2. Nettisivujen päivitys/uusiminen, merkittävä panostaminen markkinointiin sekä yhtiön imagon kehittäminen.	2. Tätä tavoitetta ei ehditty toteuttaa vuonna 2018, johtuen toimitusjohtajan puuttumisesta.
3. Asuntojen kunnon seurantaan ja ylläpitoon panostetaan.	3. Vuonna 2018 tätä tavoitetta toteutettiin hyvin.
4. Asukastoimikunnan toiminnan aloittaminen. Asukastoimikunnan tavoitteena on asukasosallisuuden lisääminen, tätä kautta kehitetään asukkaan vastuunottoa omista ratkaisuksista, muiden huomioimisesta ja oman käyttäytymisen vaikutuksesta talouteen ja vuokrien hintaan	4. Tätä tavoitetta ei saavutettu vuonna 2018, johtuen toimitusjohtajan puuttumisesta.
5. Aktiivinen yhteistyö yritysten kanssa	5. Tämä tavoite saavutettiin vuonna 2018.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot					Kommentit mittarien toteutumisesta:	
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	
Käyttöaste %	77	80	81	89	92	Vuosi 2018 toteutui yli tavoitteen

Kiinteistö Oy Sievin Jussi

	TALOUSARVIO 2018	TOTEUTUMINEN 2018	TOTEUTUMINEN 2017
Vuokrat	1 368 552	1 396 285	1 310 492
Käyttökorvaukset	85 948	96 311	87 455
LIIKEVAIHTO yhteensä	1 454 500	1 492 596	1 397 947
Muut kiinteistön tuotot	2 000	7 922	1 127
Henkilöstökulut	-62 726	-9250	-44 121
Poistot ja arvonalentumiset	-405 465	-572 963	-393 026
Kiinteistön muut hoitokulut	-17 900	-42 033	-15 640
Käyttö ja huolto	-783 285	-814 662	-833 322
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-197 083	-156 282	-208 040
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-9 960	-63 697	-95 074

Tytäryhtiö: Asunto Oy Sievin Villenjärvi

Isännöintipalvelut: Jokilaaksojen OP-Kiinteistökeskus Oy, asiakasvastuullinen isännöitsijä Jarkko Mehtälä

Toiminta-ajatus ja visio:

Yhtiö on asunto-osakeyhtiö, jonka huoneistojen omistaminen perustuu osakeomistukseen. Osakkeen omistajat käyttävät tai vuokraavat tiloja edelleen oman näkemyksensä mukaan. Yhtiö ylläpitää kiinteistöä ja hoitaa hallintoa, jotta osakkailta on edellytykset asua tai vuokrata asianmukaisia asuinhuoneistoja.

Yhtiön toiminta on riskitöntä, koska toiminnan menot rahoitetaan osakkeen omistajilta perittävillä vastikkeilla.

Toimintaympäristön muutoksilla ei em. asian vuoksi ole vaikutusta yhtiön taloudelliseen eikä toiminnalliseen tilanteeseen.

Tytäryhtiön toiminnalliset, taloudelliset ja laadulliset tavoitteet:

1. kiinteistön kunnon ja arvon säilyttäminen
2. kiinteistötoiminnan suunnittelu ja valvonta siten, että kustannukset osakkaille pysyvät kohtuullisina

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Kiinteistön kunto ja sitä myöden myös arvo ovat säilyneet hyvin.
2. kustannukset ovat säilyneet hyvin kohtuullisina.

TULOSLASKELMA

	Tulos 2018	Arvio 2019
KIINTEISTÖN TUOTOT		
Vastikkeet	14165	16026
Vuokrat	115	180
Käyttökorvaukset	120	379
KIINTEISTÖN TUOTOT YHTEENSÄ	14400	16585
KIINTEISTÖN HOITOKULUT		
Hallinto	172	2800
Ulkoalueiden hoito	135	200
Siivous	2027	2000
Lämmitys	8409	6000
Vesi ja jätevesi	900	800
Sähkö ja kaasut	717	700
Jätehuolto	600	600
Vahinkovakuutukset	519	450
Vuokrat	622	622
Kiinteistövero	1381	1360
Korjaukset		1000
KIINTEISTÖN HOITOKULUT YHTEENSÄ	15482	16532
KÄYTTÖKATE/HOITOKATE	-1082	53

Tytäryhtiö: Kiinteistö Oy Kenkäkangas

Hallinnointi: Isännöitsijätoimisto Penman Ky, toimitusjohtaja Simo Joentakanen

Toiminta-ajatus ja visio: Tarjota kuntalaisille turvallinen ja viihtyisä asuinhuoneisto ja asuin ympäristö. Säilyttää käyttöaste ja kustannustaso taloudellisesti kannattavana. Asuntojen käyttöaste on merkittävässä suhteessa Sievin Jalkine Oy:n työpaikkoihin. Omat haasteensa tekee asuntojen sijainti etäällä kuntakeskuksesta. Kiinteistö Oy Kenkäkangas noudattaa toiminnassaan omalta osaltaan Sievin kunnan vuokra-asumisen kehittämissuunnitelmaa vuosille 2018 – 2022.

Tytäryhtiön toiminnalliset, taloudelliset ja laadulliset tavoitteet:

1. Asuntojen käyttöasteen säilyttäminen mahdollisimman korkeana
2. Asuntojen markkinointia internetissä jatketaan edelleen.
3. Asuntojen ja asuin ympäristön kuntoa ja viihtyisyyttä seurataan ja kehitetään.
4. Aktiivinen yhteistyö Sievin Jalkine Oy:n ja muiden tahojen kanssa.

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

1. Vuoden 2018 käyttöaste jäi 80 %:iin, mutta sitä voidaan pitää olosuhteet huomioiden hyvänä.
2. Kontakteja on haettu mm. Tori.fi välityksellä ja suorilla yhteydenotoilla potentiaalsiin asiakkaisiin mm. valokuituhankkeen ja Pyhäjoen voimalahankkeen osalta.
3. Vuosittain suoritetaan asuntojen ulko- ja sisäpuolisia korjaustoimenpiteitä asuntojen yleiskunnon ja asumismukavuuden lisäämiseksi.
4. Yhteistyötä on jatkettu entiseen tapaan.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja arvot

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2018	Kommentit
Käyttöaste %	87	71	66	80	70	Vuoden 2018 käyttöaste arvioitiin varovasti, mutta se toteutui arvioitua paremmin.

Kiinteistö Oy Kenkäkangas - TA vertailu 2018

TULOSLASKELMA LIIKEVAIHTO

	Talousarvio	Toteutunut	Ero €	Ero %
Vuokrat	199 332	159 077	40 255	80
Käyttökorvaukset	2 600	6 661	-4 061	256
LIIKEVAIHTO yhteensä	201 932	165 738	36 194	82
Liikevaihto yhteensä	201 932	165 738	36 194	82
Muut kiinteistön tuotot	0	162	-162	
Poistot ja arvonalentumiset				
Lainojen lyhennykset (TA)/poistot(TOT)	-54 023	-37 392	-16 631	69
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-54 023	-37 392	-16 631	69
Kiinteistön muut hoitokulut				
Hallinto	-9 307	-9 539	232	103
Käyttö- ja huolto	-15 820	-15 676	-144	99
Ulkoalueiden huolto	-1 550	-968	-582	62
Siivous	-300	-355	55	118
Lämmitys (varalla öljy)	0	-1 891	1 891	
Vesi ja jätevesi	-11 000	-11 892	892	108
Sähkö (sis. lämmitys)	-20 700	-22 265	1 565	108
Jätehuolto	-6 200	-4 978	-1 222	80
Vahinkovakuutukset	-3 480	-3 478	-2	100
Vuokrat	-286	-286	0	100
Kiinteistövero	-5 350	-5 278	-72	99
Korjaukset	-15 200	-18 537	3 337	122
Muut hoitokulut	-600	-396	-204	66
Kiinteistön muut hoitokulut yhteensä	-89 793	-95 539	5 746	106
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	58 116	32 969	25 147	57
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot /muilta	0	198	-198	
Korkokulut ja muut rahoituskulut muilta	-5 257	-4 989	-268	95
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-5 257	-4 791	-466	91
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TP. SIIRT. JA VEROJA	52 859	28 178	24 681	53
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	52 859	28 178	24 681	53

Tytäryhtiö: Kiinteistö Oy Sievin Kauppa- ja palvelukeskus

Isännöintipalvelut: Isännöitsijätoimisto Penman Ky / toimitusjohtaja Simo Joentakanen

Toiminta-ajatus ja visio:

Yhtiö on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka toimitilojen omistaminen perustuu osakeomistukseen. Osakkeen omistajat käyttävät tai vuokraavat tiloja edelleen oman näkemyksensä mukaan. Yhtiö ylläpitää kiinteistöä ja hoitaa hallintoa, jotta osakkailla on edellytykset toimia ja vuokrata asianmukaisia liikeiloja.

Yhtiön toiminta on riskitöntä, koska toiminnan menot rahoitetaan osakkeen omistajilta perittävillä vastikkeilla.

Toimintaympäristön muutoksilla ei em. asian vuoksi ole vaikutusta yhtiön taloudelliseen eikä toiminnalliseen tilanteeseen.

Tytäryhtiön toiminnalliset, taloudelliset ja laadulliset tavoitteet:

Kommentit tavoitteiden toteutumisesta:

3. kiinteistön kunnon ja arvon säilyttäminen	1. kiinteistön kuntoa ja korjaustarvetta arvioidaan vuosittain ja suoritetaan tarpeelliset toimenpiteet
4. kiinteistötoiminnan suunnittelu ja valvonta siten, että kustannukset osakkaille pysyvät kohtuullisina	2. kiinteistötoimintaan kohdistuvat toimenpiteet suunnitellaan ja kilpailutetaan

	TOT 2018	ARV 2018	TP 2017
TULOS LASKELMA			
LIKEVAIHTO			
Vastikkeet	24 618	24 618	23 478
Käyttökorvaukset	3 600	3 650	3 711
LIKEVAIHTO yhteensä	28 218	28 268	27 189
Liikevaihto yhteensä	28 218	28 268	27 189
Kiinteistön muut hoitokulut			
Hallinto	-3 528	-3 561	-3 483
Käyttö- ja huolto	-2 500	-2 232	-2 246
Ulkoalueiden huolto	-1 654	-1 400	-1 853
Lämmitys	-8 285	-9 000	-9 103
Vesi ja jätevesi	-3 537	-4 000	-4 036
Sähkö ja kaasu	-1 175	-1 200	-1 088
Jätehuolto	-647	-850	-827
Vahinkovakuutukset	-882	-900	-845
Vuokrat	-4 205	-4 205	-4 205
Kiinteistövero	-740	-720	-740
Korjaukset	0	0	-654
Muut hoitokulut	-250	-200	-29
Kiinteistön muut hoitokulut yhteensä	-27 403	-28 268	-29 109
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	815	0	-1 920
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot /muilta	46	0	57
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	46		57
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TP. SIIRT. JA VE-ROJA	860	0	-1 863
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	860	0	-1 863

4.4. Toteutumavertailu tehtävittäin yhteenvetotaulukko

100 Vaalit	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	6 700	0	6 700	7 429,40	729	110,9 %	0
TOIMINTAKULUT	-10 488	0	-10 488	-6 872,58	3 615	65,5 %	-13 349
TOIMINTAKATE	-3 788	0	-3 788	556,82	4 345	-14,7 %	-13 349
KOKONAISKUSTANNUKSET	-3 788	0	-3 788	556,82	4 345	-14,7 %	-13 349
110 Valtuusto							
TOIMINTAKULUT	-55 422	0	-55 422	-49 907,48	5 515	90,0 %	-45 363
TOIMINTAKATE	-55 422	0	-55 422	-49 907,48	5 515	90,0 %	-45 363
KOKONAISKUSTANNUKSET	-55 422	0	-55 422	-49 907,48	5 515	90,0 %	-45 363
120 Tilintarkastus							
TOIMINTAKULUT	-18 735	0	-18 735	-19 277,75	-543	102,9 %	-14 812
TOIMINTAKATE	-18 735	0	-18 735	-19 277,75	-543	102,9 %	-14 812
KOKONAISKUSTANNUKSET	-18 735	0	-18 735	-19 277,75	-543	102,9 %	-14 812
140 Kunnanhallitus							
TOIMINTATUOTOT	1 400	0	1 400	34,20	-1 366	2,4 %	27
TOIMINTAKULUT	-643 848	-26 140	-669 988	-636 928,40	33 060	95,1 %	-744 397
TOIMINTAKATE	-642 448	-26 140	-668 588	-636 894,20	31 694	95,3 %	-744 370
KOKONAISKUSTANNUKSET	-642 448	-26 140	-668 588	-636 894,20	31 694	95,3 %	-744 370
150 Keskushallinto							
TOIMINTATUOTOT	408 660	0	408 660	410 867,51	2 208	100,5 %	417 503
TOIMINTAKULUT	-669 760	-2 340	-672 100	-622 049,75	50 050	92,6 %	-652 990
TOIMINTAKATE	-261 100	-2 340	-263 440	-211 182,24	52 258	80,2 %	-235 486
KOKONAISKUSTANNUKSET	-261 100	-2 340	-263 440	-211 182,24	52 258	80,2 %	-235 486
160 Elinkeinotoimi							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	4 185,73	4 186	0,0 %	7 985
TOIMINTAKULUT	-308 600	-16 000	-324 600	-290 063,82	34 536	89,4 %	-362 575
TOIMINTAKATE	-308 600	-16 000	-324 600	-285 878,09	38 722	88,1 %	-354 590
POISTOT	0	0	0	-10 506,96	-10 507	0,0 %	-2 302
KOKONAISKUSTANNUKSET	-308 600	-16 000	-324 600	-296 385,05	28 215	91,3 %	-356 893
170 Muu yleishallinto							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0,00	0	0,0 %	6 544
TOIMINTAKULUT	-241 675	0	-241 675	-227 864,39	13 811	94,3 %	-241 599
TOIMINTAKATE	-241 675	0	-241 675	-227 864,39	13 811	94,3 %	-235 055
KOKONAISKUSTANNUKSET	-241 675	0	-241 675	-227 864,39	13 811	94,3 %	-235 055
175 Tietohallinto							
TOIMINTATUOTOT	272 860	0	272 860	268 020,00	-4 840	98,2 %	273 100
TOIMINTAKULUT	-272 149	-810	-272 959	-267 935,70	5 023	98,2 %	-266 190
TOIMINTAKATE	711	-810	-99	84,30	183	-85,2 %	6 910
KOKONAISKUSTANNUKSET	711	-810	-99	84,30	183	-85,2 %	6 910
190 Sosiaali- ja terveystoimi							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	580,42	580	0,0 %	54 952
TOIMINTAKULUT	-18 708 610	0	-18 708 610	-18 011 537,42	697 073	96,3 %	-17 657 135
TOIMINTAKATE	-18 708 610	0	-18 708 610	-18 010 957,00	697 653	96,3 %	-17 602 182
KOKONAISKUSTANNUKSET	-18 708 610	0	-18 708 610	-18 010 957,00	697 653	96,3 %	-17 602 182

300 Koulutoimen hallinto	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	240	0	240	1 922,81	1 683	801,2 %	597
TOIMINTAKULUT	-130 152	-1 030	-131 182	-134 758,57	-3 577	102,7 %	-128 016
TOIMINTAKATE	-129 912	-1 030	-130 942	-132 835,76	-1 894	101,4 %	-127 419
KOKONAISKUSTANNUKSET	-129 912	-1 030	-130 942	-132 835,76	-1 894	101,4 %	-127 419
310 Perusopetus							
TOIMINTATUOTOT	233 790	0	233 790	220 939,51	-12 850	94,5 %	284 149
TOIMINTAKULUT	-7 313 743	-106 570	-7 420 313	-7 576 438,28	-156 125	102,1 %	-7 422 837
TOIMINTAKATE	-7 079 953	-106 570	-7 186 523	-7 355 498,77	-168 976	102,4 %	-7 138 688
KOKONAISKUSTANNUKSET	-7 079 953	-106 570	-7 186 523	-7 355 498,77	-168 976	102,4 %	-7 138 688
311 Esiopetus							
TOIMINTATUOTOT	8 000	0	8 000	9 677,49	1 677	121,0 %	7 318
TOIMINTAKULUT	-573 222	-4 390	-577 612	-630 706,36	-53 094	109,2 %	-636 591
TOIMINTAKATE	-565 222	-4 390	-569 612	-621 028,87	-51 417	109,0 %	-629 273
KOKONAISKUSTANNUKSET	-565 222	-4 390	-569 612	-621 028,87	-51 417	109,0 %	-629 273
315 Varhaiskasvatus							
TOIMINTATUOTOT	269 459	3 000	272 459	190 755,39	-81 704	70,0 %	260 577
TOIMINTAKULUT	-2 722 729	-116 230	-2 838 959	-2 798 075,91	40 883	98,6 %	-2 585 044
TOIMINTAKATE	-2 453 270	-113 230	-2 566 500	-2 607 320,52	-40 821	101,6 %	-2 324 466
KOKONAISKUSTANNUKSET	-2 453 270	-113 230	-2 566 500	-2 607 320,52	-40 821	101,6 %	-2 324 466
320 Lukio							
TOIMINTATUOTOT	690	0	690	9 560,13	8 870	1 385,5 %	4 981
TOIMINTAKULUT	-959 442	-6 080	-965 522	-928 611,15	36 911	96,2 %	-992 320
TOIMINTAKATE	-958 752	-6 080	-964 832	-919 051,02	45 781	95,3 %	-987 339
KOKONAISKUSTANNUKSET	-958 752	-6 080	-964 832	-919 051,02	45 781	95,3 %	-987 339
330 Muu koulutus ja opetustoiminta							
TOIMINTAKULUT	-147 200	0	-147 200	-139 602,88	7 597	94,8 %	-144 077
TOIMINTAKATE	-147 200	0	-147 200	-139 602,88	7 597	94,8 %	-144 077
KOKONAISKUSTANNUKSET	-147 200	0	-147 200	-139 602,88	7 597	94,8 %	-144 077
370 Liikuntapalvelut							
TOIMINTATUOTOT	148 950	0	148 950	136 878,08	-12 072	91,9 %	148 565
TOIMINTAKULUT	-601 418	36 510	-564 908	-550 583,89	14 324	97,5 %	-508 933
TOIMINTAKATE	-452 468	36 510	-415 958	-413 705,81	2 252	99,5 %	-360 369
POISTOT	-72 090	0	-72 090	-72 082,67	7	100,0 %	-74 526
KOKONAISKUSTANNUKSET	-524 558	36 510	-488 048	-485 788,48	-2 260	99,5 %	-434 895
375 Kulttuuripalvelut							
TOIMINTATUOTOT	4 900	0	4 900	8 788,98	3 889	179,4 %	18 833
TOIMINTAKULUT	-84 729	0	-84 729	-75 692,33	9 037	89,3 %	-101 715
TOIMINTAKATE	-79 829	0	-79 829	-66 903,35	12 926	83,8 %	-82 882
KOKONAISKUSTANNUKSET	-79 829	0	-79 829	-66 903,35	12 926	83,8 %	-82 882
376 Kirjastopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	29 800	0	29 800	33 205,10	3 405	111,4 %	20 929
TOIMINTAKULUT	-302 950	-8 780	-311 730	-309 562,44	2 168	99,3 %	-267 699
TOIMINTAKATE	-273 150	-8 780	-281 930	-276 357,34	5 573	98,0 %	-246 770
KOKONAISKUSTANNUKSET	-273 150	-8 780	-281 930	-276 357,34	5 573	98,0 %	-246 770
380 Nuorisopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	78 550	0	78 550	79 516,66	967	101,2 %	77 242
TOIMINTAKULUT	-205 646	-1 050	-206 696	-177 387,50	29 309	85,8 %	-191 682
TOIMINTAKATE	-127 096	-1 050	-128 146	-97 870,84	30 275	76,4 %	-114 440
KOKONAISKUSTANNUKSET	-127 096	-1 050	-128 146	-97 870,84	30 275	76,4 %	-114 440
385 Työllisyyspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	221 872	0	221 872	207 941,93	-13 930	93,7 %	181 338
TOIMINTAKULUT	-658 433	-1 510	-659 943	-614 261,84	45 681	93,1 %	-602 310
TOIMINTAKATE	-436 561	-1 510	-438 071	-406 319,91	31 751	92,8 %	-420 971
KOKONAISKUSTANNUKSET	-436 561	-1 510	-438 071	-406 319,91	31 751	92,8 %	-420 971

400 Rakennustarkastus	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	42 550	0	42 550	62 396,68	19 847	146,6 %	105 027
TOIMINTAKULUT	-111 289	-960	-112 249	-109 096,20	3 153	97,2 %	-114 016
TOIMINTAKATE	-68 739	-960	-69 699	-46 699,52	22 999	67,0 %	-8 989
KOKONAISKUSTANNUKSET	-68 739	-960	-69 699	-46 699,52	22 999	67,0 %	-8 989
410 Ympäristönsuojelu							
TOIMINTATUOTOT	48 500	0	48 500	49 899,10	1 399	102,9 %	55 293
TOIMINTAKULUT	-89 764	-580	-90 344	-80 664,59	9 679	89,3 %	-75 937
TOIMINTAKATE	-41 264	-580	-41 844	-30 765,49	11 079	73,5 %	-20 644
KOKONAISKUSTANNUKSET	-41 264	-580	-41 844	-30 765,49	11 079	73,5 %	-20 644
471 Yhdyskuntapalvelut							
TOIMINTATUOTOT	26 480	0	26 480	27 850,43	1 370	105,2 %	97 026
TOIMINTAKULUT	-529 488	-1 740	-531 228	-540 502,79	-9 275	101,7 %	-504 132
TOIMINTAKATE	-503 008	-1 740	-504 748	-512 652,36	-7 904	101,6 %	-407 106
POISTOT	-251 690	0	-251 690	-145 711,67	105 978	57,9 %	-165 689
KOKONAISKUSTANNUKSET	-754 698	-1 740	-756 438	-658 364,03	98 074	87,0 %	-572 795
472 Kiinteistöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT	2 595 400	220 000	2 815 400	2 670 319,68	-145 080	94,8 %	2 436 696
TOIMINTAKULUT	-1 551 738	-251 700	-1 803 438	-1 860 252,77	-56 815	103,2 %	-1 642 287
TOIMINTAKATE	1 043 662	-31 700	1 011 962	810 066,91	-201 895	80,0 %	794 410
POISTOT	-556 261	0	-556 261	-489 963,07	66 298	88,1 %	-491 794
KOKONAISKUSTANNUKSET	487 401	-31 700	455 701	320 103,84	-135 597	70,2 %	302 616
475 Ruokapalvelu							
TOIMINTATUOTOT	1 277 240	0	1 277 240	1 395 912,35	118 672	109,3 %	1 349 690
TOIMINTAKULUT	-1 231 879	-4 500	-1 236 379	-1 206 532,08	29 847	97,6 %	-1 172 220
TOIMINTAKATE	45 361	-4 500	40 861	189 380,27	148 519	463,5 %	177 470
KOKONAISKUSTANNUKSET	45 361	-4 500	40 861	189 380,27	148 519	463,5 %	177 470
480 Puhtaanapitopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	727 760	0	727 760	715 365,35	-12 395	98,3 %	705 852
TOIMINTAKULUT	-714 088	-5 270	-719 358	-657 831,32	61 527	91,4 %	-652 609
TOIMINTAKATE	13 672	-5 270	8 402	57 534,03	49 132	684,8 %	53 243
KOKONAISKUSTANNUKSET	13 672	-5 270	8 402	57 534,03	49 132	684,8 %	53 243
KAIKKI YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT	6 403 801	223 000	6 626 801	6 512 046,93	-114 754		6 514 224
TOIMINTAKULUT	-38 857 197	-519 170	-39 376 367	-38 522 998,19	853 369		-37 740 834
TOIMINTAKATE	-32 453 396	-296 170	-32 749 566	-32 010 951,26	738 615		-31 226 610
POISTOT	-880 041	0	-880 041	-718 264,37	161 777		-734 311
KOKONAISKUSTANNUKSET	-33 333 437	-296 170	-33 629 607	-32 729 215,63	900 391		-31 960 920

4.5.Toteutumavertailu lautakunnittain sitova taso

10 Keskusvaalilautakunta	sitovuus	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	6 700	0	6 700	7 429,40	729	110,9	0
TOIMINTAKULUT	sitova	-10 488	0	-10 488	-6 872,58	3 615	65,5	-13 349
TOIMINTAKATE		-3 788	0	-3 788	556,82	4 344	-14,7	-13 349
11 Kunnanvaltuusto		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova							
TOIMINTAKULUT	sitova	-55 422	0	-55 422	-49 907,48	5 515	90,0	-45 363
TOIMINTAKATE		-55 422	0	-55 422	-49 907,48	5 515	90,0	-45 363
12 Tarkastuslautakunta		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova							
TOIMINTAKULUT	sitova	-18 735	0	-18 735	-19 277,75	-543	102,9	-14 812
TOIMINTAKATE		-18 735	0	-18 735	-19 277,75	-543	102,9	-14 812
14 Kunnanhallitus		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	682 920	0	682 920	683 687,86	768	100,1	760 111
TOIMINTAKULUT	sitova	-20 844 642	-45 290	-20 889 932	-20 056 379,48	833 553	96,0	-19 924 886
TOIMINTAKATE		-20 161 722	-45 290	-20 207 012	-19 372 691,62	834 321	95,9	-19 164 775
POISTOT					-10 506,96	-10 507	0,0	-2 302
KOKONAISKUSTANNUKSET		-20 161 722	-45 290	-20 207 012	-19 383 198,58	823 814	95,9	-19 167 077
30 Koululautakunta		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	512 179	3 000	515 179	432 855,33	-82 324	84,0	557 623
TOIMINTAKULUT	sitova	-11 846 488	-234 300	-12 080 788	-12 208 193,15	-127 405	101,1	-11 908 886
TOIMINTAKATE		-11 334 309	-231 300	-11 565 609	-11 775 337,82	-209 729	101,8	-11 351 262
34 Vapaa-aikalautakunta		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	484 072	0	484 072	466 330,75	-17 741	96,3	446 906
TOIMINTAKULUT	sitova	-1 853 176	25 170	-1 828 006	-1 727 488,00	100 518	94,5	-1 672 339
TOIMINTAKATE		-1 369 104	25 170	-1 343 934	-1 261 157,25	82 777	93,8	-1 225 433
POISTOT		-72 090		-72 090	-72 082,67	7	100,0	-74 526
KOKONAISKUSTANNUKSET		-1 441 194	25 170	-1 416 024	-1 333 239,92	82 784	94,2	-1 299 959
40 Ympäristölautakunta		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	91 050	0	91 050	112 295,78	21 246	123,3	160 320
TOIMINTAKULUT	sitova	-201 053	-1 540	-202 593	-189 760,79	12 832	93,7	-189 953
TOIMINTAKATE		-110 003	-1 540	-111 543	-77 465,01	34 078	69,4	-29 633
43 Tekninen lautakunta		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT	sitova	4 626 880	220 000	4 846 880	4 809 447,81	-37 432	99,2	4 589 264
TOIMINTAKULUT	sitova	-4 027 193	-263 210	-4 290 403	-4 265 118,96	25 284	99,4	-3 971 248
TOIMINTAKATE		599 687	-43 210	556 477	544 328,85	-12 148	97,8	618 016
POISTOT		-807 951		-807 951	-635 674,74	172 276	78,7	-657 482
KOKONAISKUSTANNUKSET		-208 264	-43 210	-251 474	-91 345,89	160 128	36,32	-39 466
YHTEENSÄ		TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%	TP 2017
TOIMINTATUOTOT		6 403 801	223 000	6 626 801	6 512 046,93	-114 754	98,3	6 514 224
TOIMINTAKULUT		-38 857 197	-519 170	-39 376 367	-38 522 998,19	853 369	97,8	-37 740 836
TOIMINTAKATE		-32 453 396	-296 170	-32 749 566	-32 010 951,26	738 615	97,7	-31 226 611
POISTOT		-880 041	0	-880 041	-718 264,37	161 776	81,6	-734 310,00
KOKONAISKUSTANNUKSET		-33 333 437	-296 170	-33 629 607	-32 729 215,63	900 391	97,3	-31 960 921

4.6. Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTIENVEDO VALTUUSTON HYVÄSYMIIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIDEN TOTEUTUMISESTA													
Sievin kunta	Sit. *)	Ta 2018	Ta muut.	Määrärahat	Toteutuminen	poikkeama	poikkeama %	TA 2018	Ta muut.	Tuloarviot	Toteutuminen	poikkeama	poikkeama %
KÄTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta	B	10 488		10 488	6 872,58	3 615	34,47	6 700		6 700	7 429,40	729	10,89
Kunnan valtuusto	B	55 422		55 422	49 907,48	5 515	9,95						
Tarkastuslautakunta	B	18 735		18 735	19 277,75	-543	-2,90						
Kunnanhallitus	B	20 844 642	45 290	20 889 932	20 056 379,48	833 553	3,99	682 920		682 920	683 687,86	768	0,11
Koululautakunta	B	11 846 488	234 300	12 080 788	12 208 193,15	-127 405	-1,05	512 179	3 000	515 179	432 855,33	-82 324	-15,98
Vapaa-ajanlautakunta	B	1 853 176	-25 170	1 828 006	1 727 488,00	100 518	5,50	484 072		484 072	466 330,75	-17 741	-3,67
Ympäristölautakunta	B	201 053	1 540	202 593	189 760,79	12 832	6,33	91 050		91 050	112 295,78	21 246	23,33
Tekninen lautakunta	B	4 027 193	263 210	4 290 403	4 265 118,96	25 284	0,59	4 626 880	220 000	4 846 880	4 809 447,81	-37 432	-0,77
TUOLSLASKELMASOSA													
Verotulot	B							15 225 000	-76 000	15 149 000	15 287 344,36	138 344	0,91
Valtionosuudet	B							18 239 505		18 239 505	18 179 987,00	-59 518	-0,33
Korkotulot	B							34 600		34 600	34 808,45	208	0,60
Muut rahoitustulot	B							13 000		13 000	46 087,13	33 087	254,52
Korkomenot	B	180 000		180 000	157 136,07	22 864	12,70						
Muut rahoitusmenot	B	1 400		1 400	615,25	785	56,05						
Satunnaiset erät													
INVESTOINTIOSA													
Kunnanhallitus													
Maan hankinta, myynti	N	100 000	37 800	137 800	133 928,94	3 871	2,81				2 881,21	2 881	
Pajulan laajennus	N	2 418 884	310 000	2 728 884	2 877 177,33	-148 293	-5,43	1 200 000		1 200 000	941 138,00	-258 862	-21,57
Valokuituhankkeen rahoitusos.		183 940		183 940	140 000,00	43 940	23,89						
Leikkikenttä		100 000		100 000	100 000	100 000	100,00	80 000		80 000		-80 000	-100,00
Yhdistelmäuuni Pajulan keittiö		17 000		17 000	17 000,00								
Tekninen lautakunta													
kaavateiden rakentaminen	N	28 000		28 000	24 746,40	3 254	11,62		209 000	209 000	181 030,97	-27 969	-13,38
Kaavateiden valaistus	N	28 000	-10 000	18 000	18 380,00	-380	-2,11		5 000	5 000	5 956,98	957	19,14
kaavateiden päällystäminen	N	51 060	53 030	104 090	93 522,93	10 567	10,15		21 000	21 000	39 713,18	18 713	89,11
Teknisen toimen rakennukset	N										9 403,59	9 404	
Kylien viemärinti EAKR-han	N										1 654,33	1 654	
Paloasema	N	1 948 466	220 000	2 168 466	2 209 145,97	-40 680	-1,88	220 000		220 000	220 000,00		
Vapaa-ajanlautakunta													
Skeittiparkki											113 004,00	113 004	
Jalkapallokentän uusiminen	N	5 000		5 000	3 600,00	1 400	28,00						
Koululautakunta													
Korhosenk maalämpö	N	90 000		90 000	2 613,00	87 387	97,10	12 000		12 000		-12 000	-100,00
Päiväkoti	N	2 495 000	-1 500 000	995 000	439 510,41	555 490	55,83						
	N												
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muutokset													
Antolainasaamisten lisäys			100 300	100 300	148 952,00	-48 652							
Antolainasaamisten vähennys								168 448		168 448	168 448,00		
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B							6 000 000		6 000 000	1 451 548,00	-4 548 452	
Pitkäaikaisten lainojen vähen.		1 003 036		1 003 036	1 003 036,00								
Lyhytaikaisten lainojen muutos											3 000 000,00	3 000 000	
Oman pääoman muutokset													
Muut maksuvalmiuden muut.					475 514,45								
Vaikutus maksuvalmiuteen		89 371		89 371		89 371					72 824,81		
LOPPUSUMMA		47 596 354	-269 700	47 326 654	46 267 876,94	1 058 777	2,24	47 596 354	458 000	47 978 354	46 267 876,94	-1 710 477	-3,57

*) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio.

*) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio,

4.7. Tuloslaskelmaosan toteutuminen (sisäiset ja ulkoiset erät)

TULOSLASKELMAOSA (ulk/sis)	Tilinpäätös 2 017	Talousarvio 2 018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muut. jäk.	Toteutuma 2 018	Poikkeama	Poik. %
TOIMINTATULOT	6 514 224 ✓	6 403 801	253 000	6 656 801	6 512 046,93	-144 754	-2,17
Myyntituotot	2 864 420	2 823 309		2 823 309	3 209 999,91	386 691	13,70
Maksutuotot	539 130	500 700	3 000	503 700	425 555,66	-78 144	-15,51
Tuet ja avustukset	457 482	443 012		443 012	427 526,06	-15 486	-3,50
Muut toimintatuotot	2 653 193	2 636 780	250 000	2 886 780	2 448 965,30	-437 815	-15,17
TOIMINTAMENOT	37 740 834	38 857 197	549 270	39 406 467	38 522 998,19	883 469	2,24
Henkilöstömenot	10 632 679	10 839 886	241 180	11 081 066	10 846 475,80	234 590	2,12
-Palkat ja palkkiot	8 334 705	8 613 543	191 420	8 804 963	8 601 866,98	203 096	2,31
-Henkilöstösivukulut	2 297 974	2 226 343	49 760	2 276 103	2 244 608,82	31 494	1,38
-Eläkekulut	1 895 657	1 988 778	45 400	2 034 178	1 944 794,37	89 384	4,39
-Muut henkilöstösivukulut	402 318	237 565	4 360	241 925	299 814,45	-57 889	-23,93
Palvelujen ostot	22 122 973	23 149 924	219 000	23 368 924	22 697 917,44	671 007	2,87
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 954 860	1 886 171	60 590	1 946 761	1 985 374,49	-38 613	-1,98
Avustukset	947 079	1 001 000		1 001 000	871 549,86	129 450	12,93
Muut toimintamenot	2 083 243	1 980 216	28 500	2 008 716	2 121 680,60	-112 965	-5,62
TOIMINTAKATE	-31 226 610	-32 453 396	-296 270	-32 749 666	-32 010 951,26	-738 715	2,26
VEROTULOT JA VALT.OS YHT.	34 354 678	33 464 505	-76 000	33 388 505	33 467 331,36	78 826	0,24
Verotulot	15 307 683	15 225 000	-76 000	15 149 000	15 287 344,36	138 344	0,91
-Kunnallisvero	12 026 459	11 865 000		11 865 000	12 316 414,83	451 415	3,80
-Kiinteistövero	1 048 762	1 104 000		1 104 000	1 042 041,78	-61 958	-5,61
-Yhteisövero	2 232 463	2 256 000		2 256 000	1 928 887,75	-327 112	-14,50
Valtionosuudet	19 046 995	18 239 505		18 239 505	18 179 987,00	-59 518	-0,33
Rahoitustuotot ja -menot	-93 223	-133 800	0	-133 800	-76 855,74	56 944	42,56
-Korkotulot	53 145	34 600		34 600	34 808,45	208	0,60
-Muut rahoitustulot	23 854	13 000		13 000	46 087,13	33 087	254,52
-Korkomenot	169 340	180 000		180 000	157 136,07	22 864	12,70
-Muut rahoituskulut	882	1 400		1 400	615,25	785	56,05
VUOSIKATE	3 034 846	877 309	-372 270	505 039	1 379 524,36	-874 485	-173,15
Poistot ja arvonalennukset	734 311	880 041		880 041	718 264,37	161 777	18,38
-Suunnitelman mukaiset poistot	734 311	880 041		880 041	718 264,37	161 777	18,38
Satunnaiset erät				0			
TILIKAUDEN TULOS	2 300 535	-2 732	-372 270	-375 002	661 259,99	-1 036 262	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	10 330	10 300		10 300	10 329,66	-30	
Varausten lis (-) väh (+)	-1 200 000						
TILIKAUDEN YLI / ALIJÄÄMÄ	1 110 865	7 568	-372 270	-364 702	671 589,65	-1 036 292	
TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT							
Vuosikate, euro / asukas	603 €	175 €		101 €	277 €		
Kertynyt yli- /alijäämä	2 632 154 €	2 639 722 €			3 303 744 €		
Kertynyt yli- /alijäämä €/asukas	523 €	528 €		0 €	663 €		
asukasmäärä vuoden lopussa	5 035	5 000		5 000	4 984		
poiston alaisten invest. omahankinta	2 113 454 €	5 853 350 €	-1 087 170 €	4 766 180 €	4 313 795 €		

4.8. Investointien toteutumisvertailu

	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%
Kunnanhallitus						
8110 Maan hankinta						
Tulot yhteensä	0	0	0	2 881,21	2 881	0,00 %
Menot yhteensä	-100 000	-37 800	-137 800	-133 928,94	3 871	97,20 %
Netto yhteensä	-100 000	-37 800	-137 800	-131 047,73	6 752	95,10 %
8161 Yhd.uuni Pajulan keittiöön						
Menot yhteensä	-17 000	0	-17 000	-17 000,00	0	100,00 %
Netto yhteensä	-17 000	0	-17 000	-17 000,00	0	100,00 %
8325 Pajulan saneeraus						
Tulot yhteensä	1 200 000	0	1 200 000	941 138,00	-258 862	78,40 %
Menot yhteensä	-2 418 884	-310 000	-2 728 884	-2 877 177,33	-148 293	105,40 %
Netto yhteensä	-1 218 884	-310 000	-1 528 884	-1 936 039,33	-407 155	126,60 %
8854 Valokuituhanke rahoitusosuus						
Menot yhteensä	-183 940	0	-183 940	-140 000,00	43 940	76,10 %
Netto yhteensä	-183 940	0	-183 940	-140 000,00	43 940	76,10 %
Koululautakunta						
8400 Sivistystoimen rakennukset						
Tulot yhteensä	12 000	0	12 000	0,00	-12 000	0,00 %
Menot yhteensä	-90 000	0	-90 000	-2 613,00	87 387	2,90 %
Netto yhteensä	-78 000	0	-78 000	-2 613,00	75 387	3,40 %
8331 Päiväkot						
Menot yhteensä	-2 495 000	1 500 000	-995 000	-439 510,41	555 490	44,20 %
Netto yhteensä	-2 495 000	1 500 000	-995 000	-439 510,41	555 490	44,20 %
Vapaa-aikalautakunta						
8803 Leikkikenttä						
Tulot yhteensä	80 000	0	80 000	0,00	-80 000	0,00 %
Menot yhteensä	-100 000	0	-100 000	0,00	100 000	0,00 %
Netto yhteensä	-20 000	0	-20 000	0,00	20 000	0,00 %
8805 Skeittiparkki						
Tulot yhteensä	0	0	0	113 004,00	113 004	0,00 %
Netto yhteensä	0	0	0	113 004,00	113 004	0,00 %
8806 Jalkapallokenttä pinnan uusim						
Menot yhteensä	-5 000	0	-5 000	-3 600,00	1 400	72,00 %
Netto yhteensä	-5 000	0	-5 000	-3 600,00	1 400	72,00 %

Tekninen ltk	TA 2018	MRM 2018	TA YHT	TP 2018	Ali/yli	Tot-%
8360 Teknisen toimen rakennukset						
Tulot yhteensä	0	0	0	9 403,59	9 404	0,00 %
Netto yhteensä	0	0	0	9 403,59	9 404	0,00 %
8372 Paloasema						
Tulot yhteensä	220 000	0	220 000	220 000,00	0	100,00 %
Menot yhteensä	-1 948 466	-220 000	-2 168 466	-2 209 145,97	-40 680	101,90 %
Netto yhteensä	-1 728 466	-220 000	-1 948 466	-1 989 145,97	-40 680	102,10 %
8500 Kaavateiden rakentaminen						
Tulot yhteensä	0	209 000	209 000	181 030,97	-27 969	86,60 %
Menot yhteensä	-28 000	0	-28 000	-24 746,40	3 254	88,40 %
Netto yhteensä	-28 000	209 000	181 000	156 284,57	-24 715	86,30 %
8600 Kaavateiden päällystäminen						
Tulot yhteensä	0	21 000	21 000	39 713,18	18 713	189,10 %
Menot yhteensä	-51 060	-53 030	-104 090	-93 522,93	10 567	89,80 %
Netto yhteensä	-51 060	-32 030	-83 090	-53 809,75	29 280	64,80 %
8700 Tievalaistus kaava-alue						
Tulot yhteensä	0	5 000	5 000	5 956,98	957	119,10 %
Menot yhteensä	-28 000	10 000	-18 000	-18 380,00	-380	102,10 %
Netto yhteensä	-28 000	15 000	-13 000	-12 423,02	577	95,60 %
8853 Kylien viemäröinti EAKR-hanke						
Tulot yhteensä	0	0	0	1 654,33	1 654	0,00 %
Netto yhteensä	0	0	0	1 654,33	1 654	0,00 %
Investoinnit yhteensä						
Tulot yhteensä	1 512 000	235 000	1 747 000	1 514 782,26	-232 218	86,70 %
Menot yhteensä	-7 465 350	889 170	-6 576 180	-5 959 624,98	616 555	90,60 %
Netto yhteensä	-5 953 350	1 124 170	-4 829 180	-4 444 842,72	384 337	92,00 %
Myyntivoitot				21 228,60		
Tulot yhteensä				1 536 010,86		
Poistonalaiset investoinnit				-4 313 794,99		

4.9. Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu 2018	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteutuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	877 309	-372 170	505 139	1 358 295,76	853 157	268,90
Vuosikate	877 309	-372 170	505 139	1 379 524,36	874 385	273,10
Satunnaiset erät			0		0	
Tulorahoituksen korjauserät				-21 228,60	-21 229	
Investointien rahavirta	-5 953 350	1 124 170	-4 829 180	-4 423 614,12	-405 566	91,60
Investointimenot	-7 465 350	889 170	-6 576 180	-5 959 624,98	-616 555	90,62
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 512 000	235 000	1 747 000	1 494 497,46	252 503	85,55
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				41 513,40	-41 513	
Toiminta ja investoinnit, netto	-5 076 041	752 000	-4 324 041	-3 065 318,36	-1 258 723	70,89
Rahoitustoiminta	5 165 412	-100 300	5 065 112	2 992 493,55	-2 072 618	59,08
Antolainauksen muutokset	168 448	-100 300	68 148	19 496,00	-48 652	0,00
Antolainojen lisäykset	0	-100 300	-100 300	-148 952,00	-48 652	
Antolainojen vähennykset	168 448		168 448	168 448,00	0	0,00
Lainakannan muutokset	4 996 964	0	4 996 964	3 448 512,00	-1 548 452	69,01
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000		6 000 000	1 451 548,00	-4 548 452	24,19
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 003 036		-1 003 036	-1 003 036,00	0	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	3 000 000,00	3 000 000	
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset				-475 514,45	-475 514	
Vaikutus maksuvalmiuteen	89 371	651 700	741 071	-72 824,81	-813 896	-9,83
Rahavarojen muutos				-72 824,81		
Rahavarat 31.12.				5 721 926,35		
Rahavarat 1.1				5 794 751,16		

5.TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

	2018	2017
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 132 138,02	796 395,79
Maksutuotot	425 555,66	539 129,61
Tuet ja avustukset	427 526,06	457 482,05
Muut toimintatuotot	956 116,64	1 192 091,76
	2 941 336,38	2 985 099,21
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-8 526 084,54	-8 371 531,55
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 944 794,37	-1 895 656,83
Muut henkilösivukulut	-299 814,45	-291 107,41
Palvelujen ostot	-20 946 634,31	-20 363 086,02
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 989 776,70	-1 953 103,85
Avustukset	-865 168,89	-947 078,58
Muut toimintakulut	-380 014,38	-390 144,54
	-34 952 287,64	-34 211 708,78
Toimintakate	-32 010 951,26	-31 226 609,57
Verotulot	15 287 344,36	15 307 683,29
Valtionosuudet	18 179 987,00	19 046 995,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	34 808,45	53 144,65
Muut rahoitustuotot	46 087,13	23 854,42
Korkokulut	-157 136,07	-169 340,13
Muut rahoituskulut	-615,25	-881,83
	1 379 524,36	3 034 845,83
Vuosikate	1 379 524,36	3 034 845,83
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-718 264,37	-734 310,73
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	661 259,99	2 300 535,10
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	10 329,66	10 329,66
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-1 200 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	671 589,65	1 110 864,76
TULOSLASKEMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	8,42	8,73
Vuosikate / Poistot, %	192	413
Vuosikate, euroa / asukas	277	603
Asukasmäärä 31.12.	4984	5035

SIEVIN KUNNAN TASE 31.12.

2018

2017

VASTAAVAA

A PYSYVÄT VASTAAVAT

30 710 409,13

27 003 326,78

II Aineelliset hyödykkeet

21 997 498,28

18 270 919,93

1. Maa- ja vesialueet
2. Rakennukset
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet
4. Koneet ja kalusto
5. Ennakkomaksut ja kesken-
eräiset hankinnat

2 333 002,57
14 387 552,60
1 762 800,77
132 974,04
3 381 168,30

2 201 954,84
11 912 266,35
1 624 266,53
167 321,84
2 365 110,37

III Sijoitukset

8 712 910,85

8 732 406,85

1. Osakkeet ja osuudet
3. Muut lainasaamiset
4. Muut saamiset

5 291 288,60
3 243 877,81
177 744,44

5 291 288,60
3 312 037,81
129 080,44

B TOIMEKSIANTOJEN VARAT

1 020 010,34

1 055 178,11

2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet
3. Muut toimeksiantojen varat

1 016 349,72
3 660,62

1 051 517,49
3 660,62

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

7 846 025,33

7 447 968,70

I Vaihto-omaisuus

10 338,73

3 957,76

1. Aineet ja tarvikkeet

10 338,73

3 957,76

II Saamiset

2 117 420,87

1 652 920,40

Pitkäaikaiset saamiset

0,00

0,00

1. Myyntisaamiset

0,00

0,00

Lyhytaikaiset saamiset

2 117 420,87

1 652 920,40

1. Myyntisaamiset

567 263,56

247 255,91

3. Muut saamiset

258 554,08

538 602,88

4. Siirtosaamiset

1 291 603,23

867 061,61

IV Rahat ja pankkisaamiset

5 718 265,73

5 791 090,54

VASTAAVAA YHTEENSÄ

39 576 444,80

35 506 473,59

VASTATTAVAA	2018	2017
A OMA PÄÄOMA	13 298 979,50	12 627 389,85
I Peruspääoma	9 995 235,49	9 995 235,49
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 632 154,36	1 521 289,60
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	671 589,65	1 110 864,76
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 391 054,20	1 401 383,86
1. Poistoero	191 054,20	201 383,86
2. Investointivaraus	1 200 000,00	1 200 000,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 020 010,34	1 055 178,11
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 016 349,72	1 051 517,49
3. Muut toimeksiantojen pääomat	3 660,62	3 660,62
E VIERAS PÄÄOMA	23 866 400,76	20 422 521,77
I Pitkäaikainen	3 120 453,52	2 668 399,12
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 886 198,00	2 438 606,00
3. Lainat julkisyhteisöltä		
7. Muut velat	234 255,52	229 793,12
8. Siirtovelat		
II Lyhytaikainen	20 745 947,24	17 754 122,65
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 003 956,00	15 003 036,00
3. Lainat julkisyhteisöltä	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	19 342,73	35 187,39
6. Ostovelat	1 344 637,82	1 709 514,58
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	189 442,90	181 636,67
8. Siirtovelat	1 188 567,79	824 748,01
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 576 444,80	35 506 473,59

TASEEN TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	37,14	39,55
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,50	54,60
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	77,33	55,68
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 304	2 632
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	663	523
Lainakanta 31.12., 1000 €	20 890	17 442
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 191	3 464
Lainasaamiset 1000 €	3 244	3 312
Asukasmäärä	4984	5035

RAHOITUSLASKELMA 31.12.**2018****2017****Toiminnan rahavirta**

Vuosikate	1 379 524,36	3 034 845,83
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-21 228,60	-198 801,49 *)

Investointien rahavirta

Investointimenot	-5 959 624,98	-2 586 659,58
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 494 497,46	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	41 513,40	609 035,84

Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 065 318,36	858 420,60
--------------------------------------	----------------------	-------------------

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-148 952,00	-693 538,50
Antolainasaamisten vähennys	168 448,00	815 687,60

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 451 548,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 003 036,00	-1 555 736,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 000 000,00	2 000 000,00

Oman pääoman muutokset**Muut maksuvalmiuden muutokset**

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00
---	------	------

Vaihto-omaisuuden muutos	-6 380,97	1 710,00
Saamisten muutos	-464 500,47	1 030 951,24
Korottomien velkojen muutos	-4 633,01	311 214,13

Rahoituksen rahavirta	2 992 493,55	1 910 288,47
-----------------------	---------------------	---------------------

Rahavarojen muutos	-72 824,81	2 768 709,07
---------------------------	-------------------	---------------------

Rahavarojen muutos	-72 824,81	2 768 709,07
---------------------------	-------------------	---------------------

Rahavarat 31.12.	5 721 926,35	5 794 751,16
------------------	--------------	--------------

Rahavarat 1.1.	5 794 751,16	3 026 042,09
----------------	--------------	--------------

Rahavarat yhteensä sisältää taseessa toimeksiantojen varoihin sisältyvän erän 3660,62€

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:**2018****2017****Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä**

5 vuodelta, €	23 849	794 993
Investointien tulorahoitus, %	30,90	117,33
Pääomamenojen tulorahoitus, %	25,32	75,49
Lainanhoitokate	0,56	1,36
Kassan riittävyys, pv	49	54
Asukasmäärä	4 984	5 035

*) korjattu

KONSERNITULOSLASKELMA

	2018	2017
Toimintatuotot	31 697 573	29 778 788
Toimintakulut	-62 899 922	-60 598 412
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	122 417	175 217
TOIMINTAKATE	-31 079 932	-30 644 406
Verotulot	15 214 608	15 233 811
Valtionosuudet	19 683 684	20 537 504
Rahoitustuotot ja -kulut	-244 236	-309 535
Korkotuotot	37 153	63 409
Muut rahoitustuotot	76 040	47 437
Korkokulut	-338 861	-403 907
Muut rahoituskulut	-18 567	-16 474
VUOSIKATE	3 574 124	4 817 373
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 350 165	-2 132 427
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-4 470	-5 484
Satunnaiset erät	108 950	
TILIKAUDEN TULOS	1 328 440	2 679 462
Tilinpäätössiirrot	2 722	2 292
Tilikauden verot	-4 940	-6 023
Laskennalliset verot	-827	-1 441
Vähemmistöosuudet	-21 721	-21 613
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 303 673	2 652 678

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50,39	49,14
Vuosikate/Poistot, %	152,08	225,91
Vuosikate, euroa/asukas	717	957
Asukasmäärä	4984	5035

KONSERNI RAHOITUSLASKELMA	2 018	2 017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 574 124	4 817 373
Satunnaiset erät	108 950	
Tilikauden verot	-4 940	-6 023
Tulorahoituksen korjauserät	-648 721	-126 625
	3 029 414	4 684 725
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 502 125	-4 262 108
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 507 276	24 773
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	927 989	532 738
	-5 066 860	-3 704 597
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 037 446	980 128
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-149 549	-693 539
Antolainasaamisten vähennykset	168 956	815 688
	19 406	122 149
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 637 348	2 374 751
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 414 295	-866 036
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 891 890	2 163 617
	3 114 943	3 672 332
Oman pääoman muutokset		-3 255 772
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muu- tokset	30 003	-33 852
Vaihto-omaisuuden muutos	86 524	-92 761
Saamisten muutos	-407 243	967 345
Korottomien velkojen muutos	218 664	1 138 383
	-72 052	1 979 114
Rahoituksen rahavirta	3 062 298	2 517 824
Rahavarojen muutos	1 024 852	3 497 952
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	11 951 573	10 926 722
Rahavarat 1.1.	10 926 722	7 428 770
	1 024 852	3 497 952
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	600	1 232
Investointien tulorahoitus, %	59,62	113,69
Pääomamenojen tulorahoitus, %	48,37	96,71
Lainanhoitokate (laskennallien lainojen vuosilyhennys)	0,85	1,21
Kassan riittävyys, pv	60	60
Asukasmäärä	4 984	5 035

KONSERNITASE**VASTAAVAA****2018****2017****PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet	287 268	298 040
Muut pitkävaikutteiset menot	33 886	3 019
Ennakkomaksut	32 862	30 657
	354 016	331 716

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	2 685 271	2 580 814
Rakennukset	27 844 618	26 124 528
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 425 925	5 116 887
Koneet ja kalusto	1 455 444	1 603 500
Muut aineelliset hyödykkeet	220 440	235 352
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 582 269	2 607 851
	41 213 968	38 268 933

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosuudet	3 051 784	3 088 250
Muut osakkeet ja osuudet	669 973	677 320
Muut lainasaamiset	1 309 720	1 378 364
Muut saamiset	594 734	545 229
	5 626 211	5 689 163

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

1 160 407 1 193 902

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	249 422	335 946
------------------------	---------	---------

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset	14 319	18 839
Lyhytaikaiset saamiset	4 820 323	4 408 560

Rahoitusarvopaperit	86 712	80 689
----------------------------	--------	--------

Rahat ja pankkisaamiset	11 864 862	10 846 033
--------------------------------	------------	------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ

65 390 240	61 173 781
-------------------	-------------------

**KONSERNITASE
VASTATTAVAA**
OMA PÄÄOMA

	2018	2017
Peruspääoma	9 995 235	9 995 235
Osakepääoma		
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	975	959
Arvonkorotusrahoitus	921 292	1 047 660
Muut omat rahastot	1 848 077	2 144 659
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 665 122	537 925
Tilikauden yli-/alijäämä	1 303 673	2 652 678
	17 734 374	16 379 116

VÄHEMMISTÖOSUUDET
PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	210 895	202 102

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

	1 206 558	1 210 050
--	-----------	-----------

VIERAS PÄÄOMA
Pikääikainen vieras pääoma

Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	16 660 411	16 994 465
Laina julkisyhteisöiltä		177 698
Saadut ennakot	5 969	5 169
Liittymismaksut ja muut velat	4 512 770	4 499 016
	21 179 149	21 676 348

Lyhytaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	600 000	500 000
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	16 789 005	13 725 403
Laina julkisyhteisöiltä		11 847
Saadut ennakot	125 657	140 075
Ostovelat	2 908 266	3 321 113
Liittymismaksut ja muut velat	658 481	682 717
Siirtovelat	3 660 954	3 005 343
Laskennalliset verovelat	80 974	85 753
	24 823 338	21 472 251

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	65 390 240	61 173 781
--	------------	------------

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	27,12	26,77
Suhteellinen velkaantuneisuus %	37,08	32,54
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	75,86	66,63
Konsernin lainat, euroa/asukas	6 832	6 238
Kertynyt ylijäämä, 1000€	4 969	3 191
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	997	634
Konsernin lainat €/asukas	6 832	6 238
Konsernin lainakanta 31.12., 1.000 €	34 049	31 409
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	1 310	1 378
Asukasmäärä	4 984	5 035

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

6.1. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

6.1.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Käyttöomaisuuden arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankinta-menoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenuon tai sitä alempan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenuon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenuon.

6.1.2. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Ei esitettäviä liitetietoja. Tilikausi on vertailukelpoinen edelliseen vuoteen nähden.

6.1.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhtiöt eivät ole olennaisia konsernitaseen kannalta.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapah-tumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pää-omaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

6.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (6)				
	Konserni		Kunta	
	2018	*) 2017	2018	2017
Yleishallinto	187 518	237 141	81 574	159 418
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	21 611 655	21 052 871		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	647 756	689 244	353 101	480 199
Yhdyskuntapalvelut (sis tekninen, ympäristötoimi)	8 854 327	7 428 354	2 110 346	1 974 305
Vapaa-aikatoimi (sis työllistäminen)	396 316	371 177	396 316	371 177
Toimintatuotot yhteensä	31 697 573	29 778 788	2 941 337	2 985 099

*) korjattu

Verotulojen erittely (7)		
	2018	2017
Kunnan tulovero	12 316 414,83	12 026 458,65
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 928 887,75	2 232 462,77
Kiinteistövero	1 042 041,78	1 048 761,87
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	15 287 344,36	15 307 683,29

Valtionosuuksien erittely (8)		
	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	18 175 684,00	18 848 160,00
<i>SiiTä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus (+/-)</i>	4 728 520,00	4 793 089,00
Järjestelmämuutoksien taseus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	4 303,00	198 835,00
<i>Laskennalliset valtionosuudet yhteensä</i>	<i>18 179 987,00</i>	<i>19 046 995,00</i>
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>18 179 987,00</i>	<i>19 046 995,00</i>

Palvelujen ostojen erittely (9)		
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	18 527 297,47	18 170 828,10
Muiden palvelujen ostot	2 419 336,84	2 192 257,92
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	20 946 634,31	20 363 086,02

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (13)				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	12 116	140 192,10	12 115,76	140 192,10
Rakennusten luovutusvoitot	9 113		9 112,84	
Muut luovutusvoitot	654 938	58 609,39		58 609,39
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>676 167</i>	<i>198 801,49</i>	<i>21 228,60</i>	<i>198 801,49</i>
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	144 471			

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely (14)				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot	108 950,39			
Satunnaiset kulut				
Konsernin satunnaiset menot				

6.3. Tasetta koskevat liitetiedot

6.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet (19)							
	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 201 954,84	11 912 266,35	1 624 266,53	167 321,84		2 365 110,37	18 270 919,93
Lisäykset tilikauden aikana	133 928,94	2 209 145,97	113 230,43	17 000,00		3 486 319,64	5 959 624,98
Rahoitusosuudet tilikaudella		220 000,00	341 359,46			933 138,00	1 494 497,46
Vähennykset tilikauden aikana	2 881,21	9 403,59				8 000,00	20 284,80
Siirrot erien välillä		966 594,00	562 529,71			-1 529 123,71	0,00
Tilikauden poisto		471 050,13	195 866,44	51 347,80			718 264,37
Arvonlennukset ja niiden palut							
Aktivoidut korkomenot							
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 333 002,57	14 387 552,60	1 762 800,77	132 974,04	0,00	3 381 168,30	21 997 498,28
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 333 002,57	14 387 552,60	1 762 800,77	132 974,04	0,00	3 381 168,30	21 997 498,28
Olennaiset lisäpoistot							
Erittely olennaisista lisäpoistoista							

Maa- vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet	2 660 286	2 578 314	2 308 018	2 199 455
Kiinteistöjen liittymämaksut				
	24 985	2 500	24 985	2 500
Muut maa- ja vesialueet <i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>				
	2 685 271	2 580 814	2 333 003	2 201 955

Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- laina-saamiset yhteisöt	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 787 531,44	141 072,62	1 751 207,28	611 477,26	5 291 288,60		1 935 000,00	1 377 037,81	129 080,44	3 441 118,25
Lisäykset									148 952,00	148 952,00
Vähennykset									168 448,00	168 448,00
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	2 787 531,44	141 072,62	1 751 207,28	611 477,26	5 291 288,60	0,00	1 935 000,00	1 377 037,81	109 584,44	3 421 622,25
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 787 531,44	141 072,62	1 751 207,28	611 477,26	5 291 288,60	0,00	1 935 000,00	1 377 037,81	109 584,44	3 421 622,25

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt (20)					
Nimi	Kuntakonsernin osuus tilikauden voitosta/tappiosta				
	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt					
Kiinteistö oy Sievin Jussi	100,00 %	100,00 %	-1 575 103	11 195 239	-63 697
Tytäryhtiö Asunto Oy Villenjärvi	66,88 %	66,88 %	269 340	795	-726
Kiinteistö oy Kenkäkangas	94,29 %	94,29 %	348 008	241 327	26 568
Kiinteistö oy Sievin Kauppa ja palvelukeskus	62,79 %	62,79 %	297 519	316	540
Kiint. Oy Sievin Teollisuuspuisto	100,00 %	100,00 %	662 047	1 747 770	14 787
		Yhteensä	1 811	13 185 447	-22 528
Kuntayhtymät					
Jokilaakson koulutuskuntayhtymä JEDU, Nivala	3,84 %	3,84 %	1 514 909	171 336	54 679
Peruspalvelukuntayhtymä Kallio, Ylivieska	16,07 %	16,07 %	461 220	2 756 619	526
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky, Oulu	0,58 %	0,58 %	991 146	1 341 712	64 792
Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oulu	1,04 %	1,04 %	16 476	103 647	6 473
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, Kokkola	1,36 %	1,36 %	403 858	365 105	-3 567
Korpelan Voima kuntayhtymä, Kannus	15,01 %	15,01 %	5 424 739	6 434 616	559 977
		yhteensä	8 812 347	11 173 036	682 878
Yhdistelemättömät osakkuusyhtiöt					
Vesitalo oy	40,00 %	40,00 %	64 600	127	-2 857
Jokilaaksojen Kuituverkko-osuuskunta	33,33 %	33,33 %	8 405	883 672	12 409

Saamisten erittely (23)				
	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhtiöiltä				
Myyntisaamiset		7 159,40		7 885,40
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		46 885,32		42 010,87
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		616 254,00		676 189,69
Yhteensä				
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	0,00	670 298,72	0,00	726 085,96

6.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely (25)				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	9 995 235	9 995 236	9 995 235,49	9 995 235,49
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	9 995 235	9 995 236	9 995 235,49	9 995 235,49
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 048 619	811 238		
Lisäykset		237 381		
Vähennykset	126 352			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	922 267	1 048 619		
Muut omat rahastot				
Muut rahastot pääoma 1.1.	2 144 659	1 744 769		
Siirrot rahastoon		399 890		
Siirrot rahastosta	296 583			
Muut rahastotot pääoma 31.12.	1 848 077	2 144 659		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1. *)	3 190 603	2 542 660	2 632 154,36	1 521 289,60
muutos **)	474 519	-2 004 734		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	3 665 122	537 925	2 632 154,36	1 521 289,60
Tilikauden ylijäämä/alijäämä *)	1 303 673	2 652 678	671 589,65	1 110 864,76
Oma pääoma yhteensä	17 734 374	16 379 117	13 298 979,50	12 627 389,85

*) 2017 vuoden tieto korjattu

**) Muutoksen suurin selittävä tekijä on Jedun investointirahaston pääoman siirtäminen edellisten vuosien ylijäämään, jonka vaikutus on 298686€. Loppuero, joka on oleellisilta osin selvitetty, johtuu kuntayhtymien kirjauksista ja kunnan eliminoinneista.

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (27)	konserni		kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 812 480	13 056 217	1 824 118	420 022

Pakolliset varaukset (29)			
	Konserni		
	2018	2017	
Muut pakolliset varaukset			
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	188 681	205 648	
Muut pakolliset varaukset	22 214		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	210 895	205 648	

Vieras pääoma (30)				
	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		14 331,68		36 658,22
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		928 037,57		495 234,39
Siirtovelat				
Vieras pääoma yhteensä		942 369,25		531 892,61

Muiden velkojen erittely (32)				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017*)	2018	2017 *)
Muut velat				
Liittymismaksut	2 942 769	2 929 015	234 256	229 793
Muut velat	658 481	682 717	189 443	181 637
Yhteensä	3 601 250	3 611 732	423 698,42	411 429,79

*) vertailutietoa korjattu

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (33)				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017 *)	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakko	104 934	39 620		
Menojäämä	0			
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 237 642	2 172 791	782 525	770 880
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	398 457	222 074		707
Korkojaksotukset	33 774	28 046	31 765	25 859
Muut menojäämät	912 918	538 202	372 914	27 302
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 687 726	3 000 733	1 187 205	824 748

*) tarkistetut luvut

6.4. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Vakuudet (35-37)		
	Konserni	
	2018	2017
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet		
Vakuudeksi annetut kiinitykset	17 451 822	19 875 493
Pantatut arvopaperit		6 520
Yhteensä		
Vakuudet yhteensä	17 451 822	19 882 013

Vuokravastuut (38)				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä (kunta vastuu voimassa 2040 asti)	3 985 242	153 612	3 844 800	
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	26 526	28 739	0	
- sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvastuut yhteensä	655 371	516 313	463 105	402 572
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	154 920	129 370	95 941	88 651
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	32 380	32 380	32 380	32 380
Yhteensä	4 640 613	669 925	4 307 905	402 572

Vastuusitoumukset (39)				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 321 629		2 267 689	2 967 689
Jäljellä oleva pääoma	1 283 278		1 246 331	1 926 531
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	5 624 177	4 337 737	5 624 177	4 124 177
Jäljellä oleva pääoma	4 372 748	2 403 278	4 372 748	2 249 870

Lisäksi kunta on myöntänyt takauksia lainoille 1,2 milj. € euroa, joita ei ole vielä nostettu 31.12.2018.

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista (40)		
	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	28 744 445	28 377 072
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	18 467	18 755

Muut vastuut, keskeneräiset oikusprosessit:

Valitukset Pohjois-suomen hallinto-oikeudessa:

Kh dnro: 119/2017 ja dnro: 120/2017 viiden kuntalaisen tekemä valitus koskien kunnanjohtajan johtajasopimuksen muuttamista ja kunnanjohtajan irtisanoutumiseen liittyviä asioita

Ym dnro: 11/2018 kolmen kuntalaisen tekemä valitus koskien rakennuslupia

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (41)

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	*) 2017
Järjestelyjen tarkoitus				
Sopimusvastuut				
Muut vastuut				
Valtion osuuden palautusvastuu: Kk:n koulun laajennus valm. 2011, jos käyttötarkoitus muuttuu 15 vuoden sisällä (saatu valtionosuus 1 685 500 €)				
Sievin kunta sitoutuu yhteisvastuullisesti muiden Jokilaaksojen Jäte Oy:n osakaskuntien kanssa omistuksensa (4,7 %) mukaisella osuudella vastaamaan em. Jätekeskusten ympäristölupien velvoitteiden täyttämisestä siinä tapauksessa, ettei yhtiö itse pysty niitä täyttämään (kv 1.9.2005 § 66)				
Sievin kunta on sitoutunut rakennuttamaan leasing rahoituksella teollisuustilat, joiden arvo n 5,5 milj euroa. Tilat valmistuvat alkuvuodesta 2019 jolloin vastuun määrä tarkentuu.				
Sopimusvastuut yhteensä				
Arvonlisäveron palautus vastuu	591 603	1 077 109	537 129	790 508
*) tarkistettu				

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (41)

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Järjestelyjen tarkoitus				
Koronvaihtosopimus 1				
Koronvaihtosopimus alk. 25.1.2011 ja optio sen jatkamisesta 5 milj. € alk. 22.9.2015 päättyen 22.9.2020 (kunta vastaanottaa 6 kk euribor korkoa ja maksaa kiinteää korkoa)	-178 598	-245 160	-178 598	-245 160
Koronvaihtosopimus 2				
Koronvaihtosopimus alk. 22.9.2010 ja optio sen jatkamisesta 3 milj. € alk. 26.1.2015 päättyen 25.1.2019 (kunta vastaanottaa 1 kk euribor korkoa ja maksaa kiinteää korkoa)	-6 443	-87 092	-6 443	-87 092
Sopimukset on tehty suojaamaan kunnan ja kuntakonsernin lainasalkkua ja kuntatodistuksia koron vaihteluilta				
Konserniyhtiöiden suojaavat sopimukset	-122 103	-16 794		
Korkosopimukset yhteensä markkina-arvo	-307 144	-349 046	-185 041	-332 252

6.5. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. (42)		
	2018	2017
Yleishallinto	7	9
Sosiaali- ja terveystoimi		
Kirjasto ja vapaa-aikatoimi	10	6
Opetus- ja kulttuuritoimi	128	127
Ympäristö ja tekniset palvelut	45	43
Yhdyskuntapalvelut		
Muut palvelut		
- Sijaise, määräaikaiset, työllistetyt	79	73
Liiketoiminta		
Yhteensä	269	258

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (44)		
	2018	2017
Suomen Keskusta	4 259	3 534
Kokoomus	176	172
Vasemmistoliitto	459	235
Perussuomalaiset	778	893
Kristillisdemokraatit	14	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 684	4 834

Henkilöstökulut (43)		
	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	10 761 626	10 558 296
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	9 067	1 152
Henkilöstökulut yhteensä	10 770 693	10 559 448

Tilintarkastajan palkkiot (45)		
	2018	2017
KPMG Kunta Oy		
Tarkastuspalkkio		5 128
Tilintarkastajan lausunnot		128
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä		5 256
BDO Audiator OY		
Tarkastuspalkkio	7 419	2 372
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	4 030	1 027
Muut palkkiot	59	
Palkkiot yhteensä	11 508	3 399

7. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA, SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

Käytetyt kirjanpitokirjat vuonna 2018

Pääkirja

Päiväkirja

Ostoreskontra

Myyntireskontra

Palkkakirjanpito

Varastokirjanpito

Tasekirja, joka sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat ja tilinpäätöksen liitetiedot

Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt irtolehtinä kansiossa

Tositteiden lajit

1 Pankkitositteet

9 Palkkatositteet

10 KP Laskennalliset

12 SL Laskennalliset

15 Luottotappiot

20 Ostolaskujen maksut

21 Ostolaskut WorkFlow

30 Myyntireskontran suoritukset

31 Myyntilaskut/ Hetan yleislaskut

32 Myyntilaskut/ Tekninen yleislaskutus

34 Myyntilaskut / Koki vuokrat

35 Myyntilaskut / Nuohous

36 Myyntilaskut / Ruokahuolto

37 Varhaiskasvatus, päivähoito

86 Hyvitysten kohdistus

87 Korkolaskut

90 Muistiotositteet

96 Kirjanpidon tulos

97 Kirjanpidon tulos laskennalliset

98 Sisäisen laskennan tulos

99 Sisäisen laskennan tulos laskennalliset

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytys

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilyttämisessä noudatetaan vahvistettavaa tiedonhallinnan suunnitelmaa.

Vuonna 2008 on siirrytty pääosin sähköiseen arkistointiin. Osa aineistosta paperitulosteina: tositelajit 1, 10, 12, 90 ja 96–99.

Tasekirja säilytetään pysyvästi (paperi)

Päiväkirja: 13 vuotta

Pääkirja: 13 vuotta

8.TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Sievissä 1.4.2019

SIEVIN KUNNANHALLITUS

Rani Rauhala
puheenjohtaja

Ahti Hannula
jäsen

Kimmo Rieskaniemi
varajäsen

Piritta Huovari
jäsen

Jenny Koski
jäsen

Mauno Ranto
kunnanjohtaja

Terhi Kangas
jäsen

Kari Honkala
jäsen

Tapani Korkeakangas
jäsen

Merja Ruuttula
jäsen

9.TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen, josta on tänään annettu erillinen kertomus.
Sievissä 20.5 2019

Asko Vanhatupa
JHTT BDO Audiator Oy tilintarkastusyhteisö

HENKILÖSTÖRAPORTTI

Sisällys

1. JOHDANTO.....	101
2. SIEVIN KUNNAN HENKILÖSTÖRAKENNE JA ERI AMMATTIRYHMÄT	101
3. HENKILÖSTÖMÄÄRÄ JA HENKILÖTYÖVUODET	102
4. HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE JA ELÄKÖITYMINEN	104
5. OSAAMISEN KEHITTÄMINEN	105
6. TERVEYSPERUSTEISET POISSAOLOT	105
7. PALKKAUS- JA HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET	107
8. HENKILÖSTÖETUUDET, YHTEISTOIMINTA JA TYÖSUOJELU	108

1. Johdanto

Vuoden 2018 henkilöstöraportti on laadittu vuosien 2015–2017 periaatteiden mukaisesti. Raportin laadinnassa on soveltuvin osin noudatettu KT Kuntatyönantajien ja kunta-alan pääsopijajärjestöjen neuvottelujen tuloksena toukokuussa 2013 syntynyttä suositusta henkilöstöraportoinnin kehittämiseksi. Raportissa on huomioitu myös 25.5.2018 voimaan tulleen tietosuoja-asetuksen vaatimukset henkilötietojen julkaisemisesta.

Henkilöstöraportti on osa tilinpäätöstä ja se antaa läpileikkauksen vuoden 2018 henkilöstövoimavarojen määrästä ja rakenteesta, työvoimakustannuksista ja työpanoksesta sekä henkilöstön työkyvystä. Henkilöstöraportista saadaan tietoa henkilöstön kehittämisen perustaksi, päätöksenteon tueksi sekä henkilöstön osaamisen ja työkyvyn ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Samalla voidaan arvioida tehtyjä henkilöstötoimenpiteitä ja suunnitella tulevia toimenpiteitä.

Henkilöstöllä tarkoitetaan tässä henkilöstötilinpäätöksessä sekä koko- että osa-aikaista henkilökuntaa. Päätoimiseksi katsotaan henkilö, jonka työaika on vähintään puolet täydestä työajasta. Henkilöstöön kuuluu sekä kuukausi- että tuntipalkkaisia työntekijöitä/viranhaltijoita. Henkilökunnan palvelussuhteet ovat joko vakinaisia tai määräaikaisia. Työllistetyt sisältyvät määräaikaisiin palvelussuhteisiin. Sen sijaan perhe- ja omaishoitajat eivät ole palvelussuhteessa kuntaan.

Tiedot henkilöstön määrästä ja rakenteesta ovat suurimmalta osalta vuoden viimeisen päivän (31.12.2018) tilanteen mukaisia. Osa tiedoista, kuten poissaolo-, kustannus- ja työpanostiedot ovat koko vuodelta. Raportin tiedot on pääosin koottu Kuntien Hetapalvelut Oy:n järjestelmistä. Useimmissa tiedoissa on vertailu tehty vain edelliseen vuoteen. Koko kunta-alan työntekijöihin vertailtaessa on vertailulukuna käytetty vuoden 2017 tilastotietoja, koska vuoden 2018 tiedot eivät luonnollisista syistä ole käytössä raporttia laadittaessa.

2. Sievin kunnan henkilöstörakenne ja eri ammattiryhmät

Taulukko 1: Henkilöstörakenne

	31.12.2017	31.12.2018
Palvelussuhteiden määrä	258	269
Henkilötyövuodet	231	235
Kokoaikaisessa palvelussuhteessa olevien määrä	199	209
Palvelussuhteessa olevien keski-ikä	45,7	45,6
Vakituisen henkilöstön keski-ikä	47,9	48,2
Naisia vakinaisesta henkilöstöstä	74,9 %	75,8 %
Miehiä vakinaisesta henkilöstöstä	25,1 %	24,2 %
Osa-aikaisessa palvelussuhteessa	21,2 %	21,8 %
KVTES:n sopimusalaan kuuluvan henkilöstön määrä	150	157
OVTES:n sopimusalaan kuuluvan henkilöstön määrä	89	95
Teknisen ja tuntipalkk. sopimusalaan kuuluvan henkilöstön määrä	19	17

Taulukossa 1 on esitelty yhteenvetona henkilöstörakennetta kuvaavat keskeiset mittarit. Miesten osuus henkilöstöstä vähentyi jonkin verran edellisestä vuodesta. Kokoaikaisten palvelussuhteiden määrä puolestaan lisääntyi.

Taulukko 2: Henkilöstön määrä keskeisissä ammattiryhmissä

	31.12.2017	31.12.2018
luokanopettaja/johtava opettaja	32	31
lehtori/tuntiopettaja	35	30
koulu/henkilökohtainen avustaja	25	28
erityis- ja esiluokan opettaja	19	21
lastenhoitaja	13	17
laitoshuoltaja	12	11
perhepäivähoitaja	13	10
ravitsemistyöntekijä	9	8
palvelutyöntekijä	10	9
toimistosihteeri	8	9

Taulukossa 2. esitellään henkilöstön rakennetta keskeisten ammattinimikkeiden kautta. Ammattinimikkeiden muutokset vaikeuttavat vertailua aiempiin vuosiin. Taulukossa 2 on myös yhdistelty joitakin nimikkeitä samaksi ammattiryhmäksi.

3. Henkilöstömäärä ja henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä kattaa kuntaan 31.12.2018 palvelussuhteessa olevan henkilöstön. Henkilöstön kokonaismäärässä ja rakenteessa tapahtuvien muutosten seuranta voidaan hyödyntää henkilöstöresurssien kohdentamisessa ja henkilöstösuunnittelussa.

Taulukko 3: Palvelussuhteet

Palvelussuhde 31.12.2018	Miehet	Naiset	Yhteensä	%	Muutos% ed.vuodesta
Vakinaiset	42	145	187	70,3 %	+ 1,1 %
Määräaikaiset	20	59	79	29,7 %	+ 9,2 %
joista työllistetyt	6	4	10		
Yhteensä	62	204	266	100 %	+ 4,3 %

Taulukon 3. mukaan Sievin kunnan vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä lisääntyivät vuoteen 2017 verrattuna.

Koko kunta-alalla työskenteli v. 2017 kuntatyönantajien tilaston mukaan 419 000 henkilöä. Näistä vakinaisia oli 77,6 %, määräaikaisia 20,9 % ja työllistettyjä 1,5 %.

Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että **henkilötyövuosi** kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä vuoden viimeisenä päivänä.

Henkilötyövuosi = palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä /365 * (osa-aikaprosentti/100). Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta.

Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin (esim. työssä 1.3.–31.5. = 92 / 365 = 0,25 henkilötyövuotta). Henkilötyövuodet on kuvattu taulukossa 4. Työllistetyt on laskettu omana ryhmänään eikä osana määräaikaista henkilöstöä.

Taulukko 4: Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Muutos% ed.vuodesta
Henkilötyövuodet palvelussuhteessa	166,09	59,50	9,96	235,55	+ 2,15 %

Työllistettyjen määrä lisääntyi hieman edellisestä vuodesta henkilötyövuosina mitattuna. Lisäys ei kuitenkaan näy työllistettyjen määrässä, mikä selittyy työllistettyjen pidentyneillä työjaksoilla. Taulukossa 5 on kuvattu työllistetyn henkilöstön määrän ja työllistämisen kustannusten kehitys viiden vuoden ajalta.

Taulukko 5: Työllistetty henkilöstö 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018 ¹
Työllistetyt henkilöt	31	27	23	16 (31)	10 (26)
palkkauskulut	263 820	177 632	179 076	179 176	202 703
palkkatuki	191 986	106 194	90 852	77 054	123 413
palkkauskulut, netto	71 834	71 438	88 224	102 122	79 290

¹ Sulkuihin merkittynä työllistämistoimen kautta työllistetyt vuoden 2018 aikana ja ilman sulkeita työllistetyt 31.12.2018.

4. Henkilöstön ikärakenne ja eläköityminen

Henkilöstön ikätietoja tarvitaan varautumisessa eläkepoistumaan ja ennakoitaessa henkilöstön rekrytoinnin tarvetta tulevaisuudessa. Lisäksi tiedot tukevat myös ikäjohtamista.

Taulukossa 6 on kuvattuna 31.12.2018 tilanteen mukainen vakinaisen henkilökunnan ikärakenne sukupuolittain. Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä laski 0,1 vuotta edellisestä vuodesta. Naisten osuus vakinaisesta henkilöstöstä on 75,8 %.

Taulukko 6: Ikärakenne ja sukupuolijakauma

Ikä vuosina	Miehet	Naiset	Yhteensä	%- osuus
alle 40	17	57	74	27,8
40-49	18	62	80	30,1
50-59	19	64	83	31,2
60-68	8	21	29	10,9
Yhteensä	62	204	266	100
Keski-ikä	46,5	45,5	45,6	

Koko kunta-alalla työskentelevien keski-ikä v. 2017 oli 45,8 vuotta. Henkilöstöstä 80 % oli naisia.

Eläkeuudistus tuli voimaan vuonna 2017. Eläkkeen alaikäraja nousee vuoteen 2027 mennessä asteittain 65 ikävuoteen (vuodesta 2018 alkaen). Eläkeiän nosto ei koske vuonna 1954 tai aiemmin syntyneitä. Jatkossa entistä suurempi osa jatkaa työskentelyä eläkeiän alarajan saavutettuaankin. Eläkkeelle vuosittain siirtyvien lukumäärää voitaisiinkin arvioida vain karkeasti, mistä syystä arviota ei raportoida.

Toteutunut eläköityminen vuosina 2013 – 2018 raportoidaan taulukossa 7 ja keski-ikä.

Taulukko 7: Eläköityminen 2013–2018

vuosi	Eläköityvien määrä	eläköityvän keski-ikä Sievin kunta	keski-ikä kunnat (vanhuuseläke)
2013	4	64,8	63,9
2014	4	63,7	64,0
2015	6	62,8	
2016	6	59	
2017	3	61,3	
2018	1	63	

5. Osaamisen kehittäminen

Osaaminen vaikuttaa sekä henkilöstön työhyvinvointiin, että tulokselliseen toimintaan. Osaamisen suunnitelmallinen kehittäminen on osa osaamisen johtamisen ja varmistamisen kokonaisuutta, johon kuuluvat myös osaamisen ylläpito, osaamisen siirtäminen ja uuden osaamisen hankkiminen.

Koulutuskorvaus perustuu lakiin koulutuksen korvaamisesta. Korvausta on mahdollista hakea koulutussuunnitelman mukaisesta koulutuksesta, joka ylläpitää ja edistää työntekijän ammatillista osaamista. Vuoden 2018 korvauksen määrä oli 4.735,10 euroa.

Taulukko 8: Osaamisen kehittäminen

	2016	2017	2018
Koulutuspäivät	304	370	322
Osallistuneet henkilöt	97	154	144
Opintovapaalla olleet henkilöt	4	3	8
Opintovapaa/käytetyt päivät	300	512	638

Koulutus perustuu yhteistoimintalain mukaiseen henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan, jota päivitetään vuosittain. Koulutukseen hakeudutaan pääsääntöisesti työntekijän omasta aloitteesta.

Koulutusmäärärahat on varattu koulutoimistoon opetushenkilöstön koulutukseen ja yleishallintoon muun henkilöstön koulutukseen. Henkilöstökoulutusta tarjotaan ja järjestetään varattujen määrärahojen puitteissa. Koulutukseen osallistumisesta syntyy myös matka-, majoitus- ja työaikakustannuksia. Maksuttomia infopäiviä ja verkkoluentoja hyödynnettiin.

6. Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteisia poissaoloja ovat henkilön omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaupeista johtuvat poissaolot. Niistä aiheutuvat poissaolot lasketaan kalenteripäivinä.

Taulukko 9: Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteiset poissaolot eri henkilöillä yhteensä	henkilöä 2018	kalenteripäivät 2018	henkilöä 2017	kalenteripäi- vät 2017
1 - 3 pv	193	869	184	708
4 - 29 pv	86	1204	78	1194
30 - 60 pv	11	501	9	446
yli 61 päivää	10	1440	13	1245
Yhteensä	300	4014	284	3593

Keskimäärin / henkilötyövuosi		17,0		15,5
-------------------------------	--	------	--	------

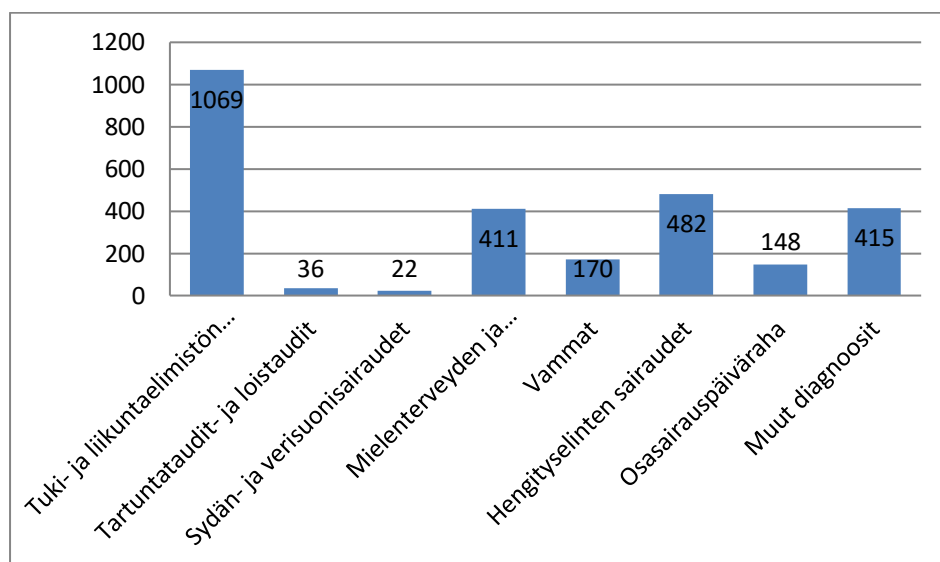
Terveysperusteisia poissaoloja oli kaikkiaan 4014 kalenteripäivää. Työtapaturmia oli 13 ja niistä aiheutui 111 poissaolopäivää. Työmatkatapaturmia oli 2 ja niistä aiheutui 71 poissaolopäivää. Vuonna 2017 työtapaturmista aiheutui 121 poissaolopäivää.

Terveysperusteisten poissaolojen määrä lisääntyi edellisestä vuodesta 421 kalenteripäivää (11,72 %). Poissaoloja vuonna 2018 oli kaikkiaan 17,0 päivää/henkilötyövuosi, kun niitä vuonna 2017 oli keskimäärin 15,5 päivää/henkilötyövuosi.

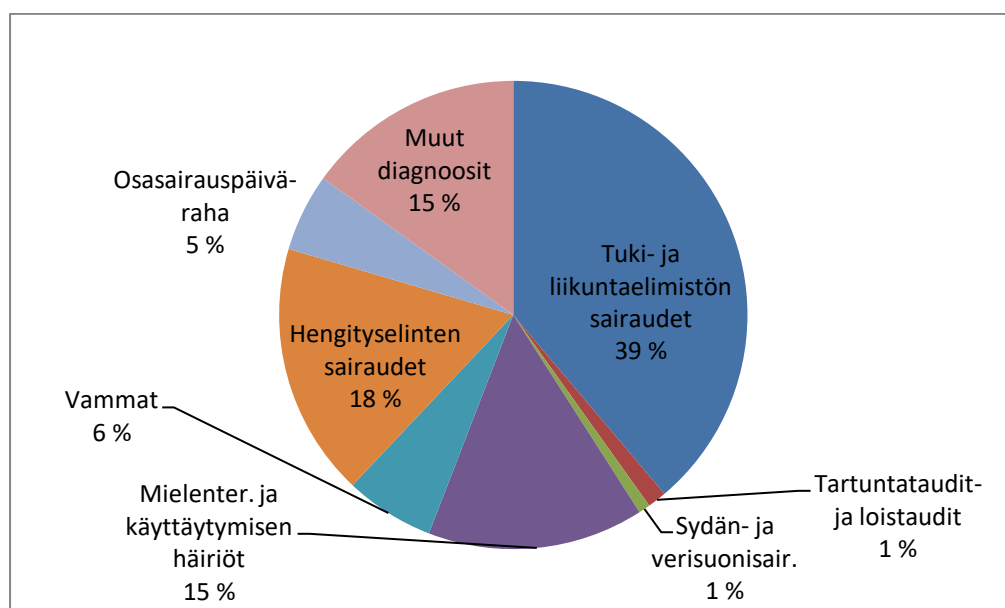
Kunta-alalla terveysperusteisten poissaolojen määrä vuonna 2017 oli keskimäärin 16,7 päivää henkilötyövuotta kohti.

Koko henkilöstön osalta 55 henkilöllä ei ole ollut lainkaan terveysperusteisia poissaoloja vuoden 2018 aikana. Poissaoloista aiheutuvat palkkakustannukset olivat 234.015 euroa (netto, Kela-korvaukset vähennetty), joka on 2,7 % kaikista palkkakustannuksista.

Työterveyshuollon tilastotietojen perusteella terveysperusteisia poissaoloja vuonna 2017 aiheutui eniten tuki- ja liikuntaelämistön sairauksista sekä mielenterveyden ongelmista ja tartuntataudeista. Huomattavaa kuitenkin on, että tartuntatauti- ja hengityselin-sairauksien osuus yhteensä on 18 % kaikista terveysperustaisista poissaoloista. Terveysperusteiset poissaolojen syyt ovat pysyneet vuoden 2017 tasolla. Tarkempaa tilastotietoa ei vuodelta 2018 ole saatavilla.

Kuva 1. Sievin kunnan terveysperustaisten poissaolojen syyt 2017

Kuva 2. Sievin kunnan terveysperustaisten poissaolojen syyt 2017

Henkilöstön lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaanhoidon käsittävä työterveyshuolto ostetaan peruspalvelukuntayhtymä Kalliosta. Työterveyshuolto perustuu toimintasuunnitelmaan, jonka vuosittaiseen päivittämiseen osallistui edustaja jokaisesta hallintokunnasta.

Työterveyshuollon bruttomenot vuonna 2018 olivat 87 569 euroa. Menot laskivat edellisestä vuodesta 9,6 %. Kelan korvaus työterveyshuollon menoista on arviolta 47 454 euroa.

7. Palkkaus- ja henkilöstökustannukset

Kunta-alalla työvoimakustannukset ja investoinnit henkilöstön työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen muodostavat merkittävän osan kunnan taloudesta. Työvoimakustannusten rakenteen ja kehityksen seuranta ovat siten keskeisiä myös henkilöstöraportoinnissa. Työvoimakustannukset kattavat kuntaan palvelussuhteessa olevan henkilöstön.

Taulukko 10: Työvoimakustannukset

	2018	2017	Muutos%
Työvoimakustannukset yhteensä, josta	10 881 830	10 669 568	+ 2,0
Palkat yhteensä, josta	8 637 221	8 371 532	+ 3,2
- Vuosiloma-ajan palkat	458 693	385 857	+ 18,9
- Terveysperusteisten poissaolojen palkat, netto (Kela-korvaukset vähennetty)	234 015	233 391	
- Perhevapaiden palkat	49 022	48 082	
Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	2 244 609	2 297 974	-2,3
Työterveyshuolto, brutto	87 569	94 070	-7,4

Eläkemaksujen osalta kuntatyönantajat ovat yhdessä vastuussa kunnallisten eläkkeiden rahoituksesta. Eläkemenoperusteisena ja varhemaksuna kerättävä osuus jaetaan vuosittain kaikkien kuntatyönantajien kesken.

Taulukko 11: Eläkemaksut

	Maksut	%-osuus palkkakustannuksista
Varhemaksu	80 896	0,94
Eläkemenoperusteinen maksu	429 165	5,0

8. Henkilöstöetuudet, yhteistoiminta ja työsuojelu

Taulukko 12: Työkykyä ylläpitävien etujen käyttömäärät 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
uimaliput kpl	485	321	293	313	176
kuntosalikäynnit kertaa	207	162	215	220	242
Smartum-setelin käyttäjät	143	139	177	164	-

Taulukossa 12 henkilöstöetuudet kuvataan käytettyinä suoritteina. Henkilöstön työkykyä tuettiin yhteistyökomitea/työsuojelutoimikunnan hyväksymän tyky-suunnitelman mukaisesti.

Aiempien vuosien tapaan kunta tarjosi henkilöstölle mahdollisuuden ostaa uima- ja kuntosalilippuja alennettuun hintaan. Uimahallilippujen menekki on pienentynyt huomattavasti aiempiin vuosiin verrattuna.

Lisäksi henkilökunnalla oli mahdollisuus kahteen maksuttomaan kuntosalivuoroon viikossa. Niska-hartiajumpparyhmä on jatkunut viikoittaisena toimintana tutustuen erilaisiin kuntoilulajeihin. Tyky-toiminnan menoihin kirjattiin myös työnohjauksen kulut. Sisäisenä laskutuksena veloitettiin henkilöstölle tarjottu päiväkahvi ja kuntosalin käytön kustannukset. Smartum-seteleiden käytöstä luovuttiin säästösyistä.

Henkilöstön muistamissäännön mukaiset Kuntaliiton kultaiset ja hopeiset ansiomerkit pitkäaikaisesta palveluksesta kunnassa, jaettiin joulukuussa kunnanvaltuuston kokousta ennen järjestetyssä tilaisuudessa. Merkin saajia oli 12 henkilöä (vuonna 2017 14). Osa hallintokunnista järjesti omin budjettivaroin henkilöstölleen virkistysretkiä ja näitä tehtiin vaihtelevasti.

Yhteistyökomitea/työsuojelutoimikunta kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana käsittelemään mm. erilaisia suunnitelmia ja edellisen vuoden tilinpäätöstä. Työsuojelutarkastukset tehtiin Jussipekan koululla ruoka- ja puhdistuspalveluihin sekä koko kunnan osalta tilaajan selvityselvöllisyydestä ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (tilaajavastuulaki).

Työsuojeluvaltuutettu kaudella 2018–2021 on Eero Raudaskoski ja varavaltuutettuja ovat Sulo Timlin ja Mari Yrttikoski.

